

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 17 juni.

2 § Ledighet

Förste vice talmannen meddelade att *Mikael Sandström* (m) ansökt om fortsatt ledighet under tiden den 16 september–4 oktober.

Kammaren biföll denna ansökan.

Förste vice talmannen anmälde att *Malin Löfsjögård* (m) skulle fortsätta att tjänstgöra som ersättare för Mikael Sandström.

3 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
2009/10:236 till näringsutskottet

Framställning
2009/10:RS6 till konstitutionsutskottet

EU-dokument
KOM(2010)289 till finansutskottet
Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 17 september*.

4 § Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott

Förste vice talmannen anmälde att ett utdrag ur prot. 2009/10:36 från tisdagen den 22 juni i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag inkommit från miljö- och jordbruksutskottet.

5 § Riktlinjer för den ekonomiska politiken och Redovisning av skatteutgifter 2010

Föredrogs
finansutskottets betänkande 2009/10:FiU20
Riktlinjer för den ekonomiska politiken (prop. 2009/10:100 delvis, redog.
2009/10:RRS11 och redog. 2009/10:RRS14) och
skatteutskottets betänkande 2009/10:SkU37
Redovisning av skatteutgifter 2010 (skr. 2009/10:195).

Anf. 1 ANN-CHARLOTTE HAMMAR JOHNSON (m):

Herr talman! I dag är det grande finale i den ekonomiska debatten i finansutskottet. Alldeles strax kommer ni att få lyssna till anföranden och debatter om betänkande FiU20, 2010 års ekonomiska vårproposition, samt om oppositionens motion och den gemensamma reservationen där de redogör för sin syn.

Den ekonomiska vårpropositionen är regeringens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken för de kommande åren. Mot denna står ett tydligt alternativ.

Det råder delade meningar om hur återhämtningen i ekonomin ska vårdas och hur Sveriges fortsatta väg framåt ska se ut. Partiföreträdarna kommer att redovisa sin egen politik och debattera för sina förslag och mot den politik som de inte anser vara den rätta vägen. Det handlar om jobben, det handlar om arbetsmarknad, det handlar om utbildning, det handlar om sunda ekonomiska finanser, det handlar om energi, det handlar om skatt och det handlar om ansvarstagande. Kort och gott: Det handlar om den svenska ekonomin i alla dess delar.

Herr talman! Detta är den sista ekonomiska debatten före den stora valrörelsen. När kammaren åter sammanträder i höst har vi en ny budget för 2011.

Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! Låt mig börja med att yrka bifall till den gemensamma reservationen från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Jag vill först och främst tacka finansutskottets kansli, finansutskottets ledamöter, finansministern, talmannen och medhjälpare för den här mandatperioden och önska er en riktigt trevlig sommar. Jag hoppas att ni får några veckors ledighet inför den spännande valrörelsen som sedan väntar.

Höstens val är ett tydligt vägval. Det handlar om hur vi ska möta framtiden. Två tydliga vägval står medborgarna inför. Antingen väljer vi den svenska modellen med investeringar i kunskap och konkurrenskraft, där vi håller ihop Sverige och där klyftorna minskar, eller så fortsätter vi på den borgerliga vägen, där Sverige ska konkurrera med rädsla, låga löner och ökade klyftor.

För mig är vägvalet enkelt. Jag vill att Sverige ska vara bäst, inte billigast. Sverige kan inte möta konkurrensen från Kina med sänkta löner och försämrad produktivitet. Vi kan bara möta internationell konkurrens med att jobba smartare, att investera i konkurrenskraft och att hålla ihop befolkningen.

För snart fyra år sedan sade Reinfeldt att hans regering skulle utvärderas i frågan om jobben. Ja, det ska vi nu göra. Han lovade att inte låna till skattesänkningar. Det var Bankerydsöverenskommelsens centrala slutsats. Det löftet bröts gång på gång under mandatperioden. I vårmotiv 2006 lovade de borgerliga partierna 500 000 fler jobb. Sysselsättningsgraden har nu minskat med 100 000 jobb.

Fredrik Reinfeldts hela strategi, med Anders Borg som arkitekt, har varit att fler jobb kommer via lägre löner. Den strategin har fått gälla oberoende av att vi har haft en internationell finanskris som har pressat många länder världen över.

En grundläggande del i den låglönestrategin är att sjuka inte längre ska ha fullt skydd vid sjukdom. I stället ska man utförsäkras genom regeringens stupstock. Rädsla för fattigdom ska sätta press nedåt på lönerna.

En annan central del i låglönestrategin är att minska möjligheterna till omställning vid arbetslöshet för att tvinga arbetslösa att sänka sina lönekrav. Duktiga arbetsförmedlare har ersatts med healing och spiritism. Effektiv arbetsmarknadsutbildning har halverats. 40 000 komvuxplatser avskaffades. Det blev ett tydligt vägval i arbetsmarknadspolitiken.

I strategin ingår också att kraftigt fördyra och försämra a-kassan. Det är en viktig del av strategin. Genom att försämra försäkringsskyddet ska arbetslösa ta jobb med väsentligt lägre betalning. Resultatet är att en halv miljon människor har pressats ut ur a-kassan under mandatperioden.

En hotellstäderska betalar i dag fem gånger mer i avgift till arbetslöshetsförsäkringen än en läkare. Det är också det en strategi för att sätta press på lönerna nedåt. Genom höga och differentierade avgifter ska facket undermineras och lönerna hållas nere.

Anders Borg, varför är det så viktigt för dig att en kvinnlig hotellstäderska ska betala fem gånger mer i a-kasseavgift än en läkare? Vad är det som driver dig att lägga sådana pålagor på lågavlönade kvinnor? Hur ger det jobb att ha en sådan orättvis politik?

En ytterligare del i strategin för fler jobb har varit att pensionärer ska beskattas hårdare än löntagare. Idén bakom det är att har man en skatteklyfta mellan löntagare och pensionärer håller man tillbaka löneökningarna – mycket märkligt. Hur skapar det nya jobb att pensionärer straffbeskattas?

Den samlade idén hos den konservativa regeringen är att sätta press nedåt på lönerna. Då hoppas man att det skapas nya jobb. Men hur fungerar den politiken? Väldigt dåligt är väl en kort, koncis och korrekt beskrivning.

Anders Borg beskrev 6 procent i arbetslöshet, som gällde hösten 2006, som ”massarbetslöshet”. Nu är arbetslösheten närmare 9 procent. Vad ska det kallas? Reinfeldt har kallat det för en mycket låg siffra. Är det inte märkligt att 6 procent var massarbetslöshet för fyra år sedan och att det i dag är en mycket låg siffra?

I går rapporterade SCB att var tredje arbetslös är långtidsarbetslös. Aldrig i modern tid, inte sedan 1976, har en så stor andel av arbetskraften varit långtidsarbetslös. Ungdomsarbetslösheten är bland de högsta i Europa. Det är ingen synvilla, som Fredrik Reinfeldt sade. Det är ett problem som unga och inte minst föräldrar och far- och morföräldrar känner oro inför. Och vi har över 100 000 färre sysselsatta i dag jämfört med 2006 när man mäter, som man bör göra, sysselsättningsgraden.

Trots denna massarbetslöshet inträffar nu det som vi har varnat för under mandatperioden. Svenskt Näringsliv rapporterar att en av fem rekryteringsförsök på arbetsmarknaden misslyckas, för man får inte tag i välutbildad arbetskraft. Det kan gälla yrkesarbetare och det kan gälla akademiker. Det är mycket allvarligt. Får vi brist på yrkesarbetare tidigt i en uppgång får vi flaskhalsar på arbetsmarknaden. Då tvingas Riksbanken att höja räntan i ett tidigt skede. Att misslyckas med arbetsmarknadspolitiken leder till ökade kostnader för villaägare och bostadsrätts-havare när Riksbanken inom kort tvingas till räntehöjningar.

Utanförskapet talar inte längre regeringen om, men där har vi väl det mest tydliga exemplet på misslyckande. Det är 70 000 fler i utanförskap. Idén var ju att fattigdom och klyftor skulle leda till att människor klippte sig och gick i väg och sökte ett jobb, men de blev utanför, och allt längre utanför. Utanförskapet blir ett jätteproblem. Och varför är det så att fler socialbidragstagare i Sverige skulle skapa mer sysselsättning?

Det är i det här läget Sverige behöver en politik som tar Sverige tillbaka till full sysselsättning. Då lägger regeringen fram en vårproposition som är helt tom på åtgärder för fler jobb.

Ett alternativ läggs på riksdagens bord från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Det är en politik för 100 000 fler jobb, praktik- och utbildningsplatser.

Vi behöver en politik för global konkurrenskraft, inte för låga löner.

De senaste åren har klyftorna ökat kraftigt i vårt land. Aldrig har en regering på så kort tid gynnat så få så mycket. Den procentenhet som tjänar mest har fått lika mycket i skattesänkningar som 25 procent av svenska folket har fått tillsammans.

Trots att den moderate partisekreteraren Schlingmann har rekommenderat sina moderata partivänner att lägga bort pärlhalsbanden och de dyra kostymerna är resultatet tydligt. Moderaternas ekonomiska politik har främst gynnat Moderaternas kärnväljare i till exempel Djursholm i Danderyds kommun.

Danderydsborna har som ett direkt resultat av regeringens politik i genomsnitt fått 21 700 kronor mer än invånarna i Stockholms kommun. Danderydsborna har fått 24 400 kronor mer än invånarna i Malmö kommun. Varför denna förkärlek för att gynna moderata kärnväljare i Danderyd? Jo, det är för vi känner igen er. Även utan pärlhalsband och dyra kostymer är det Moderaternas kärnväljare som ska gynnas. Skattesänkning efter skattesänkning riktas med kirurgisk precision till dem som har det allra bäst ställt i vårt samhälle.

(Applåder)

Det är denna utveckling vi har. Sjuka människor behandlas illa. Arbetslösa får inte hjälp att komma tillbaka till arbetsmarknaden. Klyftorna ökar.

Jag ska dock ge Anders Borg ett erkännande. Du har varit skicklig på att undslippa ansvaret för de stora orättvisor som har vuxit fram i vårt land under de senaste fyra åren. Det är andra som har fått schavottera, Husmark Pehrsson och andra. Men det är du, Anders Borg, som är arkitekten bakom experimentet, och det är riktiga människor som plågas i detta experiment.

Skatterna har sänkts. Där känner vi igen Moderaterna. Det är 100 miljarder kronor i skattesänkningar. Det får nu allvarliga konsekvenser. SCB

rapporterar att det till första kvartalet i år försvunnit knappt 25 000 jobb inom vård, skola och omsorg – oavsett huvudman, oavsett form av juridisk person, oavsett driftsätt. Statsministern hävdar att han har fredat välfärden. Fakta motsäger denna uppfattning.

Vi vill bryta nedskärningstrenden i välfärden. I vår gemensamma vårbudget presenterar vi investeringar om 12 miljarder kronor för att stärka vård, skola och omsorg. Det är ett kraftfullt första steg för att möta behoven i välfärden.

En särskild heltidsmiljard ska införas. Den ska fördelas till kommuner och landsting utifrån hur bra de är på att skapa heltidstjänster. Det är oacceptabelt att tusentals kvinnor tvingas till ofrivilligt deltidsarbete. Det bryter mot den viktiga arbetslinjen.

Vård och omsorg står inför en stor generationsväxling. Det är stora pensionsavgångar som väntar. Vi vill tillsammans med kommunsektorn utveckla traineeprogram för att få fler unga välfärdsarbetare.

Det är jobben som kommer att vara avgörande i höstens val. Då kommer småföretagens villkor att vara betydelsefullt. Jag är övertygad om att nyckeln till sysselsättningsuppgången finns bland de små och medelstora företagen.

Vi vill investera i starkare entreprenörskap. Vi föreslår tillsammans sänkta arbetsgivaravgifter på upp till 50 000 kronor för småföretagen – till skillnad från Alliansen som höjde arbetsgivaravgifterna för småföretagen med upp till 40 000 kronor. Frisören, lilla restaurangen och IT-firman fick ett slag i nacken från alliansregeringen.

Vi vill öka tillgången på riskkapital. Vi vill ha dialog med företagen och facken för att utforma strategiska branschprogram – det kan gälla läkemedelsindustrin eller fordonsindustrin – för att stärka konkurrenskraften. Sverige är för litet för stora konflikter. Vi söker samarbete och dialog.

Vi ska vara ledande i klimatomställningen. Vi säger öppet och ärligt att koldioxidskatten måste höjas något. Jag tycker att det är djupt oärligt att som Centern i hemlighet planera för och utreda 1 kronas bensinprishöjning men inte vilja tala om det före valet. Det påminner starkt om Kristdemokraterna som inför förra valet tillsammans med Moderaterna lovade svenska folket sänkta bensinskatter. Ni vann valet och drämde till med bensinskattehöjning direkt.

Vi investerar i modern järnväg, i infrastruktur och i de gröna jobben.

Vi utvidgar ROT-avdragen till att också gälla flerfamiljsbostäderna.

Vi inför ett statligt investeringsstöd för att få fart på byggandet av billiga hyresrätter.

Vi vill införa en kilometerskatt från 2013 så att tyska, norska, finska och andra länders lastbilar bidrar till att betala för slitaget av svenska vägar. De resurserna använder vi krona för krona till att modernisera och skapa en ny modern infrastruktur. Det är klok politik.

Tillväxten som kommer får inte kvävas av brist på utbildad arbetskraft. Då biter sig arbetslösheten fast. Människor ska rustas med kunskap. Företagen måste få tag på rätt utbildad arbetskraft. Vi investerar i 40 000 utbildningsplatser.

Ungdomar som går arbetslösa länge riskerar att bära med sig detta resten av sitt yrkesliv. Regeringen har infört ett aktivitetsförbud som tvingar ungdomar till passivitet månad efter månad och långa tider på

Arbetsförmedlingen. Vi avskaffar aktivitetsförbudet. Vi tar också bort hela arbetsgivaravgiften för de företag som anställer en arbetslös ungdom.

Fler jobb och ökad tillväxt kräver ökad trygghet. Vi behöver en bättre a-kassa; vi tillhör bottenskiktet i Europa. Vi behöver restaurera sjukförsäkringen.

Vi behöver också grundläggande rättvisa. Pensionärer ska inte straffbeskattas. Det är en orimlig politik att de som har arbetat hårt ett långt yrkesliv ska straffbeskattas. Man betalar i dag 700 kronor mer i skatt än en vanlig löntagare. Det är orättvist. De som har allra högst inkomster och störst förmögenheter ska givetvis vara med och bidra.

För oss är det oerhört viktigt med starka offentliga finanser. I dag solar sig regeringen i glansen av socialdemokratiska regeringars sanering av offentliga finanser. Jag satt i regeringen i tio år. Vi tog över offentliga finanser som hade ett underskott på 12 procent av bnp. Det var en grekisk situation. Vi lämnade över Europas mest välskötta offentliga finanser 2006. Fallet i svenska offentliga finanser har varit likartat många andra europeiska länders. Det var utgångsläget som gjorde att Sverige nu har mindre underskott än övriga europeiska länder. Det är inte denna regerings förtjänst. Det är inte klädsamt att sola sig i den glansen.

Ni lovar 100 miljarder i nya skattesänkningar, ofinansierat. Maud Olofsson säger att det bara är fantasin som sätter gränser. Det är just det som är problemet. Det är bara fantasin som sätter gränser för era skattesänkningsexperiment.

Vi står inför ett viktigt vägval. Den 19 september går vi till val. Det är två tydliga alternativ mot varandra. Vill vi ha låga löner eller ökad konkurrenskraft? Vill vi ha sänkta skatter eller investeringar i välfärd? Vill vi ha ökade klyftor eller Sverige där klyftorna minskar och jobben blir fler? Det är ett tydligt vägval i politiken.

(Applåder)

I detta anförande instämde Agneta Gille, Monica Green, Jörgen Hellman, Hans Hoff, Lars Johansson, Sonia Karlsson, Tommy Ternemar, Christina Zedell och Sven-Erik Österberg (alla s).

Anf. 3 ULLA ANDERSSON (v):

Herr talman! Jag börjar med att önska alla en trevlig sommar. Jag tackar herr talmannen, presidiet och finansutskottets kansli för allt gott arbete. Jag tackar också finansutskottets ledamöter och finansministern.

Sprickorna i välfärdsbygget blir djupare. Klyftorna har växt länge, och de senaste åren har takten fördubblats. Vi ser det i statistiken, och vi ser det konkret runt omkring oss.

Ett hårdare och mer orättvist samhälle växer fram. Folk som råkat ut för en bilolycka ser att det inte är det allmänna som gäller längre utan försäkringsbolaget. Sjuka får desperat slåss för rätten att vara sjuk. Folk som förlorat jobbet i krisen upptäcker att de kan tvingas flytta från hus och hem. Vi går mot ett samhälle som inte vill se medmänniskor och där vår förmåga att bry oss om varandra betraktas som ett problem – ja, om det inte är inom Kristdemokraternas kärnfamilj förstås.

Om fyra år vill vi att Sverige ska vara ett mer demokratiskt, mer jämlikt och mer jämställt land än det är i dag. Det är därför vi vägrar köpa regeringens bristande ansvar för människor.

Vi tror inte på skattesänkningar som recept för att få fler i arbete. Vi tror inte att det är viljan att arbeta som saknas, utan möjligheten. I mitt län är 16 000 arbetslösa. Det finns nu 700 lediga jobb att söka. Enligt regeringens logik är 15 300 människor för slöa och behöver därför piskas till ytterligare ansträngningar och få sänkt ersättning i a-kassan.

Vi rödgröna väljer att lägga fram ett budgetförslag som prioriterar jobb genom investeringar i människor, välfärd, bostäder, järnväg och miljö samt i utbildningsplatser. Det är nödvändiga investeringar som både ger jobb och bygger Sverige för framtiden. Det handlar om 100 000 fler jobb och utbildningsplatser under de närmaste två åren.

Vi i Vänsterpartiet har gång på gång försökt debattera jämlikhet med regeringen, men responsen har varit mycket sval. Vi har tagit vår utgångspunkt i en nyligen utkommen bok som heter *Jämlikhetsanden* som har sammanställt 30 år av forskning på området. Forskningen visar att det finns ett mycket tungt stöd för att säga att jämlikheten är kopplad till en lång rad positiva egenskaper för ett land. Det gäller fysisk och mental hälsa, förmågan att läsa och skriva, tilliten mellan medborgarna och till och med hur många som sitter i fängelse.

I just de frågor som spelar störst roll för vår livskvalitet är jämlikhet en stark positiv faktor. Barns välbefinnande beräknas till exempel regelbundet av Unicef. Deras siffror är mycket starkt kopplade till hur jämlika länderna är – ju mer jämlikhet desto bättre uppväxt. Mot den bakgrunden är det väldigt märkvärdigt att regeringen kan försvara en mandatperiod då den rikaste procenten av befolkningen har fått lika mycket av utrymmet som de fattigaste 25 procenten har fått tillsammans. Hur kan ni försvara att ni indirekt straffar barn till sjuka och arbetslösa genom att sänka deras föräldrars ersättningsnivåer i sjukförsäkring, föräldraförsäkring och arbetslöshetsförsäkring?

Anders Borg påstod på presskonferensen i samband med vårbudgeten visserligen att ojämlikheten hade ökat, men att det inte var någon snabbare ökning än under perioderna innan. Det är inte sant. Fram till år 2006 ökade ginikoefficienten ganska stadigt med tre tusendelar per år – så långt stämmer finansministerns resonemang. Redan det var en djupt problematisk utveckling. Att vända den trenden är en utmaning för oss rödgröna, och den utmaningen tänker vi ta på allvar. Det som hände efter det att Anders Borg blev finansminister var att takten mer än fördubblades över en natt.

Min fråga till finansministern är därför enkel: Varför förnekade du att trenden förändrats under din tid vid makten, trots att du satt på siffror som visade det helt övertydligt?

Det var ju skattepolitiken som var avgörande. Hur många gånger Anders Borg och hans allierade än påstår att man riktar sig till medelinkomsttagare är verkligheten att 1 procent har fått lika mycket som en fjärdedel av befolkningen tillsammans. Den här regeringen sitter fast i en gammal konservativ övertygelse om att orättvisa är bra i sig, men vill inte stå för det. Det är därför vi aldrig får något svar i jämlikhetsdebatten.

De borgerliga vet att det finns väldigt lite stöd för större klyftor i Sverige. En opinionsundersökning som LO låtit göra visar att tre av fyra vill försöka minska klyftorna mellan människor.

Boken *Jämlikhetsanden* visar att det är mycket rationellt. Fördelarna med jämlikhet gäller i princip alla. Höginkomsttagare lever bättre liv i jämlika samhällen. De får mer sällan problem med alkohol, fetma, psykisk ohälsa eller kriminalitet. En avgörande faktor är självklart stressen. Jämlikhet betyder mindre stress i vardagen för alla. Det är enkla uppenbara poäng.

Ett samhälle som börjar slänga ut cancersjuka på gatan kommer att vara svårare att leva i för alla. Vi kan inte bygga en stark samhällsekonomi genom att systematiskt rikta skattesänkningar till de rikaste eller genom att försöka tävla med Sydkorea, Polen och Turkiet i kampen om att ha den sämsta a-kassan. Det går inte att bygga ett framgångsrikt land genom att sparka på sjuka och arbetslösa eller på den grupp som står på tur på er blå lista. Det bygger inte ett fungerande samhälle oavsett hur många gånger ni skriker: Hipp, hipp, hurra, vad vi är ansvarstagande!

I den rödgröna budgetmotionen är vi tydliga med att vi tar oss an utmaningen att bygga ett jämlikt samhälle. Vi ser frågan om jämlikhet som ett stort ansvar som vi är beredda att ta. Det är det politik handlar om – att vilja och att ta ansvar för människorna. Vi rödgröna har som gemensam målsättning att de politiska beslut vi fattar ska leda till ökad ekonomisk jämlikhet och till att resurserna ska fördelas solidariskt. I budgetmotionen tar vi viktiga steg för att leva upp till det löftet. Vi höjer underhållsstödet till ensamstående föräldrar och vi höjer bostadsbidraget. Vi höjer bostadstillägget för pensionärer. Vi ökar progressiviteten i skattesystemet. Vi skapar jobb och utbildningsmöjligheter, och vi ökar tryggheten. Vi satsar på vård, skola och omsorg i kommunerna eftersom vi vet vilken betydelse det har i människors liv och för att bryta orättvisorna i samhället.

En annan fråga där regeringen vägrar svara handlar om jämställdheten mellan män och kvinnor. Finansministern kallar sig gärna feminist i teorin, men i praktiken kan vi se att det inte är verklighet. Under de här fyra åren har inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män ökat med drygt 1 000 kronor i månaden; det är ungefär 13 000 kronor per år. Den inkomstskillnaden har ni bestämt genom era politiska beslut. Det är alltså resultatet av era egna orättvisor.

Det krävs en rad reformer för att förbättra kvinnors livssituation och ekonomiska villkor. En reform om rätten till heltid vore ett bra och avgörande steg. Vår linje är tydlig. Om inte parterna löser frågan om heltid kommer vi i Vänsterpartiet att driva på för en lagstiftning. Den rödgröna vårbudgetmotionen avsätter 1 miljard för att stödja kommunerna i omorganiseringen till heltidstjänster.

Vi menar att vi behöver ha fler fasta jobb och tillsätter en utredning för att se över om arbetsgivaravgifterna kan differentieras så att man kan gynna arbetsgivare som tar ett socialt ansvar och göra det billigare att ha fasta anställningar och dyrare att ha visstidsanställningar.

Vi säger att barnomsorg är en rättighet också på kvällar, helger och nätter. Vi avsätter ett stimulansbidrag till kommunerna så att föräldrar får bättre möjlighet att försörja sig och så att kvinnor får mer jämlika chanser i arbetslivet.

Regeringen har inte valt något av det. De har inte heller några andra förslag som skulle minska gapet. De vill inte ens räkna på vad deras egna förslag betyder för män respektive kvinnor. Riktig statistik är ett baskrav för den som är intresserad av jämställdhet. Anders Borg har vägrat. Orsaken är enkel: De borgerliga har inga ambitioner att stärka kvinnors ekonomiska ställning. Det de kallar arbetslinje har gjort det betydligt svårare för kvinnor att förvärvsarbeta över huvud taget.

Vi ser i statistiken att av de 80 000 som förlorat jobbet det senaste året är två av tre kvinnor. Vi ser hur arbetslösheten stiger i de kvinnodominerade fackförbunden. I Hotell och Restaurang är den uppe i 25 procent, i Kommunal 12 procent. Kommunal är nu det förbund inom LO som har flest arbetslösa medlemmar.

Det är i välfärden vi tydligast kan se vilka konsekvenser det har fått att regeringen inte tar krisen på allvar. Enligt Konjunkturinstitutet har arbetstillfällena i kommunsektorn minskat med 33 000 de senaste två åren. Därför ökar barnantalet i förskolegrupperna, i förskoleklasserna och på fritidshemmen. Den som undrar vad begreppet välfärdens kärna betyder för högern kan se det här. Grupper på 26 barn trängs på samma avdelning.

Det hade varit fullt möjligt att prioritera jobben, skolan och omsorgen om ni inte hade genomfört era enorma skattesänkningar för de allra rikaste.

Vi rödgröna är tydliga med att vi vill förbättra de så kallade livsavgörande välfärdsverksamheterna. Vi har tydliga gemensamma ambitioner och prioriteringar på området. De borgerliga har inte på något sätt redovisat vad de vill med välfärden. Det vi har sett i praktisk politik är samma gamla högerfarbröder som sakta men säkert tuggar sig igenom kärnhuset i sin iver att komma på nya sätt att sänka skatterna. Jobb efter jobb försvinner i förskolan, skolan och äldreomsorgen samtidigt som skatteavdragen växer på hög hos de redan rika.

Vi vet alla vilken betydelse välfärdstjänsterna har för våra liv, för vars och ens frihet och trygghet och för hela samhällsutvecklingen. Vi överlåter ett enormt ansvar till de anställda i förskolan, på fritidshemmen, i skolan och äldreomsorgen när vi låter dem ta hand om våra nära och kära, våra allra bästa, våra barn och äldre föräldrar. De måste ha de allra bästa förutsättningarna för att ta det ansvaret. Det har de tyvärr inte i dag.

Låt oss se till att de får det. Det behövs ökad personaltäthet och satsningar på fortbildning och kompetensutveckling. Vänsterpartiet vill gärna se ett maxtak för hur många barn per anställd det får vara i förskolan, på fritids och i skolan. Den otrygghet som barn och föräldrar tvingas in i när grupperna blir för stora är helt enkelt inte okej.

Vi är inte nöjda med kärnhus. Vi vill se kärnorna utvecklas till träd, sätta skott, blomma och bära frukt gång på gång.

Den rödgröna budgetmotionen handlar om att minska grupperna i barnomsorgen och öka lärartätheten i grundskolan. Vi vill se fler som jobbar i äldreomsorgen och minskade kötider i sjukvården. Behoven av investeringar i välfärden har funnits länge, och den här krisen är ett perfekt tillfälle att påbörja dessa anställningar. Det är så vi motverkar krisen, inte genom skattesänkningar.

Jämlikhet, jämställdhet och välfärd är tre frågor som regeringen konsekvent har undvikit hela mandatperioden. De gamla högerdrömmarna om ett djupare klassamhälle lever uppenbarligen kvar.

Vi vill något annat än det vi ser hända runt omkring oss. Vi vet att vi alla behöver varandra och att ett samhälle som håller ihop mår bättre och utvecklas bättre. Därför röstar vi nej till regeringens vårproposition och ja till vår gemensamma reservation, vår gemensamma motion, som pekar ut en väg framåt, en väg där vi alla är lika mycket värda oavsett levnadsvillkor, levnadsförutsättningar och ekonomiska villkor i övrigt. Alla människor ska vara lika mycket värda även i den ekonomiska politiken. (Applåder)

Anf. 4 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! Jag skulle också vilja börja med att önska alla ledamöter och kanslipersonal en jättetrevlig sommar. Jag tror att vi alla behöver lite ledighet.

Jag yrkar bifall till reservationen från Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet.

Vi rödgröna har lagt fram en budgetmotion där vi visar hur vi vill göra Sverige modernare och mänskligare. Det behövs en ny färdriktning för Sverige. Vi går till val på en politik för fler jobb, en grön omställning och ökad ekonomisk jämlikhet. Vi vill ta ansvar för att utveckla Sverige.

Vi rödgröna partier vill se en ökad sysselsättning och fler jobb. Vi vill skapa möjligheter för alla människor att förverkliga livsdrömmar och ambitioner, och vi vill ha en socialt och ekologiskt hållbar ekonomisk utveckling.

Vi måste ta ett stort ansvar för ekonomin. Vi måste ta ansvar för att skapa jobb. Men vi måste också ta ansvar för människorna i samhället. Det är där som det kanske har brustit mest denna mandatperiod. Det är inte så att jag tror att den nuvarande regeringen på något sätt är illvillig. Nej, tvärtom, jag tror faktiskt att alla människor som engagerar sig politiskt gör det för att de vill förändra till det bättre och vill väl. Men ibland blir det fel ändå, och ibland är det svårt att tänka om på inslagna vägar. Man måste kunna byta spår när man ser hur det slår i verkligheten. Att se alla som i dag har drabbats av att inte ha någon arbetslöshetsförsäkring eller sjukförsäkring och som står utan trygghet borde ha lett till en sådan omvärdering av politiken.

Sverige behöver moderniseras. Det krävs en offensiv satsning på att skapa nya jobb. Vi måste underlätta för nya företag att starta och växa. Många av de nya jobben växer fram i mindre företag. Vi vill med vår näringspolitik stimulera fler att starta företag, få fler småföretag att anställa och stärka deras innovativa förmåga. Skatterna måste medverka till ett bättre klimat för entreprenörskap. Att sänka kostnaderna för småföretag för att de ska anställa och växa är ett prioriterat område. Därför vill vi sänka arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna så att det gynnar framför allt mindre företag.

Herr talman! Sverige behöver investera i utbildning och ett nytt kunskapslyft. Hela vårt samhälle vinner på om vi lyfter kompetens och erfarenhet och tar till vara människors förmåga.

Det krävs en omställning av Sverige till ett mer klimathållbart samhälle. Vi måste investera i bostäder, i hållbara transporter, i förnybar

energi och i en omställning av fordonsbranschen. Det är en nödvändig väg, men det är också en stor möjlighet för Sverige och för svensk industri. Vi ska förbättra vår konkurrenskraft genom att ta initiativ och satsa på modern teknik. En grön omställning ger nämligen också jobb. Det är det som är det fina, att vi kan skapa arbetstillfällen samtidigt som vi minskar de klimatpåverkande utsläppen. Det är att modernisera Sverige.

Vi vill ta chansen att skapa nya gröna jobb genom att investera för framtiden. Vi rödgröna partier föreslår den största investeringen i järnväg och kollektivtrafik i modern tid. Vi föreslår ett investeringsstöd till nya och energisnåla bostäder och ett utvidgat ROT-stöd för att modernisera och rusta upp flerfamiljshus. Vi vill också uppmuntra lokala initiativ för att skynda på klimatomställningen med ett nytt klimatinvesteringsprogram. Det är också nödvändigt att bilparken i Sverige och i andra länder blir mer miljövänlig. Vi vill stimulera fordonsindustrin att påskynda omställningen till produktion av mer miljösmarta fordon.

Sverige har ett stort ansvar att visa ledarskap och ta ansvar för klimatpolitiken. Det gör vi genom att ha en ambitiös och framsynt klimatpolitik i Sverige men också genom att konstruktivt delta i det internationella samarbetet. Vi menar att den nuvarande svenska regeringens insatser i det internationella klimatarbetet har varit alldeles för kraftlösa. Sveriges tidigare ledarskap i den globala klimatpolitiken har urholkats under denna mandatperiod. För att stärka finansieringen av klimatåtgärder i fattiga länder vill vi satsa pengar utöver biståndsramen.

Kraftigt sänkta skatter var receptet som regeringspartierna menade skulle lösa samhällets alla problem. Det så kallade utanförskapet skulle leda till fler jobb och antagligen också lyckligare människor. I dag ser vi att det har blivit 100 000 fler arbetslösa under mandatperioden och ett utanförskap som bara ökar.

Herr talman! Sverige behöver bli mänskligare. Vi rödgröna menar att vi har ett ansvar för varandra här i Sverige. Vi behöver ta hand om varandra även när någon är sjuk eller utan jobb. Vi behöver ha en värdig trygghet för människor som blir sjuka eller arbetslösa.

Vanliga människor drabbas av de förändringar i sjukförsäkringen som den här regeringen har genomfört. Över 5 000 av dem som utförsäkrades och kastades ut ur sjukförsäkringen vid årsskiftet är nu på väg tillbaka in i sjukförsäkringen. Det är tredubbelt fler än den bedömning som regeringen gjorde. De har helt enkelt varit för sjuka för att komma in på arbetsmarknaden, trots att de tvingades till Arbetsförmedlingen. Tänk att de inte blev friskare av att tvingas ut ur den trygghet som sjukförsäkringen gav dem.

Du blir inte friskare för att du slutar få stöd av samhället när du är sjuk. Människor som står långt från arbetsmarknaden kommer inte närmare den av att helt förlora stöd från samhället.

De förbättringar som vi föreslår i arbetslöshetsförsäkringen ger större trygghet och underlättar en omställning. Alla de som har tvingats ut ur akassan, eller som aldrig har varit med, får nu med en rödgrön politik en möjlighet till ett bra försäkringsskydd.

Vi rödgröna ser att det behövs större satsningar inom välfärdssektorn – fler jobb inom skolan, vården, förskolan och äldreomsorgen. Att höja kvaliteten i välfärden är en investering för framtiden. Människor efterfrågar minskade barngrupper i förskolan och skolbarnsomsorgen, ökad

personaltäthet i skolan och äldreomsorgen och kortare vårdköer. Vi rödgröna partier vill därför satsa på att förbättra kvaliteten i verksamheterna, något som vi tror att vi alla tjänar på. Kommunernas försämrade ekonomi har inneburit nedskärningar av antalet anställda i kommuner och lands-ting. Följden är att antalet barn i barngrupperna i förskolan ökar och att antalet lärare minskar.

Det behövs en utbildningspolitik som bidrar till att ge människor nya chanser och som inte stänger dörrar för människor som vill utbilda sig och fortbilda sig. Människor som har förlorat sitt arbete behöver passa på att utbilda sig för att stå bättre rustade för att få nya arbeten. Vi föreslår fler utbildningsplatser i komvux, folkhögskolor, yrkeshögskolor, universitet och högskolor, både för kvaliteten och för kvantiteten. Det kommer att göra att fler unga människor kan få en utbildning som är anpassad till dagens arbetsmarknad, detta i stället för att i tre månader sitta i passivitet på Arbetsförmedlingen innan de har rätt att ens få en enda insats.

Unga människor står för en stor och positiv kraft i samhället. De är kreativa och ser nya lösningar. I dag står vi i Sverige inför en enorm utmaning. Arbetslösheten bland unga är rekordhög, och den är högre i Sverige än i många andra EU-länder. Vi måste skapa möjligheter för att dagens unga generation ska få förankring på arbetsmarknaden och klara sin egen försörjning.

Vi föreslår därför en bred satsning med fler möjligheter till utbildning för unga.

Herr talman! Valet står mellan en regering som verkar ha tappat riktning, som inte har presenterat en politik för nästa mandatperiod, som ser fortsatta sänkta skatter som lösningen på samhällets alla problem, som inte tar ansvar för människors trygghet då de drabbas av sjukdom eller arbetslöshet, som inte tar klimatfrågan på allvar och ett rödgrönt alternativ som tror på framtiden, som vill rusta Sverige starkt och klimatsmart, som vill öka människors trygghet och satsa på företagande och på ökad kvalitet i skola, sjukvård och äldreomsorg, ett rödgrönt alternativ som vill göra Sverige både modernare och mänskligare.

(Applåder)

Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd):

Herr talman! Även jag vill ta tillfället i akt att tacka finansutskottets ledamöter och kansli för ett gott arbete under mandatperioden men också för ett gott samarbete. Det tacket får riktas även till Regeringskansliet och finansministern.

Jag vill också passa på att yrka bifall till förslaget i finansutskottets betänkande 20.

I dag på morgonen gick 4,5 miljoner i vårt land till sina arbeten. På eftermiddagen återvänder de till sina hem och familjer. De här löntagarna och företagarna som arbetar och tar semester, som ser på kungabröllopp på tv och som har fredagsmys med sina barn är vardagens slitvargar och de som bär det ekonomiska välståndet på sina axlar.

Vi kristdemokrater har ibland kallat de här människorna för verklig- hetens folk. För det har vi ibland blivit hänade. Men jag vill hävda att utan dessa vardagens hjältar skulle vi inte ha resurser till att betala pensioner, sjukvård, äldreomsorg och utbildning. Vi skulle inte ha råd att

hjälpa människor som på olika sätt far illa och som drabbas av katastrofer och fattigdom – också i andra länder.

Om vi inte ser dem som bär Sverige och om vi inte vågar erkänna deras stora betydelse undergräver vi långsiktigt välfärden. Det är i ljuset av detta vi ska se alliansregeringens jobbpolitik med sänkta skatter på arbete och företagande. När undersköterskan på grund av skattesänkningar fått en extra månadslön hånas det av de rödgröna vänsterpartierna. När villaägare slipper oroa sig för skenande taxeringsvärden och därmed stigande fastighetsskatt möts de av beskedet att oförutsägbarheten ska återinföras om De rödgröna vinner valet.

Politikens viktiga uppgift är att ha ordning och reda i offentliga finanser, att garantera kvaliteten i den gemensamt finansierade välfärden, att se till att den svage får stöd och hjälp när situationen blir ohållbar och att samtidigt ge de enskilda människorna och familjerna mer svängrum och större möjligheter att forma sina liv och att förverkliga sina livsideal. Det är i denna politiska idévärld som den ekonomiska politiken ska bedömas. Vilken väg vill vi välja?

Alliansregeringen har tagit ansvar för Sverige när vi gått igenom den värsta ekonomiska krisen sedan 1930-talet. Jämfört med andra europeiska länder är Sverige faktiskt ett ljus i mörkret – eller, för att citera Peter Doyle, chef för den delegation från Internationella valutafonden, IMF, som nyligen var i Sverige för att granska den svenska ekonomin och som när han av Dagens Nyheter fick frågan om Sverige kunde ha gjort någonting bättre svarade: Jag tror faktiskt att svaret är nej trots att det har varit en enorm ekonomisk chock.

Oppositionens reservation i utskottsbetänkandet är lite skrattretande. På 15 tätskrivna sidor nämns den djupa ekonomiska krisen, som Doyle betecknar som en enorm ekonomisk chock, på två rader och närmast som en bisats. I stället utgår hela resonemanget i reservationen från att regeringen i det närmaste medvetet skapat de problem på arbetsmarknaden som vi brottas med.

Sverige har, enligt OECD, fört den kanske mest expansiva ekonomiska politiken under krisen. Strategin har varit att resolut hantera den finansiella oron på ett sådant sätt att skattebetalarnas pengar skyddas. Vi har kraftigt ökat antalet platser på arbetsmarknads- och utbildningsområdet. Vi har stimulerat den privata konsumtionen genom skattesänkningar för löntagare och pensionärer. Vi har satsat på långsiktiga investeringar i infrastruktur och forskning. Vi har upprätthållit kvaliteten i välfärden genom kraftiga resursförstärkningar till kommuner och landsting.

Tidigare kriser som Sverige gått igenom har slagit hårt mot just vård, omsorg och skola ute i kommunerna. Men den här gången hade staten möjligheter att motverka nedgången, och det gjorde vi. Under den här mandatperioden har vi kunnat stödja kommuner och landsting med närmare 40 miljarder kronor jämfört med hur det såg ut 2006.

Trots den svåra krisen har vi klarat av att i allt väsentligt skydda välfärdens kärna. Vi har till och med kunnat utveckla välfärden genom kortare vårdköer, fler valmöjligheter inom vård och omsorg, en kvalitetsutveckling på olika områden och en satsning på kunskap i skolan. Här har vi, vill jag påstå, bara sett början på resultaten av allt vårt arbete. Mer finns självklart att göra.

Allt detta var möjligt därför att vi hade en urstark arbetsmarknad och starka offentliga finanser när krisen bröt ut. Dessutom har vi inte slängt ut pengar på alla förslag som oppositionen kastar fram för att satsa än här, än där. Om vi hade gjort det skulle vi i dag ha haft större problem med underskott och också varit ägare av en bilfabrik i Trollhättan.

Herr talman! Nu utvecklas svensk ekonomi starkt. Tillväxten ökar. Att döma av SCB:s stora undersökning som kom i går ser arbetslösheten ut att ha slutat öka. Men samtidigt är oron i omvärlden stor. Som finansutskottet skriver i betänkandet är osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen påtaglig. En rad länder runt om i EU brottas med stora budgetunderskott och en stor statsskuld. Medan Sverige, som det nu ser ut, går ur krisen med en lägre statsskuld än för fyra år sedan brottas flera EU-länder med en statsskuld som hotar hela landets välfärd.

Hur saneringen av statsfinanserna i Storbritannien, Grekland, Irland, Spanien, Portugal, Italien, Tyskland, Frankrike och USA går kommer självklart att påverka också svensk ekonomi. Därför gäller det att vårda återhämtningen i svensk ekonomi och att inte ge sig in på äventyrligheter,

Herr talman! När man synar oppositionens budgetalternativ ser man att det är en politik som skulle bromsa återhämtningen. Oppositionen höjer skatter, ökar bidrag och minskar enskilda människors och familjers möjligheter att bestämma över sina liv. Arbetslinjen urholkas. Världens högsta marginalskatt på arbete stiger kraftigt. Den rödgröna reservationen i utskottsbetänkandet är en kanonad av förslag om ökade bidrag. Vart och ett för sig kan uppfattas som vällovt och intressant men sammantagna urholkar de arbetslinjen, gör människor mer beroende av bidrag och lockar näringslivets aktörer att mer anpassa sig till kortsiktiga bidrag än att agera långsiktigt. Bostadspolitiken är ett utmärkt exempel på detta.

Låt mig ta ett exempel på hur oppositionens politik slår. Ni i oppositionen säger att ni vill sänka arbetsgivaravgifterna för småföretag med maximalt 50 000 kronor per företag – Thomas Östros tog själv upp det i sitt anförande. Det här utmålas som en stor och viktig reform. Men samtidigt fördubblar ni arbetsgivaravgiften för att anställa ungdomar. Ett mindre företag som har två unga anställda går med ert förslag med förlust. Det blir ett minus på 20 000 kronor för det företaget.

Ett annat exempel är en mindre Icabutik i Vaggeryd i mitt hemlän. De har 25 ungdomar på sin lönelista. Många av ungdomarna sommararbetar eller arbetar extra. Utslaget på helår motsvarar det 10 heltidsanställda ungdomar. Företaget får med det rödgröna budgetalternativet 50 000 kronor i skattesänkning men får 350 000 kronor i höjda arbetsgivaravgifter för sina ungdomar – alltså en förlust på 300 000 kronor. Är det småföretagspolitik? Så blir det när De rödgröna ska "satsa på småföretagen".

Småföretagare, ni lär åka på skattesmäll efter skattesmäll med de rödgröna vänsterpartierna. Och ungdomar, tro inte att arbetsgivarna anställer fler av er efter det att De rödgröna höjt lönekostnaden för er med ca 35 000 kronor per år och person!

En stor reform under denna mandatperiod för oss kristdemokrater och alliansregeringen är avskaffandet av den statliga fastighetsskatten. Oförutsägbarheten är borta. Ingen behöver längre ligga sömlös på nätterna för vad ett skenande taxeringsvärde betyder för privatekonomin. Men nu hotas detta av att de rödgröna vänsterpartierna ska återinföra fastighets-

skatten. Den som råkar ha ett hus i ett högt värderat område drabbas igen. Dessutom ska förmögenhetsskatten återinföras som ju till stor del betalas av just ägare till villor med höga taxeringsvärden – oavsett vilka inkomster hushållet har.

Vi kristdemokrater vill inte återgå till det gamla, utan vi vill gå vidare genom att avskaffa taxeringsvärdessystemet. Inte nog med att systemet kostar hundratals miljoner kronor att administrera, det är dessutom oerhört godtyckligt.

Herr talman! Den ekonomiska vårpropositionen visar att vi är på väg ut ur krisen. Sverige står starkare än de flesta andra länder. Vi har goda förutsättningar att återupprätta full sysselsättning snabbare än vi för en tid sedan trodde. Medan övriga delar av världen diskuterar skattehöjningar och besparingar kan vi planera för välfärdssatsningar längre fram och för att rusta Sverige bättre i framtiden. Men vi måste göra detta med en stor insikt om vårt gränslösa beroende av omvärlden och om den mycket skakiga ekonomiska situation som präglar många länder i vår närhet.

För kommande mandatperiod ser jag tre viktiga utmaningar:

1. att vårda den ekonomiska återhämtningen så att alla kan få ett arbete,
2. att utveckla kvaliteten i välfärden exempelvis genom att fortsätta att korta värdköer, att fortsätta att sänka skatten för de äldre och att utveckla värdigheten och valfriheten inom äldreomsorgen samt
3. att öka människors möjligheter att forma sina liv och att ta ansvar för sig själva och sina medmänniskor, bland annat genom ökad valfrihet och avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer och genom att låta familjerna bestämma mer över sina liv.

Så tror jag att vi kan fortsätta att utveckla Sverige till ett mänskligare, varmare och tryggare land.

(Applåder)

Anf. 6 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Alldeles nyss kom Konjunkturinstitutet med sin prognos över utvecklingen de kommande åren. Arbetslösheten biter sig fast. Den är närmare 9 procent i år, och för 2012 hoppas Konjunkturinstitutet på en arbetslöshet på 8,5 procent. Det är 2 procentenheter högre än den massarbetslöshet ni kritiserade den förra regeringen för 2006. Tydligare kan det knappast beskrivas – jobbpolitiken fungerar inte.

Kristdemokraterna slår sig ibland för bröstet för att vara vad BP:s ordförande skulle kunna kalla småfolkets parti. Tittar man på partiets politik under de här åren är det dock knappast småfolket som har gynnats. Ni gick till val på löften om sänkt bensinskatt, men det blev höjd bensinskatt. Ni skulle förbättra villkoren för pensionärerna, men villkoren för pensionärerna försämrades. Ni lovade att avskaffa fastighetsskatten, men de som har lågt värderade fastigheter betalar i dag högre fastighetsskatt än 2006 – inte minst i ett län som Jönköping eller en kommun som Vaggeryd. Säkert tiotusentals fastigheter runt omkring i denna region har fått höjd fastighetsskatt.

Denna typ av svikna löften fungerar inte i politiken. Därför har Kristdemokraterna djupa problem.

Två frågor är centrala, och de gäller välfärden. Hur kunde Kristdemokraterna prioritera sänkt skatt till dem som har väldigt höga inkomster före äldreomsorgen och skolan? Det var 25 000 som fick lämna. Hur tänkte Kristdemokraterna under mandatperioden? Det gäller inte minst frågan om pensionärerna. Ni gick till val på en väldigt hög retorik om pensionärernas villkor. Sedan införde ni en straffbeskattning av pensionärerna, som Reinfeldt nu har lovat ska bli kvar under nästa mandatperiod.

Hur tänkte Kristdemokraterna när man lade välfärden åt sidan och sade att pensionärerna ska betala högre skatt än löntagarna?

(Applåder)

Anf. 7 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Jag noterar att Thomas Östros inte vågar ta upp påståendet från sitt anförande att han satsar på småföretagen. Mitt exempel från Icabutiken i Vaggeryd visar på hur det blir minussiffror i kassan för småföretagen när man lägger ihop förslagen.

Pensionärerna har fått lägre skatt i dag än vad de har fått tidigare. Socialdemokraterna lyckades aldrig rikta någon skattesänkning till pensionärerna. Vi har gjort det i flera steg, och ytterligare ett kommer vid årsskiftet.

Vi har stöttat kommuner och landsting med nästan 40 miljarder kronor i denna svåra ekonomiska kris. Socialdemokraterna tar upp att det har försvunnit anställda inom kommunsektorn, men tittar man på detta ser man att det är många som har fått jobb inom privata företag som utför välfärdstjänster. Det är alltså en överflyttning till de grupperna. Det finns också en del arbetsmarknadspolitiska program, som friår och plusjobb, som Socialdemokraterna hade men som inte längre finns och som registrerades som kommunanställda. Netto är skillnaden 5 000 människor, och det ska ses i ljuset av den stora ekonomiska kris Sverige har gått igenom.

Vi har lyckats skydda kommuner och landsting, välfärdens kärna, under denna kris. Det är inte bra ekonomi i alla kommuner och alla landsting – det finns många intressanta exempel, inte minst där Socialdemokraterna styr, där man kan undra hur man har skött ekonomin långsiktigt – men vi har gjort stora insatser för att klara detta. Det är betydligt större insatser än vad Socialdemokraterna gjorde under den förra ekonomiska krisen runt år 2000.

Jag tycker alltså att man kan vara stolt över hur vi har klarat av att hantera den svåra ekonomiska krisen. Nu går vi dock vidare, och då handlar det om att jobba vidare med att fortsätta att korta värdköer och fortsätta att utveckla äldreomsorgen så att vi får bättre kvalitet. Det vill vi jobba med under de kommande åren.

Anf. 8 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Jag frågade hur ni tänkte under denna mandatperiod just när det gäller att ni valde att rikta skattesänkningar till den rikaste procenten i Sverige, de som tjänar över 1 miljon kronor. Jag tror att det är väldigt få i Vaggeryd och i Jönköpings län som känner sig som vinnare när man tittar på den fördelningspolitik Kristdemokraterna har stått för.

Fastighetsskatten är ett sådant exempel. Väldigt många fastighetsägare i Jönköpings län har fått höjd fastighetsskatt, men om man äger en

lyxvilla i Danderyd har man fått tiotusentals kronor per år i skattesänkning. Menar du att Jönköpingsborna känner att detta var precis det de önskade sig av Kristdemokraterna, att ni skulle driva de riktigt rikas intressen i regeringen? Jag tror inte det, och jag tror att ett av era stora problem ligger där. Det är nämligen inte riktigt så ni har uppfattats genom åren.

När det gäller pensionärerna har ni struntat i deras villkor under denna mandatperiod. När man lyssnar på Stefan Attefalls inlägg tror man att han inte känner till att pensionärerna har fått sänkt pension under mandatperioden. Det handlar om att ni till exempel misslyckas med jobbpolitiken, för det är viktigt för pensionernas utveckling att människor kommer i arbete. Det är själva grunden för pensionernas utveckling. Klarar man inte jobbpolitiken klarar man inte heller pensionerna.

Kristdemokraterna inrättar dock en särskild skatt för pensionärer. De betalar ca 700 kronor mer i skatt per månad än vad en löntagare gör. Stefan Attefall brukar med emfas säga att detta skapar jobb och att pensionärerna ska vara väldigt glada över att de betalar mer skatt än en löntagare, för det skapar sysselsättning. Men svara på denna fråga, Stefan Attefall: Hur blir det fler jobb? Hur fungerar det att det blir fler jobb när en pensionär betalar mer skatt än en löntagare? Berätta det för landets pensionärer! Många av dem sitter säkert framför tv:n just nu och är nyfikna på hur det kommer sig att det blir fler jobb om man får betala högre skatt som pensionär.

(Applåder)

Anf. 9 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Jag kan börja med att be Thomas Östros läsa Finanspolitiska rådets rapport, för att ta ett exempel. De räknar med att jobbskatteavdraget skapar 80 000 fler jobb. Jag håller dock med; vi måste gå vidare och sänka skatten för pensionärerna. Vi har gjort det i flera steg – ni gjorde det aldrig under er tid – och vi vill gå vidare.

Pensionärerna har fått en effekt av bromsen i pensionssystemet. Det är det pensionssystem som Socialdemokraterna, Kristdemokraterna och övriga allianspartier är överens om. Vill Thomas Östros ge sken av att denna broms inte hade slagit till om han hade haft makten? Det vore mycket intressant att höra.

Jobbskatteavdraget sänker skatten mest för dem med lägre inkomster och mindre för dem med högre inkomster. Det är 7 procents skattesänkning för en undersköterska och 3 procents skattesänkning för en läkare. Med samma fördelningspolitik har vi lagt ut skattesänkningar för pensionärerna också.

Sedan finns det en skatt som på papperet gynnar de rikaste, och det är förmögenhetsskatten. Den har vi avskaffat, ja. Det är dock samma fördelningspolitik som när ni avskaffade arvs- och gåvoskatten. Det var skatter som inte fungerar i ett modernt samhälle, och därför har de avskaffats. Det ökar tillgången på riskkapital och minskar utflödet av pengar ur landet. Det tjänar vi alla på. Det finns bara ett land i Europa som har kvar en förmögenhetsskatt, och det är förklaringen till att vi har avskaffat dessa skatter. Det är för att få en ekonomi som fungerar, skapar jobb och inte skickar pengar ut landet.

Vi har försökt värna välfärdens kärna under krisen. Vi har gjort kvalitetsförbättringar med kortare värdköer, ökad valfrihet och olika kvalitetsutvecklingsprojekt. Detta vill vi jobba vidare med. Jag vill påstå att vi relativt den kris vi har gått igenom har varit oerhört lyckosamma med detta. Det finns dock självklart mycket kvar att göra, och Kristdemokraterna kommer att vara en garant för att dessa frågor håller hög prioritet i regeringen under den kommande mandatperioden.

Sedan vill jag också upplysa Thomas Östros om att de som har fått en jättestegring i taxeringsvärdet och därmed också fastighetsskatteökningar självklart också har fått sänkningar när man genomför reformen, men det är inte helt orimligt.

Anf. 10 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Stefan Attefall försöker förbise att han har bidragit till en skattepolitik som har gett lika mycket till en procent som till den fjärdedel av befolkningen som har lägst inkomster, eller att de rikaste tio procenten har fått lika mycket som över halva Sveriges befolkning i skattesänkning.

Ytterligare en sak Stefan Attefall gör är att nästan bespotta våra gemensamma försäkringssystem och föraktfullt kalla dem bidrag. Det är ett försäkringssystem som jag skulle vilja säga verkligen har bidragit till att de nordiska länderna och Sverige har varit så framgångsrika. Vi tar gemensamt ansvar för varandra, för vi vet alla att vi kan ha oturen att drabbas av sjukdom eller arbetslöshet. Det är märkligt av ett parti som säger sig värna verklighetens folk.

Men ett bidrag har ni infört, nämligen vårdnadsbidraget. Det är väl Kristdemokraternas stora seger i den här regeringen. Det är ett bidrag som betalar kvinnor, framför allt invandrade kvinnor i mycket segregerade områden, 3 000 i månaden för att stanna hemma och ta hand om barnen.

Jag deltog i en debatt i förra veckan. I den debatten sade Emma Henriksson från Kristdemokraterna att hon var glad för flerbarnstillägget. 50 kronor är mycket pengar för en familj som har det ekonomiskt knapert. Jag skulle också tro att Stefan Attefall tycker att 50 kronor är mycket pengar för en familj som har det ekonomiskt knapert.

Därför är det märkligt att Kristdemokraterna, som säger sig stå upp för barnens rättigheter, har bidragit till en politik där andelen fattiga barn så kraftigt har ökat under fyra år. Vi kan se en fördubbling av unga människor som lever under knapra förhållanden. Vi kan se att var fjärde ensamstående mamma med barn lever under fattigdomsgränsen.

Genom era försämringar av försäkringssystemen har ni bidragit till att andelen fattiga barn kraftigt har ökat. Det är ett stort svek och ett stort misslyckande av Kristdemokraterna. Det är något som ni kommer att få bära med er framöver när ni ska rannsaka er själva.

(Applåder)

Anf. 11 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Tänk om vänsterpartierna kunde vara konsekventa, nämligen att om vi ska tala om försäkringssystem ska vi tala om försäkringssystem. Då ska vi tala om försäkringar som fungerar som försäkringar.

Vad vi ibland har kritiserats för är att vi har försökt göra våra socialförsäkringssystem mer försäkringslika. Då har vi fått kritik för det. I nästa andetag ska det vara försäkringar. Det är det ordet som används. Men det verkar vara ett godtyckligt val av definition av begreppen.

Exempelvis försöker vi ha en premiesättning, det vill säga få sänkt skatt men betala lite mer av premien själv. Det avspeglas också i lönebildningen på arbetsmarknaden. Då anklagas vi för att det är fel politik, men i nästa andetag ska vi värna om just försäkringen. Det är en ohållbar argumentation från vänsterpartiernas sida. De får bestämma sig.

Vi ska nu tillsätta en stor socialförsäkringsutredning som ska titta igenom systemen. Jag hoppas att vi kan hitta en samsyn till om det ska vara försäkringar eller mer direkta bidragssystem som ska utgöra vårt socialförsäkringssystem.

Vårdnadsbidraget är ett sätt att öka rättvisan. De som väljer att vara hemma med sina barn lite längre och inte nyttjar den kommunalt finansierade förskolan ska också få en slant för detta. Det är ett erkännande för de människor som väljer en annan livsstil än den som Ulla Andersson och kanske också jag skulle ha valt. Jag har själv utnyttjat den kommunala förskolan, men jag tycker att det är helt rätt att de människor som väljer en annan livsstil också ska få en viss ekonomisk ersättning för detta.

När det gäller antalet fattiga barn har vi haft problem med vissa grupper under lång tid – sedan 90-talet. Även när Vänsterpartiet var med och styrde ökade inkomstspridningen, och gruppen ensamstående med barn fick se sina inkomster relativt andra grupper urholkas.

Det här beror på vilka fattigdomsbegrepp man använder. Den absoluta fattigdomen, måttet på hur mycket pengar man de facto har att leva på, har inte ökat, tvärtom så har den sjunkit. Däremot har relativt andra inkomstgrupper fler halkat efter. Det beror på vilka definitioner man använder, men det passar sig kanske inte för vänsterpartister att försöka definiera sina begrepp tydligare.

Anf. 12 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Relativ fattigdom är det begrepp som OECD använder. Det används internationellt, och det gör också vi.

Vi kan nu se konsekvenserna av er politik, Stefan Attefall. Vi har fått 54 000 fler långtidsarbetslösa. Många av dem tvingas att leva på omkring 320 kronor om dagen. Vi har fått 44 000 fler socialbidragstagare. Vi har en politik som straffar en hotellstäderska. Inom Hotell och Restaurangfacket finns en arbetslöshet på 25 procent. Hon ska betala fyra till fem gånger mer i avgift till arbetslöshetsförsäkringen än en läkare, där det inte finns någon arbetslöshet alls. Vi kan också konstatera att löneskillnaderna är rätt enorma mellan de två grupperna.

Våra gemensamma socialförsäkringssystem är ett skydd för individen där vi också fördelar riskerna mellan oss. Du och jag som har lite mer i inkomst bidrar genom att till exempel betala högre skatt, även om ni har förstört en del av det systemet. Vi kanske också har ett friskare arbetsliv än många andra. Därför tar vi hand om varandra och värnar varandra. Det försöker ni slå sönder. Ni har sänkt ersättningsnivåerna i sjukförsäkringen, föräldraförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen. Ni höjer

avgifterna och straffar dem som arbetar inom områden med hög arbetslöshet, till exempel Hotell och Restaurang. Det är konsekvenserna.

Dessa människor har barn, Stefan Attefall. Indirekt straffar ni barnen till arbetslösa och sjuka och människor som har det knapert. Ni gör allt vad ni kan för att sätta dit dem. Det ska dessa barn leva med. Det är en form av förakt i er människosyn. Ni tror inte att dessa människor gör sitt bästa, att de på alla sätt vill bidra till sin egen försörjning, till att bli friska eller att på olika sätt delta i samhället. Ni misstror dem och tror inte att de förstår något annat än sänkta ersättningsnivåer.

(Applåder)

Anf. 13 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Herr talman! Ulla Andersson är inte seriös. Se till exempel på undersköterskan som har fått en hel månadslöns extra. Det vill ni, Ulla Andersson, ta ifrån henne. Tror ni att hon får lättare att försörja sig om hon tappar bort en hel månadslön? Ni är emot jobbskatteavdraget, som har inneburit den största procentuella skattesänkningen för just dem med lägre inkomster.

Det är samma sak med pensionärsskattesänkningarna, som också har haft den profilen. Om vi tittar på alla studier som finns över vilka dynamiska effekter som kan uppstå i framtiden när den typen av system med jobbskatteavdrag skapas, som många länder har prövat på, skapas fler arbeten, och inte minst människor under små omständigheter får en starkare position på arbetsmarknaden.

Problemet med den politik vi tog över var att den i en högkonjunktur lämnade enormt många människor utanför arbetsmarknaden. Det var en passivitet i hela sjukförsäkringspolitiken. Det var Ulla Andersson med flera ansvariga för. Det är den vi har försökt att bryta. Alla studier visar att vi har lyckats lägga grunden för något som kommer att visa sig vara oerhört lyckosamt. Men vi har haft en svår ekonomisk kris. Att inte mängden utbetalda socialbidrag skulle öka i denna svåra ekonomiska kris Sverige har gått igenom vore rent ut sagt märkligt. Ökningstakten har inte visat sig ha något samband med att den ekonomiska politiken har lagts om i övrigt. Det är en konsekvens av att arbetsmarknaden har fungerat sämre under en tid, men i takt med att arbetsmarknaden börjar fungera bättre kommer också socialbidragen att sjunka.

Fler människor i arbete är den viktigaste fördelningspolitiska reformen. Om det kan vi säkert vara eniga. Men låt oss då föra en politik som ger fler människor arbete och inte föra en politik som skapar en högre arbetslöshet. Det är den politiken jag är rädd för att vänsterpartierna står för.

(Applåder)

Anf. 14 BERTIL KJELLBERG (m):

Herr talman! Inledningsvis vill jag yrka bifall till förslaget i finansutskottets betänkande.

Den gångna mandatperioden har varit mycket händelserik, inte minst ur ekonomisk synpunkt. De två första åren blåste förliga vindar. Alla indikationer, som det heter i den ekonomiska världen, var positiva. Arbetslösheten sjönk och budgetöverskottet växte. Det fanns till och med

ekonomerna som ansåg att vi överbeskattade våra medborgare eftersom överskottet var så stort.

Men lika plötsligt som ett väderomslag i fjällen var det full ekonomisk storm. Motvinden var total. När man i efterhand ser på de kurvor som var aktuella då vände de brant nedåt. Jag minns med en rysning hur allvarligt läget var hösten 2008 och vintern 2009. Stora exportföretag med underleverantörer varslade tiotusentals av sina anställda. Läget för en del finansinstitut var allvarligt. Osäkerheten var total, och olycksprofetierna var nattsvarta. Till skillnad från den allvarliga krisen i början av 1990-talet var detta ingen hemmakokt kris utan en global kris som drabbade Sverige som ett litet exportberoende land med full kraft.

För första gången samlade sig världen till motåtgärder, och vi kunde se hur viktigt ett samarbete är. En aktiv penningpolitik fick enligt mitt förmenande understöd av en kraftfull finanspolitik.

Men när stormen var som värst skallade ropen från oppositionen: Mera, mera, mera! Men precis som på fjället när man överraskas av ett oväder gäller det att behålla sitt lugn och hushålla med sina krafter. Man vet aldrig hur allvarligt ovädet är och hur länge det håller i sig. Det gäller att alltid ha lite krafter kvar så att man kan gräva ned sig i bivack om inte ovädet bedarrar.

Under hösten 2008 och vintern 2009 fick alliansregeringen utstå mycket kritik för att man gjorde för lite och för sent. Så här i efterhand kan man konstatera att de åtgärder som vidtogs var väl avvägda och att vi hade haft krafter kvar om den akuta krisen blivit långvarigare.

Turligt nog blev den akuta krisen kortvarig i vart fall för Sverige. Vi har i dag ordning och reda i de offentliga finanserna, och budgetunderskottet krymper. Även en viss ljusning syns på arbetsmarknaden, och ökningen av arbetslösheten börjar plana ut. Vi hör från företagen att de planerar att anställa.

Vi kan konstatera att arbetslösheten aldrig nådde de höjder om 12 procent som många prognosmakare siade om under 2009. Jag är övertygad om att de strukturåtgärder som alliansregeringen vidtagit bidragit till att arbetslösheten vek av på en lägre nivå än vad vi beförde.

Herr talman! Det finns anledning att oroa oss för våra vänner ute i Europa som gick in i krisen med en betydligt sämre situation än Sverige och som inte hanterat krisen lika skickligt som vi. Vi kan konstatera att Sverige tillsammans med Estland och Luxemburg är de tre länder inom EU som uppfyller de krav på sina ekonomier som EU ställer upp. Övriga medlemmar ska nu försöka få ordning på sina offentliga finanser. Det brukar nästan alltid betyda skatteshöjningar och nedskärningar i välfärden, något som Sverige kan undvika.

Den ekonomiska oron ute i Europa kan, trots att vi inte behöver göra några åtstramningar, påverka Sverige eftersom Europa är en viktig exportmarknad för våra produkter. Om spanjorer, briter, tyskar och fransmän tvingas skära ned på sin konsumtion påverkar det svensk export. Vi är en del av en komplicerad väv av ömsesidigt beroende, och den väntade konjunkturuppgången kan dämpas.

Under hela den ekonomiska krisen har alliansregeringen hållit fast vid de strukturella reformer för jobb som påbörjades före krisen. Arbetslinjen gäller före, under och efter krisen. De finanspolitiska åtgärder som vidtagits tidigare och de förslag som nu föreslås i vårpropositionen följer

arbetslinjen. Det innebär att vi aldrig ska riskera de offentliga finanserna, att vi ska värna om välfärdens kärna och att varje åtgärd ska bidra till arbetslinjen.

Det kraftfulla stödet till kommunerna under de senaste åren är en sådan åtgärd liksom det systematiska arbetet att genom jobbskatteavdrag sänka skatterna för låg- och medelinkomsttagare. Det ska löna sig att gå från bidragsberoende till arbete. Så säkrar vi välfärden under krisen och i framtiden.

Skattesänkningarna har också den stora fördelen att medborgarna får mer pengar i plånboken så att vi kan hålla uppe den inhemska konsumtionen. I stort sett alla heltidsarbetande har fått behålla minst 1 500 kronor mer i månaden av sin lön. Vad är det för fel att en undersköterska kan få en månadslön extra varje år? Det ger henne ett betydligt bättre ekonomiskt svängrum.

Under hela krisen ropade oppositionen på mer åtgärder och var föga intresserad av konsekvenserna för de offentliga finanserna. Man var beredd till omfattande stöd till industrin, och i många fall var man beredd att överta ägarens ansvar för sin verksamhet. Det är utomordentligt viktigt att staten är tydlig mot ägare av företag och banker att ägarna alltid har det primära ansvaret och att man inte omedelbart kan vända sig till pappa staten så fort det kärvar.

Herr talman! Mot alliansregeringens långsiktiga och systematiska arbete för jobblinjen har nu De rödgröna samlat sig till ett gemensamt förslag om riktlinjer för den ekonomiska politiken. Så mycket riktlinjer är det inte utan en samling löst hopfogade förslag med nedmontering av jobblinjen som främsta syfte och en lång rad skattehöjningar på i stort sett allt.

Det är inkomstskattehöjningar, fastighetsskattehöjningar, återinförande av den skadliga förmögenhetsskatten, införande av kilometerskatt, höjd bensinskatt, höjd alkoholskatt, höjd tobaksskatt och avskaffande av halvering av arbetsgivaravgiften för unga. Ja, listan kan göras längre. Men det allvarligaste är att oppositionen tar bort alla incitament att gå från bidragsberoende till eget arbete. Genom att höja nivåerna i sjukförsäkringen och i a-kassan samtidigt som man nedmonterar jobbskatteavdraget förlorar man hela idén med jobblinjen. Det lönar sig inte längre att söka ett arbete.

Målet för De rödgröna är att helt ta bort effekterna av jobbskatteavdraget, säger man i sin motion. Skatt på arbete ska jämföras med ersättning från socialförsäkringssystemet. Hur det ska gå till vet vi inte. Antingen sker det genom en successiv nedmontering av jobbskatteavdraget med kraftigt ökade skatter på arbete eller så satsar De rödgröna betydande delar av framtida reformutrymme på skattesänkningar på de inkomster som inte omfattas av jobbskatteavdraget.

Min erfarenhet av De rödgröna är att de inte brukar prioritera skattesänkningar framför skattehöjningar. Min prognos till Sveriges löntagare är att med en rödgrön regering kan de förvänta sig kraftigt ökade skatter på arbete. Lågavlönade kvinnor inom vård och omsorg får vara med och betala högre ersättningsnivåer för välavlönade män inom industrin.

Attacken mot jobblinjen är mer systematisk än så. De rödgröna föreslår att det populära RUT-avdraget tas bort. Det är ett avdrag som öppnat för en helt ny bransch som jag är övertygad om kommer att utvecklas

ännu mer i framtiden. RUT-avdraget har också gett personer med svag förankring på arbetsmarknaden en möjlighet till arbete. Dessutom har svarta jobb blivit vita.

Herr talman! En annan märklig sak i De rödgrönas motion är att man föreslår att låna pengar för att finansiera ökade infrastrukturåtgärder. Denna upplåning ska betalas av en kilometerskatt på lastbilstrafiken. Timmertransporter i Norrland ska betala höghastighetståg mellan Göteborg och Borås. Tydligt är De rödgröna beredda att riskera hela skogsindustrinäringen för att medborgarna ska få åka fort mellan Göteborg och Borås.

Inte bara kilometerskatten är ett hot mot basindustrin utan även De rödgrönas avsaknad av en långsiktig och realistisk energipolitik. Jag undrar vad de socialdemokratiska riksdagskandidaterna i skogslänen ska säga när de ska förklara hur industrin ska klara sitt elbehov i framtiden.

Herr talman! I vårpropositionen har alliansregeringen lämnat klara besked. Våra prioriteringar är klara. Det ska vara ordning och reda i de offentliga finanserna. Arbetet med att förverkliga arbetslinjen fortsätter så att vi kan värna välfärdens kärna vård, skola och omsorg.

Den rödgröna oppositionen har också i ärlighetens namn lämnat beskedet att bidragshöjningar går före arbetslinjen. Något besked om hur man ska få fler i arbete har vi inte fått, möjligen har vi fått veta hur vi ska få fler sysselsatta.

Herr talman! Detta är min sista debatt i denna kammare. Från och med i höst återgår jag till mitt civila yrke. Dessa åtta år i riksdagen har varit otroligt lärorika och utvecklande. Jag rekommenderar fler att under ett begränsat antal år av sitt liv göra så kallad civil värnplikt inom det politiska systemet.

En vital demokrati behöver ansvarsfulla medborgare som vill och kan ta ett politiskt ansvar. Gör vi inte det är risken att vi får en politikerklass som har få erfarenheter från verkligheten utanför det politiska systemet, och det politiska uppdraget blir som vilket yrke som helst. Det vore en olycklig utveckling.

Slutligen vill jag tacka mina kamrater i utskottet för gott samarbete. Jag vill också rikta ett tack till all personal i de utskott jag tjänstgjort i under mina åtta år i riksdagen. Men jag vill även rikta ett stort tack till all annan personal i riksdagen. Som småföretagare var det rena himmelriket att komma till riksdagen och mötas av omsorg och all hjälp som man har gett mig på olika sätt. Alla praktiska problem som jag normalt fått fixa själv finns det här i riksdagen alltid någon vänlig själ som kan hjälpa mig med.

Jag vill rikta ett stort tack till alla! De ledamöter som kandiderar igen vill jag önska lycka till i valet.
(Applåder)

Anf. 15 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag hade inte planerat att begära replik, men jag kunde inte riktigt låta bli att försöka få lite tydligare klargöranden. Jag blev lite förvånad över det Bertil Kjellberg sade. Bertil Kjellberg sade att De rödgröna tar bort alla incitament att gå från bidrag till arbete.

Vi föreslår en avtrappning av jobbskatteavdraget för människor som tjänar över 40 000 kronor i månaden, där avtrappningen börjar, som tar

tillbaka 2,2 miljarder av totalt genomförda ungefär 76 miljarder. Jag blev lite förvånad över att hela effekten av jobbskatteavdraget låg i de 2,2 miljarderna.

Varför genomförde ni i så fall de 74 andra? Försvinner verkligen hela den effekt av jobbskatteavdraget som ni har hoppats på för att vi tar tillbaka 2,2 miljarder? Jag skulle bara vilja höra hur fallet är med den saken. (Applåder)

Anf. 16 BERTIL KJELLBERG (m) replik:

Herr talman! Om man läser De rödgrönas motion noggrant ser man att det står att de vill utjämna skattetrycket mellan ersättningar i socialförsäkringssystemen och inkomster av arbete. Jag kan inte tolka det på annat sätt än att det ska bli samma skatt på alla ersättningar. De vill ju även ta bort skillnaden när det gäller pensioner.

Jag kan inte förstå annat än att det måste bli likadan skatt. Då tappar man effekten av att det lönar sig att arbeta. De kostnader som man har när man går till ett arbete får man betala själv. Ni låtsas i debatten, Mikaela Valtersson, som att ni bara trappar ned jobbskatteavdraget för dem som tjänar över 40 000. Men om man läser motionen ser man att det står att ni på sikt vill montera ned hela jobbskatteavdraget. Detta grundar jag min uppfattning på.

Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Om man ska läsa noga ska man också göra det, Bertil Kjellberg. Vi brukar ha för vana att prata om de förslag som faktiskt genomförs – de förslag som ni lägger fram och de förslag som vi lägger fram. Om man ska ta det på den oseriösa nivån kan jag stå och gissa att ni nästa mandatperiod kommer att sänka skatten med 300 miljarder till och argumentera utifrån det. Men det gör jag inte.

Det vi säger är att vi vill utjämna skillnaderna i skattenivå mellan dem som har pension och dem som jobbar. Ett första steg mot det tar vi genom en kraftfull sänkning av skatten för pensionärer. Vi visar tydligt att det är den väg vi ska gå. Det finns ingenting i vår motion som säger något annat. Det finns inget i vår motion som säger att vi ska avskaffa ett jobbskatteavdrag. Tvärtom säger vi tydligt att vi accepterar de största delarna, men att vi vill ha en avtrappning för människor som tjänar allra mest. På så sätt kan man bidra lite mer till en ökad trygghet för människor som står utanför arbetsmarknaden eller är sjuka eller till satsningar på välfärden.

Du får gärna leta upp det i motionen, Bertil Kjellberg. Du skulle ha läst det om du nu har läst vår motion noga. Vi föreslår att man höjer skatten med 2,2 miljarder. Det tror jag inte tar bort någon eventuell effekt som skulle finnas av jobbskatteavdraget.

(Applåder)

Anf. 18 BERTIL KJELLBERG (m) replik:

Herr talman! Om jag läser på s. 83 i De rödgrönas motion ser jag att det under rubriken Sänkt skatt står: Vi rödgröna partier menar att olika typer av inkomst av tjänst ska beskattas lika. Inkomst av tjänst är antingen inkomst av arbete, sjukersättning, a-kasseersättning eller pension. Om det ska beskattas lika ska det väl beskattas lika, om det står så? Det är

inte rimligt att den som är föräldraledig eller den som gått i pension och redan har gått ned i inkomst ska behöva betala högre skatt än den som jobbar vid samma inkomst, står det vidare. Längre ned på sidan står det: Fortsatta steg för att nå en mer likformig beskattning ska tas under mandatperioden. Det innebär att steg ska tas för att skillnaden i beskattning mellan löntagare och andra grupper, exempelvis föräldralediga, arbetslösa och sjuka, ska minska.

Jag kan inte tolka det på annat sätt än att man successivt vill avskaffa de effekter som jobbskatteavdraget ger. Ni måste stå för den politik som ni skriver om. Det låter alltid så bra när ni säger att ni ska beskatta dem med de högsta inkomsterna mer. Men det här kommer att slå successivt mot alla. Underskötterskor och städare – alla kommer att få högre skatt på det sättet.

(Applåder)

Anf. 19 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Kära kolleger och åhörare! Jag vill som flera andra börja med att rikta ett tack till finansutskottets kansli och mina kolleger i finansutskottet för ett mycket gott samarbete under den gångna mandatperioden. Jag vill också önska alla en glad sommar även om den kommer att bli kort, för sedan är det valrörelse.

Det har, herr talman, varit en dramatisk mandatperiod som vi har bakom oss. Tacket för det goda samarbetet baserar jag mycket på att vi kunde samla oss hösten 2008 när det riktigt brände till och var akut på finansmarknaden. Då kunde vi samla oss brett i finansutskottet och snabbt lagstifta för att skapa stabilitet på finansmarknaden.

Vi har upplevt högkonjunktur, finanskris och djup lågkonjunktur. Nu blir tecknen på återhämtning i den svenska ekonomin allt fler och allt starkare. Så sent som i går kom arbetsmarknadsstatistik från SCB som understryker just den återhämtningen. Mot bakgrund av sådan statistik är det glädjande att tvingas revidera prognoser. När SCB pekar på att 30 000 fler personer kommer att vara sysselsatta under 2010 än vad regeringen räknade med så sent som i mitten av april – i vårbudgeten som vi diskuterar nu och ska fatta beslut om – är det glädjande att se att vi har varit försiktiga, alltför försiktiga, i våra prognoser.

Även när det gäller arbetslösheten har regeringen av allt att döma varit alltför försiktig i sina prognoser. Det finns mycket som tyder på att arbetslösheten för helåret 2010 kommer att vara under 9 procent. Det är en hög siffra, men samtidigt klart lägre än vad som kunde befaras som en naturlig följd av en ekonomisk kris och det fall i produktionen som vi kunde se i Sverige på grund av en ekonomisk kris i hela världen.

Herr talman! Centerpartiets och alliansregeringens viktigaste målsättning i den ekonomiska politiken är att minska utanförskapet och få fler i arbete. Därför vill vi ytterligare stärka arbetslinjen, främja omställningar och förhindra att människor hamnar i passiva system och bidragsberoende. Det är Sveriges väg ur krisen.

Det är endast genom att fler arbetar, betalar skatt och bidrar till vår gemensamma välfärd som vi alla kan få det bättre. Det är endast så vi möjliggör reformer såsom fortsatta skattesänkningar för pensionärer, satsningar på barnfamiljer och unga samt mindre krångel för de företag

som ska skapa nya jobb. Det är just sådana åtgärder som vi kan besluta om senare i dag.

Herr talman! Tack vare att regeringen har byggt upp buffertar och varit sparsam med skattebetalarnas pengar har vi kunnat satsa oss ur krisen utan att förtroendet för svensk ekonomi har urholkats för den sakens skull.

Under finanskrisen och lågkonjunkturen har det höjts röster för att regeringen skulle göra mer. Inte minst från oppositionen har vi hört: För lite och för sent! Det har vi fått höra snart sagt oavsett vilka åtgärder regeringen har kommit med eller vad den har sagt.

Vänsterpartiet uttrycker sig exempelvis så här i januari 2009 i en motion med anledning av regeringens proposition *Åtgärder för jobb och omställning*: ”Den globala krisen har slagit igenom även i Sverige: i verkligheten, om än inte i regeringens politiska perspektiv. Både USA och Japan har trots sina statsfinansiella problem tagit fram kraftiga stimulanspaket. Detsamma gäller Kina. I EU diskuteras hur stimulanserna bäst kan samordnas – men Sveriges regering verkar snarast agera för att minimera de politiska svaren på krisen”.

Det man diskuterar i EU nu är hur man ska samordna sparpaketet. Det är baksidan av de stimulanser som efterfrågades. Notan ska betalas. Skattebetalarna i många europeiska länder kommer att få stå för skattehöjningar och dessutom för besparingar i välfärden. Låntagarna kommer att få stå för högre räntor. Vi har ett ränteläge i Sverige som är lägre tack vare att det finns förtroende för våra offentliga finanser.

Hade vi då varit i samma läge, med stabila statsfinanser, om vi hade lyssnat på oppositionen? Nja, herr talman, om man läser Socialdemokraternas motion *Stimulanspaket mot jobbkrisen* från november 2008 kan man få en liten indikation. De skriver: ”För att stärka köpkraften bland barnfamiljerna föreslår vi att ett extra barnbidrag och ett extra studiebidrag för gymnasieungdomar ska betalas ut i samband med decemberutbetalningen. Det innebär att alla barnfamiljer får 1 050 kr extra per barn redan före årsskiftet. Denna reform kostar 1 960 miljoner kronor för barnbidrag och 140 miljoner kronor för studiebidraget till gymnasieungdomar.”

Det är alltså 2,1 miljarder bara i december 2008. I den här vårpropositionen höjer vi flerbarnstillägget från halvårsskiftet. Reformen kostar 710 miljoner per år. Socialdemokraterna brände av tre gånger så mycket bara i december 2008. Frågan är vad som är bäst, att få mycket vid ett tillfälle eller att få en höjning som är långsiktig. Jag tror att långsiktighet är bäst både för hushållens ekonomi och för samhällsekonomin. Att höja flerbarnstillägget är ett träffsäkert sätt att gynna de barnfamiljer som har minst marginaler, och barnfamiljer behöver trygghet varje månad, inte bara en månad. Det är den tydliga skillnaden.

Herr talman! Studerar man vänsteroppositionens budget är det tydligt att läsaren ska få två intryck, ekonomiskt ansvar och rättvis fördelning. Budgetalternativet ska uppfattas som ofarligt. Problemet är bara att redovisningen av effekterna inte hänger ihop. När man vill signalera ekonomiskt ansvar räknar man med alla förslag men glömmer att redovisa de negativa jobbeffekterna som uppstår när man tar bort alliansregeringens politik.

Man räknar exempelvis med att inte ett enda jobb kommer att försvinna om man tar bort RUT-avdraget. Vi kan diskutera hur många jobb som har tillkommit. Almega pratar om att det finns 11 000 personer som jobbar i den branschen i dag. Det har utan tvekan tillkommit jobb, och utan tvekan skulle det försvinna jobb om man tar bort RUT-avdraget. Och ändå räknar inte oppositionen med att ett enda jobb skulle försvinna.

Herr talman! När man vill signalera rättvis fördelning glömmar man också bort jobbeffekter men även många av de förslag som räknades med när man skulle signalera ekonomiskt ansvar. Maria Wetterstrand uttalade exempelvis i Dagens Industri den 15 juni att enligt riksdagens utredningstjänst får 90 procent av befolkningen mer pengar i plånboken med det rödgröna budgetförslaget.

Sanningen bakom detta är att man har bett riksdagens utredningstjänst att jämföra befintliga regler 2010 med oppositionens förslag för 2011. Man tillgodoser sig alltså de skattesänkningar för pensionärer och höjda flerbarnstillägg som regeringen föreslår. Samtidigt mörkar man fördelningseffekterna av de skattehöjningar som aviseras för 2012. Dessutom räknar man inte in de indirekta skattehöjningarna för hushållen när man höjer kilometerskatten och inför en särskild ungdomsskatt, det vill säga höjer skatten för ungdomar. Det är väldigt mycket prat. Frågan är: Vill man inte stå för resultaten?

Herr talman! Det är i de små företagen som den stora potentialen för fler jobb finns. Det är därför som regelförenklingar är en hjärtefråga för Centerpartiet. Genom att minska krånglet för dem som ska skapa de nya jobben ökar vi deras valfrihet och sänker deras kostnader. Företagen får större möjligheter att anställa och utveckla sin verksamhet. Under perioden 2006–2009 har regelkostnaden för företagen minskat med 7 procent. Vi når inte målet – Thomas Östros skrattar – men vi är den första regeringen som har minskat regelkostnaden. Ingen regering som Thomas Östros har suttit i har gjort detta. Vi är den första regeringen som har gjort det, och det är jag stolt över.

Nu tar regeringen ytterligare ett stort kliv på området tack vare Centerpartiet genom att införa en frivillig revision för små aktiebolag. Sammanlagt 250 000 bolag berörs. De kan spara mellan 10 000 och 20 000 kronor vardera. Det är en verklig frihetsreform för landets företagare. Jag som centerpartist tycker att det är ett bra första steg. Vi i Centerpartiet vill gärna gå vidare och låta den frivilliga revisionen omfatta fler aktiebolag. Slopade revisionsplikten för små aktiebolag är bara en av de 172 åtgärder – ungefär en i veckan – som alliansregeringen genomfört för att främja jobb och företagsamhet i hela landet. Det är resultat, inte bara prat.

Herr talman! Vi kan se samma sak på miljöområdet, det vill säga resultat, inte bara prat. Mikaela Valtersson och jag hade en diskussion i vårbudgetdebatten den 15 juni om biologisk mångfald och värdet av att skydda värdefull skog. Jag tror att jag fick ett erkännande till slut. Mikaela Valtersson erkände att vi når det resultat som ansågs som ouppnåeligt när vi 2006 trädde in i Regeringskansliet. Vi når det delmål som sattes upp till 2010 om att skydda värdefull skog. Vi har skyddat den statliga marken. Vi har också använt statlig mark för att kunna byta den mot privat mark som är skyddsvärd i stället för att ha ett brett program

där man bara genom anslag ska köpa skyddsvärd skog och på så sätt socialisera många skogsägares privata mark.

Herr talman! Omställningen av fordonsparken är ytterligare ett exempel där Centerpartiet och alliansregeringen har visat resultat. Vi ärvde Europas mest bränsleslukande fordonspark. I december 2005 fanns det 23 000 miljöbilar på våra vägar. I december 2009 fanns det 277 000. Vi närmar oss nu 300 000 miljöbilar. Det är ett direkt resultat av en miljöbilspremie som vi har infört och som nu har övergått i en femårig skattebefrielse för miljöbilar. Jag och Centerpartiet ser att en naturlig fortsättning på detta är att införa en miljöbilspremie för nästa generations miljöbilar, det vill säga för elbilar eller hybridbilar som har riktigt låga utsläpp. Det är så vi kan stimulera en omställning av fordonsparken.

Herr talman! I höstens val står två tydliga alternativ mot varandra. Centerpartiet och alliansregeringen står för en tydlig arbetslinje, fler jobb i nya och växande företag, valfrihet i välfärden och minskande klimatutsläpp som följd av en grön omställning där alla ges möjlighet att vara med och där inte låginkomsttagare eller landsbygden straffas ut.
(Applåder)

Anf. 20 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Roger Tiefensee utmärker sig som den som är gladast och stoltast över att inte ha nått sina mål. Kostnaderna för småföretagens regelkrångel skulle minska med 25 procent. Du är närmare 20 procentenheter ifrån detta, Roger Tiefensee, men du är stolt och glad.

Nu kom Konjunkturinstitutet med sin bedömning av arbetslösheten. Under den förra valrörelsen lyfte Centern fram jobbfrågan, men det sker alltmer sällan nu. Konjunkturinstitutet säger att om den här politiken får fortsätta har vi 8 ½ procents arbetslöshet i Sverige år 2012, det vill säga i mitten på nästa mandatperiod. Det är mer än 2 procentenheter mer än när ni tog över makten 2006 – det som Maud Olofsson kallade för massarbetslöshet. Är du stolt över att också de målen kommer allt längre utom räckhåll?

Centerpartiet utmärker sig som ett skattesänkingspopulistiskt parti av rang. Det har väl att göra med att man är så pressat. Det är sänkta statliga skatter, sänkta kapitalskatter och nya skattebidrag som gäller. Det är skattebidrag för allt från att installera tv till att gå ut med hunden som Centerpartiet nu går ut med. Det är ingen hejd på vad ni vill göra med skattebetalarnas pengar. Det är bara fantasin som sätter gränser för vilka skattesänkningar som ska till.

Men det finns ingenting om finansieringen. Kommer Roger Tiefensee att berätta i den här debatten hur ni ska finansiera era skattesänkingslöften? Eller är det välfärden som ska betala?

Däremot finns det en skattehöjning, en finansiering, men den vill ni inte tala om. Det är den här bensinskatteshocken ni har i bakfickan. Roger Tiefensee var med i den arbetsgrupp i Centerpartiet som tog fram ett förslag till förtroenderådet i Centern som sade att bensinskatten borde höjas med över 1 krona. Nu vill inte Centerpartiet kännas vid detta, och särskilt inte Maud Olofsson. Men i november 2009 ställde sig förtroenderådet bakom den inriktningen. Hur mycket kommer ni att höja bensinskatten nästa mandatperiod, Roger Tiefensee?

Berätta det nu, och mörka inte den enda finansiering du har för alla dessa skattesänkingslöften!
(Applåder)

Prot. 2009/10:143
23 juni

*Riktlinjer för den
ekonomiska politiken
och Redovisning av
skatteutgifter 2010*

Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Thomas Östros, jag är stolt över att vi har lyckats minska regelkrånglet. Däremot är jag inte nöjd med att vi inte når resultatet.

Thomas Östros har suttit i regeringar som har ökat regelkrånglet. Jag minns att Mona Sahlin var näringsminister en gång i tiden och tillsatte något som kallades Simplexutredningen. Det blev väl Sumples av den, för inte ett enda förslag kom fram som minskade företagens regelkrångel.

Vi har vänt en lång trend av ökat regelkrångel. Det har minskat med 7 procent, och vi har ett år kvar till att nå målet. Vi kommer inte att nå det under 2010, men vi kommer att fortsätta att arbeta för att nå målet. Minus 7 procent är 7 miljarder och motsvarar en generell arbetsgivaravgiftssänkning på 1 procent. Det är sådant som innebär skillnad i företagens vardag.

När det gäller skatter stämmer det att jag har suttit i en arbetsgrupp som har diskuterat och räknat på olika förslag. Vi räknade också på ett förslag om grön skatteväxling, vilket är någonting som Miljöpartiet och oppositionen nu helt har lämnat. De har bara röda skattechöjningar.

Förtroenderådet som Thomas Östros refererar till ställde sig bakom inriktningen att om vi ska göra klimatskattechöjningar ska vi också göra en grön skatteväxling. Förtroenderådet ställde sig inte bakom några nivåer, men det har Thomas Östros skickligt försökt att påskina. När och om vi ska göra en grön skatteväxling ska det vara för att nå klimatmålen.

Den här regeringen har lagt fram ett klimatskattepaket som träder i kraft vid årsskiftet och där vi bland annat ställer om fordonsskatten. Detta har tre gånger så stor effekt på klimatet som er röda skattechöjning.

Anf. 22 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Skillnaden i småföretagens vardag fick man sannerligen uppleva när Centerpartiet drev igenom en arbetsgivaravgiftshöjning på 37 000 kronor för det lilla företaget den här mandatperioden. Inte minst landsbygdsföretagen och LRF är mycket upprörda över detta. Det är det avtryck som Roger Tiefensee har satt tillsammans med Maud Olofsson hos småföretagen. Något annat har de nog inte märkt av.

Vad är det som gör att centerpartisterna blir så väldigt nervösa när jag tar upp frågan om bensinskatten? Jag märker det på Maud Olofsson – hon blir gäll och lite aggressiv – och jag märker på Tiefensee att han blir väldigt orolig.

Vi har räknat på detta, säger Roger Tiefensee. Ja, ni har räknat på en bensinskatteshöjning på 1 krona och 5 öre. Jag undrar bara: Varför räknade ni på det? Kan det vara så att ni planerar en sådan skattechöjning? Ni har ju haft ett förtroenderåd som har ställt sig bakom den rapport som du har skrivit som säger att vi bör höja bensinskatten med 1 krona och 5 öre.

Vi föreslår en mycket mindre koldioxidskattechöjning, och Centerpartiet låtsas som om den här rapporten inte fanns och börjar skruva på sig varje gång jag tar upp den.

Om och när vi nu ska genomföra den här chockskattehöjningen på bensin, säger Tiefensee. Om och när. Vi vill veta: Ska ni göra det?

Tiefensee svarar med att själv ställa en fråga. Ska vi göra det? säger Tiefensee. Det vet inte vi. Det vet bara Tiefensee, Maud Olofsson och deras borgerliga kamrater. Nu vill vi ha ett besked. Det här är sista debatten före valet. Vi har tidigare sett Kristdemokraterna ljuga sig genom en valrörelse och lova sänkt bensinskatt tillsammans med Moderaterna. Det blev höjd bensinskatt.

Nu vill jag att Roger Tiefensee i sin två minuter långa replik gör något annat än hummar och mumlar och i stället svarar på frågan. Hur mycket ska bensinskatten höjas?

(Applåder)

Anf. 23 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! När vi har använt klimatskatter har syftet varit just att nå de klimatmål vi har satt upp. Jag kan tydligt säga till Thomas Östros att vi inte behöver höja några klimatskatter nästa mandatperiod för att nå vårt klimatmål. Oppositionen har däremot satt ett högre nationellt mål, och ni har 90 procent av det målet oredovisat. Frågan är väl vem som behöver ge ett svar. Vi behöver inte höja några koldioxidskatter för att nå vårt klimatmål.

Däremot har regeringen redan beslutat om åtgärder i ett fordonsskattepaket som börjar gälla från årsskiftet och som har tre fyra gånger så stor effekt som er röda skattehöjning.

Herr talman! Thomas Östros pratar om landsbygdsföretagen, men han nämner inte med ett enda ord kilometerskatten. Kilometerskatten kommer att bli en direkt skatt just på landsbygden, eftersom man inte kan ta ut kilometerskatt i tätbebyggda områden där man har trängselskatt. Det blir just på landsbygden som kilometerskatten ska tas ut. Läser man er motion, Thomas Östros, ser man att ni pratar om att man kanske kan göra en regional differentiering. Lycka till! Det är krångel. Vi har minskat regelkrånglet. Ni inför nya skatter som kommer att öka regelkrånglet och dessutom straffa ut företag på landsbygden.

Jag har upplevt ett socialdemokratiskt parti som stod för devisen Hela Sverige ska leva. Nu, med Thomas Östros och Mona Sahlin i ledningen, finns inte det socialdemokratiska partiet kvar. Jag beklagar det.

(Applåder)

Anf. 24 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Roger Tiefensee slänger sig med begrepp som att han är stolt men inte nöjd. Är man ett rätt identitetslöst parti försöker man väl finna olika kroker att hänga upp saker och ting på. Det kanske blir så när man är väldigt trängd och har sålt ut en del av sin själ – jag tänker på att ni har sålt ut er själva för 1 procents utbyggnad av mer miljövänlig energi och i stället accepterat en utbyggnad av nya kärnkraftverk.

Jag kan tänka mig att du är pressad och har det jobbigt, Roger Tiefensee, men jag kan också tänka mig att du använder sådana begrepp för att dölja vad ni faktiskt står för. Centerpartiet som har sina rötter i föreningslivet har alltmer blivit någon form av Stureplanscenter och är också, skulle jag vilja påstå, det mest fackföreningsfientliga parti vi har i riksdagen i dag.

Jag tror nog att Roger Tiefensee tycker att det är lite jobbigt att det synliggörs på det här sättet, och därför vill han också använda lite socialdemokratiska begrepp och låtsas vara någonting annat än det han och partiet är, nämligen fackföreningsfientliga.

Ni har sänkt arbetsgivaravgiften för unga under 26 år. En del kallar det för McDonaldsbidraget. McDonalds hade väldigt många ungdomar anställda innan ni införde det här bidraget, och de har fortfarande väldigt många unga anställda som de inte ens betalar löner för när ungdomarna befinner sig på arbetsplatsen. Vi kan väl konstatera att den nedsättningen av arbetsgivaravgiften har gått till vinster för bland annat McDonalds.

Jag tycker inte att det är ekonomiskt ansvarsfullt, och det tycker inte andra heller. Vi vet att det är ett väldigt dyrt bidrag som inte har skapat jobb. Om det har skapat jobb är kostnaden ungefär 1 miljon per jobb. Hade det inte i så fall varit mer ekonomiskt ansvarsfullt, Roger Tiefensee, att ge företagen pengarna direkt i handen och krävt att de skulle anställa två personer för det bidraget? Det skulle de enkelt ha kunnat göra. Det hade varit mer ekonomiskt ansvarsfullt än att bara skänka bort pengarna utan krav på motprestationer.

(Applåder)

Anf. 25 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Jag spinner vidare på det sista Ulla Andersson sade om att ge pengar till företagen och ställa krav på dem. Det är väl i Vänsterpartiets värld där alla företag skulle vara statliga som det går att ha en sådan kommandoekonomi.

Vi har sänkt arbetsgivaravgiften för unga upp till 26 år för att vi såg ett strukturellt problem med att unga har en väldigt hög etableringsålder på arbetsmarknaden. Det var ett strukturellt förslag just för att ge unga en konkurrensfördel gentemot andra på arbetsmarknaden.

Sedan är det väldigt svårt att utvärdera ett sådant här förslag när vi har gått igenom en finanskris och en djup lågkonjunktur. Jag tror att många har fått ha sina jobb kvar trots turordningsregler och sådant. Unga som annars sitter löst på arbetsmarknaden har kunnat vara kvar tack vare arbetsgivaravgiftssänkningen.

Nu vill ni ta bort detta. Ni vill chockhöja kostnaden för att ha unga anställda och i stället ersätta det med någonting som redan finns. Vi har nystartsjobb för arbetslösa ungdomar. Ni tar bort det. 10 miljarder är uppenbarligen ett för stort gynnande av ungdomsgruppen för att det inte ska kunna röras. Det är den största enskilda skattehöjning som ni gör i ert budgetalternativ. I stället lägger ni tillbaka ungefär 1 miljard på en sak som redan finns. Hur ger det fler jobb till unga, Ulla Andersson? Det är en fråga som kammaren borde få besvarad.

Anf. 26 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Vi sänker arbetsgivaravgiften för mindre företag, så att de även kan anställa en 27-åring med nedsatt arbetsgivaravgift. Vi tycker att vi har en bra politik för att skapa fler arbetstillfällen, dessutom på ett mycket mer ekonomiskt ansvarsfullt sätt än ni. 1 miljon per jobb är en väldigt hög kostnad, Roger Tiefensee. Man kan hantera Sveriges ekonomi på olika sätt, och ni har här valt ett väldigt ansvarslost sätt, menar jag.

Vår sänkning av arbetsgivaravgiften möjliggör också i så fall, med er retorik, en möjlighet att anställa till exempel äldre, för vi vet att de som är över 55 år har svårare än unga människor att återkomma till arbetsmarknaden om de förlorar jobbet.

Jag skulle vilja gå vidare med jobben. Ni i Centerpartiet är väldigt kreativa, måste jag säga. Ni har suttit på er kammare och kläckt en rad idéer som alla går ut på att man ska sänka skatten på något sätt för att skapa jobb. Man ska få sänkt skatt för att man inte skruvar ihop sin Ikea-bokhylla hemma. Man ska få sänkt skatt för att man låter någon annan gå ut med hunden. Man ska få sänkt skatt för att man inte städar själv. Det här är framtidens jobb för ett parti som har ansvar för näringspolitiken i Sverige. Jag tycker att det är helt bedrövligt. Det är det här ni ser som framtiden för Sverige.

Vi har lång erfarenhet av en väldigt god utveckling av vår basindustri, som har haft enorm betydelse för vår ekonomiska utveckling. Ni sitter och kläcker idéer om hur vi ska kunna skapa fler arbetstillfällen för att gå ut med hundar eller skruva ihop bokhyllor. Om ni hade tagit ert ansvar för näringspolitiken hade Sverige haft ett mycket bättre utgångsläge i dag än vi har.

Centerpartiet tänker gå till val med det mest fackföreningsfientliga program som finns. Jag skulle kunna tänka mig att många i er rörelse tycker att det är jobbigt, precis som det har varit jobbigt att acceptera kärnkraftsuppgörelsen.

Jag önskar er inte lycka till.
(Applåder)

Anf. 27 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Ulla Andersson pratar om att stimulera möjligheten att ha äldre anställda. Men ni tar bort den skattenedläggningen också, Ulla Andersson. Det är inte nog med att ni vill straffbeskatta och chockhöja skatten för att ha unga anställda. Ni tar även bort nedsättningen som vi har infört för äldre. Så var det med den logiken.

Alla exempel som Ulla Andersson lyfter fram finns i Finland. Finland har gått före när det gäller att skapa den här tjänstesektorn. Det förtar inte det vi har gjort och gör för svensk basindustri. Vi får inte förakta något jobb. Vi behöver både tjänstejobb och basindustrijobb.

Jag önskar Ulla Andersson lycka till när hon ska åka hem till Gävleborg och förklara för den tunga basindustrin, inte minst skogsindustrin, varför man ska straffbeskatta lastbilstransporter med kilometerskatt, som Ulla Andersson vill införa. 4 miljarder per år ska det dra in. Man vet inte riktigt hur, men man vet att 4 miljarder ska dras in.

Träden växer inte vid järnvägsstationen, utan ute i skogen. Det är en sträcka från skogen till sågverket. Det är den ni vill straffbeskatta. Jag önskar Ulla Andersson lycka till när hon ska åka hem till Gävleborg och förklara varför man vill straffa ut svensk basindustri.

Det vi har gjort i den mest ambitiösa klimat- och energiöverenskommelsen är att vi skapat försörjningstrygghet, vilket också är värdefullt för basindustrin. Peter Eriksson från ditt systerparti Miljöpartiet är ute och pratar ned det som stimulerar förnybar energi, nämligen de gröna elcertifikaten. Inte nog med att ni inte vill ha långsiktighet när det gäller kärnkraften, ni vill dessutom dra undan mattan för förutsättningarna för alter-

nativen att växa in. Det är att skapa osäkerhet, och det är inte bra för din basindustri, Ulla.
(Applåder)

Prot. 2009/10:143
23 juni

Riktlinjer för den ekonomiska politiken och Redovisning av skatteutgifter 2010

Anf. 28 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Jag ska tala om tre saker: det ekonomiska läget, Alliansens politik och vänstertrojans alternativ.

Jag börjar med det ekonomiska läget. Världsekonomin tillstånd är sällsynt oklart. Det vi kan vara säkra på är dock att det råder stora och fundamentala obalanser. Länder i Asien, som Kina, har stora överskott. Man sparar mer än man konsumerar. Andra länder, som USA och några i Europa, har stora underskott. De har lånat, och de lånar alltjämt.

Kina, världsekonomin draglok, är en ekonomi som enligt många bedömare i dag kanske balanserar på en knivsegg. Gör Kina fel åt ena eller andra hållet kan fallet i tillväxt och stabilitet bli stort. Uppgången i Kina bygger delvis på en fastighetsbubbla. Det innebär konstlat uppblåsta fastighetspriser. Om det finns en sådan bubbla i Kina, och den spricker, drar den med sig andra i fallet.

I osäkra tider väljer investerare sedan gammalt att placera i guld. Efterfrågan på guld är i dag mycket stor, och dagens pris på guld är det högsta i historien. Dagens rusning till guld är kanske det allra tydligaste tecknet på en stor underliggande oro över vart världsekonomin är på väg.

I Europa finns flera länder med finansiell instabilitet, överbelånade banker och systematiskt missköta statsfinanser. Dessa länder har drabbats särskilt av finanskrisens andra våg. Räntorna stiger, och den statliga upplåningen blir dyrare. Man måste nu snabbt minska de offentliga utgifterna, göra besparingar och höja skatterna.

Det gäller inte Sverige.

Nu är det så att om länder driver en vårdslös och slapp ekonomisk politik spelar det ingen roll vilken valuta landet har valt – det går åt skogen i vilket fall som helst. Krisen i Europa beror alltså på vanskötsel av vissa länders ekonomi, inte på euron.

Ingenting visar väl detta bättre än utvecklingen i Finland. Under tio år har Finland haft euron. Inkomsten per person har vuxit snabbare än i Sverige. Arbetslösheten har minskat. Budgetsituationen i Finland är nästan lika bra som i Sverige. Varken allmänheten i Finland, företagare eller ekonomer beklagar att Finland har euron. Ingen vill att Finland ska lämna euron.

Även Estland inför nu euron som valuta.

Det vi ser hända i Europa är att lösningen på krisländernas problem blir ett fördjupat EU- och eurosamarbete. Sverige bör vara med i detta samarbete.

Herr talman! Det är i denna osäkra globala och europeiska situation som svensk ekonomisk politik för de närmaste åren ska utformas. Det gäller att hålla hårt i Moder Sveas plånbok även nästa mandatperiod. Alliansregeringen i Sverige har lyckats att förvalta sitt lands ekonomi bättre än någon annan regering i Europa. Det är mot den bakgrunden vi i valet i höst ber om ett fortsatt mandat att sköta Sveriges ekonomi.

Hur förser vi då Moder Svea med en fortsatt välfylld plånbok? Jo, genom att det svenska folkhushållet är sparsamt med utgifterna och att de

medlemmar i folkhemmet som kan arbeta också arbetar. Det är grundreceptet för ett ekonomiskt välmående hem.

Sverige drabbades hösten 2008 hårdare än genomsnittet av krisen på grund av vår stora exportsektor. Trots krisen är ändå sysselsättningen i dag i Sverige högre än den var när regeringen tillträdde 2006. Det är ca 53 000 fler sysselsatta nu än i september 2006.

Det är ett resultat som kanske är något förbluffande med tanke på den djupa krisen. Sysselsättningen fortsätter också stadigt att öka. Arbetslösheten minskar, både jämfört med för ett år sedan och jämfört med förra månaden. I april var den 9,5 procent, i maj 8,8 procent. Det är nästan 1 procentenhets minskning av arbetslösheten på bara en månad.

Även ungdomsarbetslösheten minskar. Det är också glädjande att antalet som står utanför arbetskraften på grund av sjukdom har minskat med ca 52 000 personer på ett år.

Även om det går åt rätt håll på arbetsmarknaden går det naturligtvis alldeles för långsamt för att vi i Alliansen ska kunna vara nöjda.

Herr talman! Internationella valutafonden, IMF, var för två veckor sedan i Sverige och skärskådade svensk ekonomi. Stefan Attefall har redan refererat det beröm som IMF har givit Sverige.

I dag har Konjunkturinstitutet, kan man säga, bekräftat detta och kommit med facit. Det är en bekräftelse av IMF:s positiva omdömen. Av Thomas Östros referat av Konjunkturinstitutet skulle man kunna tro att det var en eländesbeskrivning som institutet hade levererat. Tvärtom är rubriken på deras pressmeddelande: Tydlig återhämtning skuggas av orosmoln.

Det som jag tidigare sade om Europa ligger som en skugga över oss, men vi har i vårt eget land en tydlig återhämtning. Svensk ekonomi är på väg att återhämta sig, skriver Konjunkturinstitutet.

Läget på arbetsmarknaden håller också på att förbättras. Sysselsättningen ökade under den senare delen av 2009 och i inledningen av 2010, och mycket pekar på en fortsatt uppgång, säger institutet.

Man fortsätter: Det är tydligt att den svenska ekonomin är på väg att återhämta sig. Sysselsättningen har ökat under det senaste halvåret, och ledande indikatorer pekar på en fortsatt uppgång. Den stigande sysselsättningen har redan bidragit till att hushållen har blivit mer optimistiska i sin syn på ekonomin.

Ja, så fortsätter det. Det är stigande sysselsättning och alltmer positiva anställningsplaner i företagen och i näringslivet.

Alltså detta är sanningen, det som levereras. Det är facit, ska jag säga, som refereras i statistiken, som jag just läste upp. Det utgör en enorm kontrast mot de eländesbeskrivningar som vi här får höra från oppositionen.

Hade oppositionen bara haft lite rätt hade det varit upplopp utanför huset, men så är det inte. Varför är det inte det? Och varför är det så positiva bedömningar från IMF och vårt konjunkturinstitut? Jo, det är så därför att det är en långsiktigt mycket positiv trend i Sverige till skillnad från hur det är i andra länder i Europa. Eländesbeskrivningen saknar klangbotten i Sverige.

När Alliansen får bestämma är Svea en sparsam, arbetsam och stabil moder, och så ska det bli även nästa mandatperiod: inga experiment och en successivt bättre och tryggare vardag för alla.

Enligt EU-kommissionens majrapport har Sverige de mest stabila offentliga finanserna i hela EU. Sverige är ett av de tre länder som mellan 2006 och 2009 klarat att minska statskulden. Sveriges minskande statskuld är dessutom en dementi av vänstertrojkan enkla slogan om att vi skulle sänka skatter med lånade pengar. Om vi hade gjort det hade skulden ökat, men det gör den inte. Den svenska statskulden minskade tvärtom åren 2006–2009, enligt EU:s statistikbyrå.

Vänstertrojkan menar att deras politik leder till 100 000 fler personer i jobb och utbildning. Det har vi hört flera gånger här i dag. Det är inte sant. Det är oriktigt. Vänstertrojkan tar nämligen inte hänsyn till att deras politik också förstör jobb och minskar sysselsättningen. Netto är antalet jobb i deras alternativ, oppositionens alternativ, betydligt lägre. På sikt är det rent destruktivt för sysselsättningen.

Låt mig ge fyra viktiga exempel.

För det första vill vänstertrojkan skala ned jobbskatteavdraget. Det har hittills givit 75 000 fler personer jobb.

För det andra vill vänstertrojkan kraftigt höja kostnaderna för arbetsgivare för anställda personer under 26 år. Det medför ökade kostnader att anställa unga, och färre unga anställs då, men det nämner inte vänstertrojkan.

För det tredje vill vänstertrojkan avskaffa RUT-jobben, som har givit ca 12 000 personer jobb, kanske 7 000 heltidsjobb. Framför allt har RUT gynnat kvinnor, ofta med svag ställning på arbetsmarknaden och utländsk bakgrund. Just de kategorier som i Sverige har haft särskilt svårt att få in en fot på arbetsmarknaden kommer oppositionens politik alltså att knuffa tillbaka till svarta jobb eller arbetslöshet.

För det fjärde kommer vänstertrojkan svaga fokus på jobb och i stället starka fokus på bidrag och ersättningar och deras ointresse för ordning och reda i klassrummet och bättre yrkeskunskaper på sikt att leda till ett ökande utanförskap.

Avslutningsvis, herr talman, ska jag tala om skatterna. Vänstertrojkan talar inte mycket om sin politik här i dag, och de talar särskilt lite om skatterna. Men deras förslag innebär att ca 3 miljoner löntagare får högre skatt på sin inkomst netto, det vill säga en majoritet av de knappt 5 miljoner personer som kan arbeta får betala mer i skatt om vänstertrojkan vinner valet. Och tro inte att det bara är rika som skulle drabbas! Det är medlemmar i a-kassor som hör till Saco, Kommunal, lärarfacken, SKTF och ST.

Marginalskatten i Sverige är dess värre alldeles för hög, världens högsta. Men med vänstertrojkan skulle den bli ännu högre, och det är inte enbart rika som skulle drabbas.

Bensin- och dieselpriiset höjs kraftigt om vänstertrojkan kommer till makten. Men, säger någon, det är väl bra för klimatet. Jo, men klimat-effekten åstadkoms redan genom de högre världsmarknadspriserna på olja och raffinerade produkter. De har stigit med ca 40 procent från den nivå på vilken vänstertrojkan skattehöjningar var beräknade.

Särskilt allvarligt är det med en återinförd förmögenhetsskatt, som vänstertrojkan vill ha. Det är i praktiken inte en skatt på rikedom, utan det är en skatt på investeringar, nyinvesteringar och riskkapitalförsörjning i Sverige. En återinförd förmögenhetsskatt skulle neka vårt land investeringskapital, som i stället skulle placeras utomlands.

Skatteverket har uppskattat att det rör sig om 500 till 1 000 miljarder kronor som har varit placerade utanför Sverige, av svenskt sparande. Det är alltså 100–200 gånger mer än den extraskatt som vänstertrojkan tänker ta ut från Vattenfall för att på ett urmodigt gammalt planekonomiskt sätt ge bort till några politiskt utvalda branscher.

Kilometerskatten, som vänstertrojkan också vill ha, är en skatt på transporter. I de flesta fall spiller den över i högre priser för konsumenter och företag. Till exempel får alla Ica- och Konsumkunder betala skatten när de köper mat. Transporterna till och från affärerna blir dyrare.

Det är alldeles för inskränkt att tala om detta som en skatt enbart på landsbygden eller för skogsindustrin. I exportsektorn blir effekten av kilometerskatten lägre produktion och färre jobb, eftersom till exempel den konkurrensutsatta skogsindustrin inte kan vältra över kilometerskatten på utländska kunder. I skogen blir det någonstans mellan 700 och 1 000 färre jobb med kilometerskatten.

Detta, herr talman, är vänstertrojkan politik.

Det finns, som Roger Tiefensee avslutade med, i valet två tydliga alternativ: Inga experiment med Alliansen står mot splittring och rödgrön röra med vänstertrojkan. Det valet står väljarna inför. Jag tycker naturligtvis att det är självklart att man bör välja Alliansen.

(Applåder)

I detta anförande instämde Agneta Berliner (fp) och Rune Wikström (m).

Anf. 29 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Gammalmodigt, säger Carl B Hamilton om våra satsningar på miljöteknik, och han hyllar ett bidrag som framför allt går till dem som tjänar över 500 000 och som inte orkar städa själva hemma. Det säger väl en del om Folkpartiet.

Jag ska väl också gratulera Carl B Hamilton till segern över Centerpartiet och därmed utbyggnaden av kärnkraften. Vi är många som begråter det i Sverige. Men jag förstår att de i Folkpartiet är glada över den framgången.

Vi har nu haft fyra år med Folkpartiet i regeringsställning. Jag skulle nog vilja påstå att de fyra åren kan sammanfattas med att Folkpartiet inte längre ens kan stava till generell välfärd.

Ni har inte enbart begravt era socialliberala värderingar under de här fyra åren, utan ni har till och med stampat på dem. Ni har sänkt ersättningsnivåer och försämrat i föräldraförsäkringen. Ni har kraftfullt försämrat sjukförsäkringen och sänkt ersättningsnivåerna, trots att ni gick till val på en helt annan politik där ni menade att Bankerydsuppgörelsen var tillfällig och skulle gälla enbart under en tid då sjukförsäkringen gick med underskott. Den gick inte ens med underskott då i och för sig, men ni skulle återupprätta sjukförsäkringen så fort som möjligt under de här fyra åren.

Nu visar det sig att över hälften av dem som jobbar heltid ligger över inkomsttak i sjukförsäkringen – en tredjedel av alla på arbetsmarknaden. Den generella försäkringen är nu snart ett minne blott med hjälp Folkpartiets stöd i regeringsställning. Ni har kraftfullt försämrat arbetslöshetsförsäkringen. En av tio får ut 80 procent.

Det är den här regeringens historik. Jag skulle väl kunna tänka mig att ni kommer att utvärdera de här fyra åren och förhoppningsvis göra någon form av bedömning när ni ser att ni totalt har svikit alla som har trott att Folkpartiet på något sätt har stått för en generell välfärd.

Anf. 30 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Det viktigaste i den här utvecklingen under de senaste fyra åren har varit den finansiella krisen. Vad vi nu kan se är en tydlig återhämtning i den svenska ekonomin med ökad sysselsättning och minskande arbetslöshet. Vi har klarat krisen.

Hoten kommer från övriga Europa och utvecklingen i andra länder. Där har regeringar med inslag av vänsterpartister och socialdemokrater stora problem i dag. Det är det er politik leder till.

Vad har man i dessa länder? Man har inte bara dålig politik. Man har tvingats sätta besparingsprogram. Man har ökande klyftor och sämre jämställdhet. Kvinnorna får det naturligtvis sämre. Vi har det i Storbritannien där man nu ska reda upp efter Labourregeringen. Vi har det i Grekland. Vi har det i Spanien. Vi har det i Portugal.

Var i Europa drivs det en politik som leder till sämre villkor för vanligt folk och för kvinnor? Jo, i länder med vänsterregeringar.

Det finns bara ett undantag, herr talman, och det är Norge. Det är väl så att är man bara väldigt, väldigt rik, då har man också råd med socialismen. Men vi andra, vi ska hålla oss till mera av borgerlig politik.
(Applåder)

Anf. 31 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Jag kan konstatera att Sverige ligger tvåa bakifrån i EU när det gäller antalet personer som tvingas arbeta deltid. Vi är nästan sämst i klassen. Vi slås av länder som till exempel Grekland.

Vi ligger fyra bakifrån och slåss med Sydkorea, Turkiet och Polen i fråga om vår arbetslöshetsförsäkring, och det är Carl B Hamilton tydligen väldigt stolt över.

Du har nu företrätt en politik, Carl B Hamilton, som straffar människor för att de har haft otur att bli sjuka eller arbetslösa. Du tycker till och med att det är rätt att straffa människor som blir föräldrar, eftersom du tycker att även de ska ha sänkta ersättningsnivåer och höjd skatt.

Det är det du och ditt parti har jobbat för de här fyra åren, tvärt emot det program ni gick till val på. Det har varit fyra år där ni till mångas besvikelse helt har lämnat de socialliberala värderingarna. Vi är nog många som har haft ett litet, litet hopp att Folkpartiet ändå skulle stå där och slåss för vår gemensamma och generella välfärd. Folkpartiet har ju haft en tradition av att inse betydelsen av en stark sjukförsäkring, en stark arbetslöshetsförsäkring och av en gemensam trygghet där vi delar på riskerna.

Men, Carl B Hamilton, sveket är totalt. Ni har på alla sätt och vis försökt rasera dessa gemensamma försäkringar. Ni har dessutom varit med och angripit fackföreningsrörelsen och på så sätt försvagat arbetstagarnas möjligheter att arbeta för sina villkor. Men det kanske inte är så konstigt med ett Folkparti som nästan har trätt så långt ut till höger som man kan komma.

Jag är besviken. Jag tror att många med mig är besvikna, men Carl B Hamilton verkar både stolt och nöjd.
(Applåder)

Anf. 32 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! De här krokodiltårarna från en gammal socialist som ska tolka vad socialliberalism är ger jag inte mycket för. Jag är vid det här laget ganska trött på alla dessa krokodiltårar över Centerpartiet, över Kristdemokraterna, över Folkpartiet. Ännu har vi inte hört så mycket om Moderaterna.

Det är väldigt mycket krokodiltårar som sprutar från oppositionen. Varför är det så? Jo, för ni talar inte om er egen politik. Ni talar inte om de skattehöjningar som ni har. Ni undviker det sorgfälligt, för ni har sett att det skrämmer bort människor.

Det är därför krokodiltårarna ställs i vägen för en saklig beskrivning av effekten av er politik. Låt oss därför ändå nämna att ni vill höja skatterna, till exempel kilometerskatten som är en skatt på vanligt folk.

När det gäller arbetslöshetsförsäkring och ersättningar finns det en ideologisk klyfta mellan Ulla Andersson och den övriga oppositionen och oss. Vi är offensiva i den meningen att vi sätter arbete i fokus. Vi arbetar väldigt hårt för att människor aldrig ska bli arbetslösa. De ska vara sysselsatta. Vi ser hellre sysselsättning än arbetslöshet, nästan till varje pris, medan ni fokuserar på vad som händer med människorna när de väl har blivit arbetslösa. Då ska man ha ersättningsystem och så vidare.

Vi vill i stället se till att man aldrig hamnar i den situationen. Det är det som är vårt fokus och vår arbetslinje. Vi fokuserar på att man aldrig ska hamna i arbetslöshet. Ni fokuserar på människor och deras situation när de väl är i arbetslöshet. Det är en defensiv strategi. Vi står för det offensiva.

Anf. 33 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Carl B Hamilton deklarerar att han är trött. Vi är redo att ta över när som helst, gärna efter valet den 19 september.

Carl B Hamilton diskuterar här offentliga finanser på ett sätt som jag tror får många att dra på mun. Carl B Hamilton har varit med länge. Han hade en central position i den regering som körde svenska offentliga finanser ned i diket 1991–94. Även Anders Borg och andra här i församlingen hade en central position. Det var 12 procent av bnp i underskott i offentliga finanser 1993 när Carl B Hamilton stod på sin höjdpunkt.

Jag kom in i riksdagen 1994 och in i regeringen 1996. Hela mitt politiska värv har handlat om att först städa upp efter Carl B Hamilton och Anders Borg, få upp Sverige på fast mark igen och skapa förutsättningar för tillväxt och jobb. Det är något som gav Sverige en grund att stå på som väldigt få andra länder har upplevt, men det är sannerligen inte Carl B Hamiltons förtjänst.

Jag har alltid undrat var Carl B Hamilton tog vägen efter valförlusten 1994. Jag kom plötsligt på det: Du blev väl rådgivare åt högerregeringen i Grekland, för där blev det ju 12 procent i underskott igen.

Stå inte och sola dig i glansen av Göran Persson och hans regering och det svenska folk som sanerade de offentliga finanserna! Vi slogs mot

borgare som sade att överskottsmål var att överbeskatta människor. Starka offentliga finanser skulle bara användas till dessa ständiga skattesänkningar.

Nu säger Carl B Hamilton att statsskulden har minskat, och därför har de inte lånat till skattesänkningar under den här mandatperioden. Det finns bara en anledning till att statsskulden minskar, och det är att ni har sålt ut delar av statens tillgångar. Nu känner jag igen Carl B Hamilton igen. Finns det en tillgång, sälj ut den och sänk skatten!

Ni lovade att inte sänka skatten på lånade pengar. Men det gjorde ni, riktat till de allra rikaste. Carl B Hamilton förnekar sig inte. All utbildning vi har kostat på dig genom åren är förslösad, för det är ideologin som driver Carl B Hamilton.

(Applåder)

Anf. 34 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Det finns mycket att säga om detta konstiga inlägg, men det mest slående är ändå att det är så torftigt att behöva gå tillbaka 15 år i tiden för att hitta ett argument mot en motståndare.

Thomas Östros vill leva i det förgångna och stanna där. Det är väl lika bra. Stanna utanför regeringspolitiken också!

Men jag vill gärna tala om hur det står till i dag. Thomas Östros tog själv upp Konjunkturinstitutets rapport i dag. Jag tycker att det är mer intressant att tala om nuet och om framtiden. Där står det att svensk ekonomi är på väg att återhämta sig. Läget på arbetsmarknaden håller på att förbättras. Sysselsättningen ökade under 2009 och hittills under 2010 och pekar på en fortsatt uppgång.

Det är så Sverige ser ut med en alliansregering. Hotet mot alliansregeringens fyra kommande år kommer utifrån. Det kommer från en svag utveckling och en skuldskris i länder i Europa som styrs av Thomas Östros partikamrater.

Thomas Östros! Du får ägna mycket energi, tror jag, på socialdemokratiska europeiska möten, både åt att lära dig själv hur man inte ska göra och kanske också åt att ställa din egen ekonomiska fackkunskap till tjänst för att hjälpa dina åsiktsbröder ute i Europa tillbaka till ekonomisk stabilitet och en god ekonomi. Under de senaste åren har socialdemokratin i Europa fullständigt havererat. Nu är det krishantering, och IMF får ståda upp efter dig och dina partikamrater i Europa.

Jag förstår att Thomas Östros biter sig fast i 90-talet, men det är inte där vi lever. Vi lever framåt, Thomas Östros, åtminstone gör vi i Alliansen det.

Anf. 35 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Carl B Hamilton vill inte lära sig av erfarenheterna, så titta inte bakåt! Låt oss då titta framåt, två år, föreslår jag. År 2012 säger Konjunkturinstitutet att vi har en arbetslöshet på 8,5 procent. Carl B Hamilton spinner som en mått katt. Jag tycker att det är väldigt bekymmersamt.

Jag är väldigt glad för att världsekonomin vänder. Jag är väldigt stolt över att vi lämnade över västvärldens starkaste offentliga finanser och mest välskötta ekonomi till alliansregeringen. Jag är bekymrad över att vi nu har underskott. Men jag är också bekymrad över att arbetslösheten fastnar på de här nivåerna.

Dessutom säger Konjunkturinstitutet, och nu ska jag använda en term som jag tror att professor Hamilton känner till, att jämviktsarbetslösheten ökar varje år de kommande åren. Det vill säga att den arbetslöshet som vi kommer att nå nästa gång vi står på konjunkturons topp ligger högre än förra gången vi stod på konjunkturons topp. Det är då utanförskapet växer. Det är då produktionen inte når de nivåer vi hade behövt. Det är då pensionerna inte kan öka som de borde ha gjort. Det är då välståndet inte ökar.

Titta lite djupare, Carl B Hamilton, för Konjunkturinstitutet säger dessutom att produktiviteten står stilla mellan perioden 2006 och 2012. Det är det som avgör vårt välstånd. Det avgör reallönerna. Det avgör vilka resurser vi har till välfärden. Det är det som är den långsiktigt enskilt viktigaste frågan.

Nu kommer Carl B Hamilton att säga att arbetslösheten är så hög därför att befolkningen ökar. Men, Carl B Hamilton, först hade ni en politik som bara fungerade i högkonjunktur, för när det blev finanskris sade ni att nu fungerar det inte för nu är det finanskris. Nu säger ni att ni har en politik där arbetslösheten bara minskar om befolkningen minskar. Men så illa ska det väl inte behöva gå. Vi ska vara glada att vi blir fler, men vi behöver en arbetsmarknad som kan producera arbetstillfällen.

Använd en smula av all den resurs som vi har plöjt in i din utbildning och forskning för att analysera de utmaningar vi står inför i stället för att vara den mätta, nöjda katten som ser ut över massarbetslösheten.

(Applåder)

Anf. 36 CARL B HAMILTON (fp) replik:

Herr talman! Det är så länge sedan jag läste Pelle Svanslös att jag inte kommer ihåg någon lämplig kandidat bland figurerna som jag skulle kunna använda som etikett att sätta på Thomas Östros. Jag får väl återgå till det mer seriösa och säga att jag verkligen inte är nöjd och att Alliansen verkligen inte är nöjd med 8,5 procents arbetslöshet 2012. Där tycker jag att vi har en gemensam uppgift i Sverige, även oppositionen, att verkligen komma till rätta med detta.

Att jämviktsarbetslösheten stiger beror ju på att arbetslösheten har stigit i kölvattnet på finanskrisen. Hade de gamla tumreglerna från 90-talet gällt hade arbetslösheten kanske blivit 300 000 personer. Nu blev den under 100 000. En del av dessa 100 000 människor kommer aldrig tillbaka. Det vet vi erfarenhetsmässigt. Det är det långsiktiga priset för den kortsiktiga höga arbetslösheten.

Då är ju frågan: Vilket alternativ i Sveriges riksdag är bäst på att hantera den här situationen? Jag har tidigare angivit fyra argument för att alliansregeringens politik är betydligt effektivare än den som oppositionen står för. Det är inte bara RUT-jobben, men det är ett exempel. Det viktiga är ju att vi har långsiktigt konsekvent fokus på arbetslinjen. Det är det som skiljer oss mest åt. Det är därför som man bör välja Alliansen i höst. På lång sikt, år 2012, kommer arbetslösheten med vår politik att

vara lägre och sysselsättningen kommer att vara högre än om vänstertrojkan får ta över.
(Applåder)

Anf. 37 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Låt mig inleda den här debatten med att tacka vår talman, ledamöterna i finansutskottet och ledamöterna av Sveriges riksdag för ett utomordentligt gott samarbete och ett bra klimat under mandatperioden, och låt mig tillönska alla en glad sommar och en trevlig mid-sommar. Vi går ju mot den kanske finaste svenska högtiden.

Krisen består i Europa. Vintern biter sig fast. Den river och sliter i Portugal, Grekland, Spanien och England. I land efter land talar man om frysta löner och sänkta pensioner, om sänkta ersättningar och kraftiga skattehöjningar.

I det europeiska klimatet står Sverige starkt. Krisen fortsätter i Europa. Sverige återhämtar sig. I början av året låg tillväxten på 3 procent. Nu räknar KI med en tillväxt på 3,7 procent i år. Det är fyra gånger så hög tillväxt som i euroområdet.

Sysselsättningen stabiliseras. KI bedömer att vi nu ligger 75 000 personer högre i sysselsättning än 2006 – 75 000 personer högre än 2006. Det är alltså 75 000 personer högre efter att vi har upplevt den värsta ekonomiska krisen på decennier.

Man räknar nu med 100 000 i ökad sysselsättning under åren framåt. Man gör bedömningen att antalet personer som är beroende av de olika sociala ersättningsystemen är över 100 000 färre än vi hade 2006. Man talar om expansiva sysselsättningsplaner i näringslivet och en ljusare syn på hushållens framtidstro.

Det här beror på att Sverige har stått starkt när andra har följt råden om för lite och för sent. Vår statsskuld är i dag 60 miljarder lägre än den var 2006. I andra länder återstår nedskärningar och hårda och bistra tider. I Sverige har vi fört en aktiv krispolitik: 90 miljarder i stöd till kommuner, satsningar på infrastruktur, utbyggnad av aktiva åtgärder och skattesänkningar som har gjort att hushållen har haft mer att konsumera för under tuffa tider, skattesänkningar som har gjort att det har lönat sig att behålla personal och som har gjort att det har lönat sig att arbeta.

Den här politiken har naturligtvis byggt på att vi byggde upp stora överskott under 2006, 2007 och 2008. Det var det som lade grunden. Vi byggde också på en stark och stabil grund från åren dessförinnan, men vi har amorterat våra skulder. Vi har nu en prognos från KI som, om man tar fram den som gjordes i juni förra året och jämför, visar att arbetslöshetsprognosen för i år är nedreviderad från strax under 12 procent till strax under 9 procent. Det är en förändring på 100 000 personer. Sysselsättningsprognosen är samtidigt uppreviderad med 170 000 personer. Det här är den starka återhämtning som vi nu ser i den svenska ekonomin.

Låt oss nu tala om det som ingen i debatten har nämnt. Det som Thomas Östros inte nämnde, det som Mikaela Valtersson inte nämnde och det som Ulla Andersson inte nämnde, nämligen den rödgröna politiken; det som utgör det kanske mest allvarliga hotet mot den återhämtning som vi nu ser i svensk ekonomi.

Det är en ungdomsskatt, ett par hundra tusen i skattehöjning för en mindre livsmedelshandlare. Det är en kilometerskatt som kommer att ha

förödande effekter på svensk landsbygd. För en bil i långtransport kan det handla om 350 000 i skattehöjning per år. Det är straffskatter på utbildning, på ansvar och på företagande. Det som Kjell-Olof Feldt kallade ett perverst skattesystem ska nu till 63 procent återställas. Det är en nedmontering av arbetslinjen.

Det här är den politik som inte bara har så förödande effekter på opinionssiffrorna utan också skulle ha så förödande effekter på svensk ekonomi.

Kostnaderna stiger. Kostnaderna stiger dramatiskt. Då får man från företagets sida se över sina personalkostnader – det är det enda alternativ man har, om man inte ska höja priserna. Drar man ned sina personalkostnader blir det färre anställda. Höjer man sina priser underminerar man köpkraften.

Man kan gå den ena eller den andra vägen, men vänsteralternativets politik leder till lägre sysselsättning, högre arbetslöshet, färre arbetade timmar och sämre villkor för människorna i det svenska samhället – därför att det minskar viljan att anställa, därför att man bygger tillbaka flaskhalsarna i svensk ekonomi. Medvetet, noggrant, ingenjörsmässigt och med precision lägger man tillbaka de klackar, de kilar och de stopp som hindrar, försenar och stoppar sysselsättningsökningen.

Det är alldeles tveklöst så att tar man tillbaka de viktiga reformer vi har gjort för att bygga upp arbetslinjen fungerar svensk ekonomi sämre. Då får man kostnadstryck. Då klarar vi inte lönerörelserna. Då får vi prisstegringar och marknadsräntor som dämpar sysselsättningen. Det är vänsteralternativets politik – förödande för Sverige.

För långsiktig produktionsförmåga vet vi vad som händer om man vidtar dessa åtgärder, om man inför en ungdomsskatt, lägger på en kilometerskatt, straffskattar på utbildning och företagande och nedmonterar arbetslinjen. Svensk ekonomi förmår sämre att producera långsiktig välfärd.

Det är ingen som helst tvekan om vad det alternativet skulle betyda för Sverige. Vi skulle bryta en stark återhämtning. Vi skulle försätta oss i sitsen att hamna i en situation där arbetslösheten biter sig fast på en mycket hög nivå.

Mot detta står Allians för Sverige. Allians för Sverige har en samlad politik, en politik för arbete, en politik för kunskap. Vi ser konsekvenserna av skolans svåra misslyckande, den kunskapsnedväxling som pågått, lärardealveringen, betygsfrånvaron, unga människor som bär priset för att vi misskött utbildningssystemet, som i dag fastnar i arbetslöshet. Det ska vi naturligtvis steg för steg ta tillbaka: en kunskapsorienterad politik, en politik som ger lärarna möjlighet till bättre utbildning, som ger lärarna resurser att lära de små barnen läsa och skriva i de tidiga klasserna, en politik med mer pengar till matematik, naturvetenskap och ämnen som är så avgörande och centrala för vår långsiktiga konkurrenskraft, en politik som uppvärderar praktisk kunskap, som uppvärderar att människor med en yrkesexamen har goda förutsättningar att stå starka i arbetslivet och få ett arbete.

Det är centralt för oss att bygga vår politik på både arbete och kunskap, och i den politiken är naturligtvis arbetslinjen central. Det måste löna sig att arbeta. Expert efter expert, institut efter institut har utvärde-

rat: Jobbskatteavdraget är det effektivaste medlet att förstärka sysselsättningen långsiktigt i Sverige. Det måste löna sig att arbeta.

Åtgärder som gör det enklare att anställa ska vi fortsätta med. Vi har sänkt arbetsgivaravgifter. Vi har infört nystartsjobb. Vi har vidgat möjligheterna till korttidsanställningar. Vi har gjort det enklare att anställa. Vi har underlättat för företagen att anställa människor. Vi har gjort det lönsammare att driva företag. Det är lättare och mer attraktivt att vara företagare i dag än vad det var för fyra år sedan.

Om vi står här på nytt om fyra år och debatterar ska vi vara klara över att det då har blivit ännu lättare att driva företag, ännu enklare att anställa och ännu mer lönsamt att arbeta. Det är den politik vi kommer att gå till val på. Det är den politik som vi har för avsikt att vinna väljarnas förtroende för.

Blickar vi ut över Europa är det tydligt att de mörka molnen är svarta. Grekland, Spanien, Portugal, Storbritannien – där ser vi vänsterpolitiken. De grundläggande idéerna är på plats: sänkta löner för de offentliganställda, frysta löner för dem som inte får sänkta löner, höjd pensionsålder, kraftigt höjda skatter för konsumtion och kraftigt höjda skatter för hushållen.

Det är så vänsterpolitik i Europa ser ut i dag. Det beror på att man lyssnade på ”för lite och för sent”. Man hörde budskapet. I varje fråga var det ”för lite och för sent”. I varje debatt var det ”för lite och för sent”. Varje vecka förstärktes ”för lite och för sent” – alltid mer, aldrig nog.

Nu lever de med konsekvenserna. Det gör de inte bara i år och inte bara nästa år. Det kommer att ta många år att städa upp efter den ansvarslöshet som har försatt Europa i den offentligfinansiella kris som vi nu lever i.

Vi i Sverige lyssnade inte på ”för lite och för sent”. Budskapet ”för lite och för sent” hördes i talarstolen och upprepades, men vi lyssnade inte. Vi tog ansvar.

Därför står Sverige starkt. Därför har vi stora överskott de kommande åren. Därför kan vi se sysselsättningen stiga. Därför kan vi som enda land i Europa tala om att vidta fler åtgärder för att förstärka välfärden, fler åtgärder för att minska arbetslösheten, fler åtgärder för att förstärka tillväxtkraften i svensk ekonomi. Det är vi ensamma om i Europa, för vi lyssnade inte på ”för lite och för sent” i talarstolarna som ständigt krävde mer ansvarslöshet på allt fler områden.

Vi står inför ett vägval i höstens val. Det är trevligt att vi går mot sommar och att vi får ledighet. Men därefter ska vi mötas i debatten. Det här vägvalet är viktigt för Sverige, är avgörande för Sverige, är centralt för Sverige. Det är ett val mellan ansvar och överbud. Det är ett val mellan arbete och bidrag. Det är ett val mellan kunskap och arbetslöshet. Det är så valet ser ut. Det är det vi ska begära mandat för hos väljarna: ett förnyat förtroende för en stark regering, för Allians för Sverige, och ett förnyat förtroende för att fortsätta att förstärka välfärden i Sverige.

(Applåder)

Anf. 38 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Här har vi arkitekten bakom ökade klyftor, arkitekten bakom att cancersjuka människor tvingas säga upp sig från jobbet för att anmäla sig som arbetslösa på Arbetsförmedlingen, arkitekten bakom att

socialbidragen ökar i nio av tio av landets kommuner, arkitekten bakom att man med kirurgisk precision riktat in skattelättnader till den rikaste procenten i Sverige.

Ni har kommit förhållandevis lätt undan under mandatperioden. Men vi är överens på en punkt, och det är att den valrörelse som väntar kommer att drivas med hetta när det gäller frågan om jobb och tillväxt.

Är man nöjd med 9 procents arbetslöshet? Är man nöjd med att prognoserna säger att vi om två år i bästa fall har nått till 8,5 procents arbetslöshet? När vi regerade och lämnade över makten var arbetslösheten 2 procentenheter lägre än det, och det kallade Anders Borg massarbetslöshet.

Anders Borg har infört en systematisk straffbeskattning och ska införa en ny sådan. Jag tänker på att man nu vill ha en obligatorisk statlig arbetslöshetsförsäkring. Det har Anders Borg själv kallat en straffbeskattning av dem som kommer in på arbetsmarknaden. Den ska nu genomföras, enligt löfte från Alliansen. Den innebär, med differentierade avgifter, att läkaren beskattas med 1 080 kronor för den arbetslöshetsförsäkringen medan hotellstäderskan beskattas med 5 160 kronor.

Varför ska det vara en så orättvis beskattning, Anders Borg? Och hur kommer det sig att det kan ge mer jobb, med en så orättvis politik?

Det är en kopia av den andra typen av straffbeskattning du har infört som Sverige inte har sett maken till – en straffbeskattning av pensionärerna, som nu betalar 700 kronor mer i skatt jämfört med löntagarna. Det ska också ge jobb, enligt Anders Borg. Men det ger ju inte jobb. Det fungerar inte. Arbetslösheten biter sig fast, enligt alla prognoser. Varför ska då också pensionärerna straffbeskattas, nu tillsammans med låginkomsttagarna? Svara på det, Anders Borg!
(Applåder)

Anf. 39 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! När Thomas Östros i talarstolen skvätter den svarta färgen när han svartmålar svensk ekonomi är det tur att man har på sig en mörk kostym när man kommer till riksdagen så att man inte blir helt nedkladdad.

Det här är den dag då KI redovisar 3,7 procents tillväxtprognos för 2010, fyra gånger så hög tillväxt som i euroområdet, 75 000 fler i sysselsättning än 2006 och en sysselsättningsökning de kommande åren på 100 000.

Nu har Östros varit ekonomisk-politisk talesman i ett och ett halvt till två år, och vi har sett hur arbetet har gått. Det kan finnas skäl att också utvärdera oppositionen en dag som denna.

Vi har sett hur kompromisserna har landat – det som man vägrar tala om. Det finns inte ett ord om dem i anförandena från oppositionspartierna. Ta detta med kilometerskatten. Jag såg att Mona Sahlin skulle åka till Göteborg inför valdagen nu i höst. Det blir en intressant resa när hon ska ut på Volvo Lastvagnar och förklara varför 350 000 är en lämplig skattnivå på en bil i långtransport. Sedan ska hon vidare till SKF för att ta ett samtal med medarbetarna där om vikten av att försämra förutsättningarna för svensk fordonsindustri. Eller varför inte åka över till Volvo Personvagnar och prata lite om de nya förmånsreglerna som ska slå ut fordonsindustrin?

På punkt efter punkt kommer Östros med en skattechock mot Sverige. Det är kilometerskatt, bensinskatt och ungdomsskatt. Uppräkningen upphör inte. Det är en enorm skatteladdning som Östros kommer med och som han aldrig nämner. Han gör inte ens ett försök att försvara den politik som han har skruvat ihop med sina kolleger i den rödgröna röran.

Vad konsekvenserna för Sverige blir är uppenbart. Det är en kostnadschock som skulle bryta nacken på återhämtningen. Vi skulle på sikt hamna i den sits där andra vänsterstyrda länder befinner sig. Då skulle vi få börja tala om lönesänkningar för de anställda i den offentliga sektorn, om pensionshöjningar och allt det andra som uppenbarligen är kärnan i den vänsterpolitik som Thomas Östros står för.

Anf. 40 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Det är svårt att tänka sig att finansministern i en situation med 9 procents arbetslöshet i Sverige, med prognoser som talar om att arbetslösheten biter sig fast på dessa höga nivåer om Anders Borgs politik får fortsätta, lägger fram en tom vårproposition, där det inte finns en enda åtgärd för jobben. När vi sedan diskuterar den säger han inte ett ord om innehållet i den. Detta är en finansminister som har tappat greppet över arbetsmarknaden, där vi i dag har en massarbetslöshet som biter sig fast. Det enda som nu planeras är ytterligare straffbeskattningar av dem som har det tuffast i Sverige. Det är en straffskatt på en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring, där hotellstäderskan ska betala fem gånger mer än överläkaren i skatt.

I vanliga fall brukar vi ha skattesystem där man betalar efter bärkraft, men det har Borg ingenting till övers för. En straffbeskattning av pensionärer har införts med argumentet att det skulle ge jobb, men arbetslösheten biter sig fast. Klyftorna har ökat så pass att människor nu hänvisas till socialkontoren. Då har vi nått så långt man kan komma på den vägen. Det skulle ju ge fler jobb, men inte blev det fler jobb.

Nu krävs det en jobbpolitik, och den redovisar vi. Den ger 100 000 fler jobb och sysselsättning, fullt finansierat. Det görs investeringar i att göra Sverige mer modernt och konkurrenskraftigt. Men den politik som du förespråkar, Anders Borg, med ökade klyftor, straffbeskattning av låginkomsttagare och straffbeskattning av pensionärer, leder till stagnation på arbetsmarknaden och en arbetslöshet som biter sig fast.

Sällan har väl ett misslyckande blivit så tydligt. Arbetslösheten 2012 beräknas vara 100 000 fler än 2006, när vi lämnade över makten. Det kallade Anders Borg då för massarbetslöshet.

Detta är inte godkänt, Anders Borg! Du har fått arbetsmarknaden att stelna i massarbetslöshetens Sverige.

(Applåder)

Anf. 41 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Thomas Östros har valt att definiera sin roll i svensk politik som svartmålarare – den som framställer Sverige som det sämsta landet i Europa, den som hävdar att svensk arbetsmarknad inte fungerar och underkänner den svenska modellen. Han är den som hävdar att svenska offentliga finanser inte är i bättre skick än i andra länder och säger att det bara är en slump att vi klarar oss bättre ur krisen än vi trodde och befärade.

Men Thomas Östros nämner också att man nu redovisar sin politik. Det måste jag säga att jag naturligtvis tackar Thomas Östros för. Det är ett hårt arbete som han nu under ett och ett halvt till två år har lagt ned för att ta fram de här åtgärderna. Man undrar lite vilken det är som uppskattas mest av väljarna – är det de kraftigt höjda bensinskatterna eller de 350 000 per lastbil som Thomas Östros ska slå ut svensk fordonsindustri med? Är det de massiva höjningarna av arbetsgivaravgifterna för ungdomar som efterfrågas av människorna ute i Sverige? Man reser sig väl på mötena och säger: Låt oss nu straffbeskatta ungdomarna – de kommer för lindrigt undan! Det behövs ju färre ungdomar på arbetsplatserna, säger Thomas Östros och hans kamrater när de höjer ungdomsskatten. Eller är det kanske återinförandet av Kjell-Olof Feldts perversa skatter som är nyckeln till det förtroende som Thomas Östros begär?

Det här är en politik som vi vet vad den har för effekter. Den skulle leda till att det blir färre människor i arbete. Det skulle bli en skattechock som leder till ökad arbetslöshet. Den skulle leda till mindre resurser för välfärden. Om färre människor arbetar, om vi slår ut unga människor från arbetsmarknaden och om vi nedmonterar den kunskapspolitik som regeringen har börjat genomföra blir det färre människor som arbetar, och då blir det mindre välfärd. Det är därför Thomas Östros politik skulle ha så förödande effekter för tryggheten, rättvisan och stabiliteten.

Det är klart att en politik som leder till högre arbetslöshet aldrig kan vinna väljarnas förtroende. Därför är jag trygg inför höstens val, och jag tackar Thomas Östros för att han har lagt ned sin själ i att redovisa oppositionens politik.

(Applåder)

Anf. 42 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! I början av mandatperioden skedde ett litet klimatuppvaknande hos Moderaterna och eventuellt också hos resten av regeringen. Man gick från att helt ha nedvärderat miljöfrågor till att börja prata om klimatproblemen. Ni avskaffade inte de miljöskatter som vi hade infört utan var nöjda med effekten av dessa styrmedel. Ni hyllar nu för tiden effekten av de skatter som har lett till att villaoljan i Sverige närmast har fasats ut, trots att ni var emot dessa styrmedel när de infördes.

Efter valet genomförde ni en liten höjning av koldioxidskatten, men sedan falnade det och återgick helt till det vanliga tillståndet. Vad är det som har hänt, Anders Borg?

Ni har under mandatperioden avvecklat klimatinvesteringsprogrammet, som ledde till att man kunde stödja lokala initiativ med engagemang för klimatfrågorna. Ni har gett direktiv om att minst 50 procent av alla infrastruktursatsningar ska gå till vägprojekt. Ni har försvårat etableringen av ny energi, dels genom en otillräcklig utbyggnad av förnybar energi, dels genom att förhåla utvecklingen av vindkraft.

Ni har infört ett ROT-avdrag utan att ta den gyllene chans som fanns att utforma det så att det kunde bidra till en klimat- och energiomställning.

Nu argumenterar finansministern hårt mot både kilometerskatt och koldioxidskatt som ni i Klimatkommittén ställt er bakom, precis som de övriga sex partierna. Nu, menar finansministern, ska plötsligt hela Sverige gå under av de styrmedel som man vet är mest effektiva för att få

ned klimatpåverkande utsläpp. Vad var det som hände, Anders Borg? När blev dessa marknadseffektiva lösningar, som ekonomiska styrmedel är, pest och kolera för er moderater? Är Anders Bors tydliga besked till väljarna att det under nästa mandatperiod inte blir några höjningar av några miljö- och klimatskatter? Är det detta som är dagens klimatambitioner för det moderata partiet?

Anf. 43 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Låt mig börja med att tacka Mikaela Valtersson. Hon har ju det mod som Thomas Östros så tydligt saknar. Hon ställer sig upp och försvarar skattehöjningarna.

Hon ställer sig upp och säger att 350 000 per lastbil är en bra politik. Det slår mot skogsindustrin. Det slår mot alla dem som röjer skog, alla dem som kör timmer och alla dem som tillverkar papper. Det slår mot bilindustrin. Det slår mot Sandvik, SKF och mot varje verkstadsföretag.

Det är naturligtvis ärligt av Miljöpartiet att berätta detta. Det är ju detta man vill. Miljöpartiet vill ju att det ska tillverkas färre lastbilar i Sverige. Man vill att det ska köras färre lastbilar i Sverige. Man vill att vi ska tillverka färre bilar i Sverige. Miljöpartiet vill ju att det ska köras mindre bil i Sverige. Man vill ju att det ska vara färre anställda på Volvo, på Saab och på Scania. Man önskar inget hellre. Det är den grundläggande idén från Miljöpartiets sida, och det är naturligtvis hedervärt att man står för det.

Det är beundransvärt att Socialdemokraterna har modet att gå till val på den politiken, för den slår så förödande mot svensk verkstadsindustri, mot svenska metallarbetare och inte minst mot alla människor som lever ute på den svenska landsbygden – alla de som är beroende av de svenska basindustrierna för att det ska fungera.

Man kan inte skaka på huvudet och inte låtsas om det här. För en bil som går i långtransport är det 350 000 kronor i höjd skatt per år. År efter år efter år kommer den skatten att ligga där. Det är förödande för Sverige, men det är hederligt och ärligt av Mikaela Valtersson att hon står för den politiken. Jag ser fram emot att få se ytterligare kompromisser mellan henne och Thomas Östros.

(Applåder)

Anf. 44 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Det rätta är att vi står för att vi tar ett klimatansvar. Vi är djupt oroade från Miljöpartiets sida över att klimat- och miljöambitioner helt har stannat av under den här mandatperioden.

Vi står för att vi tänker ta ett ansvar, det ansvar som vi ser människor runt om i Sverige ta varje dag. En mängd människor gör klimatbra val varje dag i Sverige när de köper ny bil, när de investerar i ett hus. Företag tar ett ansvar för att vidta åtgärder som leder till ett mer hållbart samhälle.

Det är dags att vi även från politiskt håll tar ansvar. Det står vi för. Vi säger inte en sak och gör en annan. Vi deklarerar också tydligt före valet vad vi vill göra, vad vi tror är nödvändigt. Då står vi för att ta ansvar också är att använda ekonomiska styrmedel.

Vi kombinerar dessa styrmedel med kraftfulla investeringar, med ett reseavdrag som kompenserar för arbetsresor fullt ut, med ett bidrag till

konvertering för att människor ska få möjlighet att ställa om från en vanlig konventionell bil som drivs med fossila bränslen, med en utbyggnad av både produktionen och distributionen av förnybara bränslen för att komma bort från fossilberoendet och med kraftfulla satsningar på järnväg och kollektivtrafik. Det är vad vi tror är vägen till att ta ett klimatansvar.

Men hur ser det ut på er sida? Hur ser det ut med allianspartierna? Jo, Centern säger att man bör höja koldioxidskatten, men argumenterar själva mot det här från talarstolen och vill dölja att man har en sådan diskussion. Från Moderaternas sida brukar Anders Borg ibland försvara ekonomiska styrmedel ur ett nationalekonomiskt perspektiv. Det står till och med fortfarande i den senaste budgetpropositionen att ekonomiska styrmedel är vettigt och bra, men sedan argumenterar ni emot det. Ni hyllar och förkastar samtidigt de åtgärder som vi vet leder åt rätt håll om vi vill ta ett riktigt ansvar för klimatet.

(Applåder)

Anf. 45 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Mikaela Valtersson står för sin politik. Hon är ärlig, hon nekar inte, hon vilseleder inte. Hon redovisar vad man vill.

Man önskar att det ska tillverkas färre lastbilar i Sverige. Det är en grundläggande idé. Varför annars lägga en särskild straffskatt på 350 000 på lastbilar? Det verkar ju väldigt märkligt annars att lägga skattebelastningen just där. Man vill att det ska produceras och köras färre bilar i Sverige. Det är därför man går så hårt fram med bensinskatten.

För dem som är anställda på Scania, Volvo, Saab, Sandvik och SKF är beskedet tydligt: Rösta på den rödgröna sidan så ska vi se till att det blir färre anställda, färre lastbilar, färre bilar. Det är målet och ambitionen öppet och ärligt redovisat. Det är beundransvärt. Och vi förstår ju hur kompromissverksamheten kommer att gå till, hur det låter i verkstan. Höj bensinskatten, ropar Miljöpartiet. Och vi förstår ju att den måste upp ett antal kronor till för att ni ska klara era klimatmål. Det här är ju bara en marginell början. Vi förstår att med era klimatmål måste ju bensinskattorna höjas ytterligare. Östros räcker upp handen och understryker i förhandlingen: Bidragen, bidragen, bidragen! Den socialdemokratiska prioriteringen är att nedmontera arbetslinjen. Det är precis så det låter. Och sedan kommer Vänsterpartiet och kräver skatteförsämringar för företagen.

Det är så här det kommer att bli. Beskeden är öppet och ärligt redovisade. Färre anställda i svensk verkstadsindustri är målet för den rödgröna politiken. Man kommer effektivt att lyckas med det om Sverige drabbas av olyckan att man får försöka.

Anf. 46 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Jag kanske ska börja med att upplysa finansministern om att vi har föreslagit en höjning av bensinskatten med 19 öre mer än vad ni har gjort under den här mandatperioden. Centerpartiets förslag är 1:02 kronor. Jag tycker att vi kan ta och sansa oss lite i debatten här. Dessutom har finansministern på två månader tredubblat den skatt som ni påstår att en långträdare ska betala. Det är lite väl mycket inflation i siffrorna här. Jag ska läsa högt ur vår reservation, så kanske vi kan av-

sluta den här diskussionen: ”Vid införandet av en kilometerskatt måste dock hänsyn tas till skogsindustrin som saknar alternativ till transport på väg.”

Något som jag tycker är mycket märkligt i svensk politik är att vi har en regering som har gått i opposition mer än ett halvår före ett val. Det är ni som har styrt det här landet, och det borde väl vara ni som står till svars i en sådan här debatt. Men finansministern ägnar hur mycket tid som helst åt att gå igenom oppositionens politik. Och det blir väl så när man inte vågar presentera någon egen eller inte har något eget alternativ.

Låt oss titta tillbaka på de senaste åren. 250 000 fler människor lever i relativ fattigdom. Inkomstskillnaden mellan kvinnor och män har ökat med 13 000 kronor per år. Andelen fattiga barn har ökat med 30 procent. Vi har en fördubbling av antalet unga som lever under fattiga förhållanden. Var fjärde ensamstående förälder lever under fattigdomsgränsen. En av tio får en åttioprocentig a-kassa. Hotellstäderskan, som har ungefär 20 000 kronor i inkomst, ska betala fem gånger mer för sin avgift till arbetslöshetsförsäkringen än till exempel en läkare som tjänar tre till fyra gånger mer. 1 procent har fått lika mycket i skattesänkning som de 25 procent med lägst inkomster har fått. Det här är er politik, Anders Borg.

Vi rödgröna är mycket tydliga och har sagt att de politiska beslut vi fattar ska leda till ökad ekonomisk jämlikhet. Vi har jäkligt mycket, om du ursäktar, att städa upp efter er för att se till att människor får anständiga ekonomiska villkor. Det är ett jobb som vi gärna tar på oss. Men vi inser också att det är ett väldigt stort ansvar, för ni har ställt till det alldeles för mycket på de här fyra åren.

(Applåder)

Anf. 47 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Jag förstår att konsekvenserna av vänsterpolitiken är svåra att beskriva. Men kör en lastbil 25 000 mil och man taxerar ut 1:40 i kilometerskatt, ja, då drabbas man av en skattehöjning på 350 000 kronor. Det går inte att komma ifrån. Sedan finns det bilar som går kortare sträckor och drabbas då mindre, kanske med 100 000, 150 000, 200 000, 275 000 eller 300 000 kronor i skattehöjning. De är naturligtvis lyckliga över att de kanske kommer undan billigt om de har en bil som går på korta regionala transporter och bara behöver betala 150 000 i skattehöjning per år. De som reser sig och ställer sig i kön först här skulle jag vilja tala med. Ja, jag är lycklig, jag slipper undan med en lättnad här, bara 150 000 i skattehöjning. Vem kommer att tacka för det slaget i magen på svensk lastbilsindustri och övrig svensk industri?

Och nu ska skogsindustrierna, som skulle betala 2 miljarder av dessa, undantas. Men, kära vänner, då återstår för er att redovisa vem som ska betala de 2 miljarderna. Naturligtvis måste de som kör ut varor till livsmedelsbutikerna höra till kandidaterna. Eller ska de också undantas? Vem ska då betala de 5 miljarder som ska dras in? Redovisa det, för det är förödande konsekvenser för människors privatekonomi, det är förödande konsekvenser för köpkraften, det är förödande konsekvenser för svensk verkstadsindustri.

Jämställdhet nämner Ulla Andersson. Det var lite svårt med verkligheten och retoriken där när man precis har föreslagit en kvinnoskatt. Man lägger ett a-kasseförslag som till 69 procent gynnar männen och som till

64 procent drabbar kvinnorna. Det är ju så siffrorna ser ut med de 3 miljoner löntagare som får höjd skatt med vänsterpolitiken.

Ökad ekonomisk jämlikhet betyder alltså att man sänker avgiften, så att 69 procent av den lättnaden går till männen, och att man höjer skatterna som till 64 procent betalas av kvinnorna. Det är hur Ulla Andersson i praktiken utformar sin jämställdhetspolitik.

Anf. 48 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Jag märker att finansministern gärna undviker att prata om de siffror som jag tog upp i mitt inlägg.

Vi har fått 54 000 fler långtidsarbetslösa det senaste året. Vi har 422 000 människor som har tvingats söka socialbidrag. Vi har 250 000 fler fattiga. Vi har 44 000 fler som har tvingats söka socialbidrag. Vi har 1 miljon människor som lever i relativ fattigdom. Vi har en halv miljon arbetslösa. Ni har sålt ut våra gemensamma tillgångar.

Det här är facit av er politik. Klyftorna har inte varit större sedan SCB började mäta. Och om vi tittar på den så kallade ginikoefficienten kan vi se att sedan Anders Borg tillträdde har takten i ökningen fördubblats. Det är det här vi lever i i dag, Anders Borg.

Siffror handlar om människor. Det är många människor som har det tufft ekonomiskt. Det är en situation som de i stor utsträckning har hamnat i på grund av er politik. Det är den politik du har varit hjärnan bakom, Anders Borg. Det är du som är hjärnan bakom försämringarna i socialförsäkringssystemet, i sjukförsäkringen, i a-kassan och i föräldraförsäkringen. Det är din politik som har givit 1 procent lika mycket i skattesänkning som de 25 procenten med de lägsta inkomsterna. Det är din politik som har gynnat män. De har fått 60 procent av skattesänkningarna. Det är också din politik som har bidragit till att antalet jobb i kommuner och landsting har minskat kraftigt.

Det är detta vi borde diskutera efter dina fyra år vid makten. Du har ett ansvar, Anders Borg. Det är du som har ingått i regeringen. En miljon lever i relativ fattigdom. Det är en ökning med 250 000 på fyra år. Var fjärde ensamstående mamma lever i relativ fattigdom. Vi har en 30-procentig ökning av barnfattigdomen. Det är facit av din ekonomiska politik. (Applåder)

Anf. 49 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Låt oss titta på siffrorna. I den politik man utformar på a-kassansida är det en miljon vinnare. Det är en miljon personer som tjänar på de lättnader vänsterpartierna föreslår. 700 000 av den miljonen är män. Det finns förlorare. 1,8 miljoner av dem som är medlemmar i a-kassorna förlorar på förslaget. 1,1 miljon av dem är kvinnor. Det är alltså 1,1 miljon kvinnor som förlorar och 700 000 män som vinner. Det är så kalkylen ser ut i den rödgröna jämställdhetspolitiken.

Det är inte retoriken väljarna ska utvärdera utan praktiken. Demokrati bygger på att vi har en saklig diskussion om förslagen. Då är det dem man ska stå för och stolt redovisa från Ulla Anderssons sida att man vill förbättra a-kasseavgiften för männen och att planen, avsikten och ambitionen är att försäkra för kvinnorna. Det är praktiken och konsekvensen av er politik, så varför inte stå för den?

Vi har bekymmer med vänsterinfluerade regeringar i Europa. Vi måste tala om detta. Det handlar om konsekvensen av att lyssna på ”för lite och för sent”. Frysta och sänkta löner i Grekland är en viktig prioritering för en vänsterregering. Höjda pensionsåldrar i Spanien och avreglerad arbetsmarknad är en viktig prioritering för en vänsterregering. Momsen höjs för att betala för Browns springnota. Sådana är vänsterpolitikens konsekvenser i dagens Europa. Man kräver hela tiden mer, man tappar greppet och sedan kommer saneringsarbetet. Det är därför rättvisa i praktiken byggs av center-högerregeringar i Sverige, Danmark, Norge, Nederländerna och Tyskland medan orättvisorna skapas och byggs upp av vänsterregeringarna i Spanien, Portugal och Storbritannien.
(Applåder)

Anf. 50 LARS JOHANSSON (s):

Herr talman! Låt mig först tacka skatteutskottets ledamöter för många intressanta debatter under den gångna mandatperioden. Under debatterna har vi oftast svarat på varandras frågor, vilket har fört debatterna vidare. Jag vill också framföra ett särskilt tack till skatteutskottets personal för beredning av alla skattepolitiska frågor. Jag hoppas att alla får en avkopplande och skön ledighet innan valrörelsen drar i gång.

Jag passar inledningsvis på att yrka bifall till Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets reservation i betänkandet om skatteutgifterna för 2010.

Valet i höst handlar om ett vägval mellan två tydliga alternativ där skattepolitiken är en avgörande del för hur Sverige kommer att utvecklas. Skattepolitik handlar om värderingar. Med en rättvis skattepolitik vill vi finansiera en gemensam välfärd, skapa jobb och utjämna ekonomiska klyftor. För oss Socialdemokrater är det vägledande när vi lägger fram våra förslag på hur skatterna ska utformas. Den svenska modellen med en stor gemensam välfärd förutsätter en offensiv och solidarisk skattepolitik. Man ska betala skatt efter bärkraft.

Inom EU är det många stater som har stora ekonomiska problem, vilket finansministern också nyss berörde. Det beror bland annat på att skatteintäkterna har varit för låga och att välfärden inte varit finansierad, som till exempel i Tyskland. Det leder till kraftiga underskott och stora sociala nedskärningar som drabbar vanligt folk med arbetslöshet och stora sociala problem.

Moderaterna ångar dock på med krav om att Sverige ska ha lägre skatter. Man skriver till exempel i sitt handlingsprogram inför valet: ”Det är inte rimligt eller hållbart att det svenska skattetrycket ligger på en betydligt högre nivå än andra jämförbara länder i Europa.”

Att problemet är det omvända låtsas Moderaterna inte om eftersom man alltid har krävt sänkta skatter – oavsett om det har varit lågkonjunktur eller högkonjunktur, budgetöverskott eller budgetunderskott i statens finanser. Det är den moderata ideologin. Man vill ha mindre välfärd. Sedan försöker man lägga ut dimridåer om vad det får för konsekvenser för vanligt folk.

Den moderatstyrda regeringen har under snart fyra års tid genomfört en skattepolitik som har handlat om att sänka skatterna för dem som tjänar mest. Den tiondel som har störst inkomst har fått nästan lika mycket av regeringens skattesänkningar som 60 procent av svenska fol-

ket har fått tillsammans. Som om detta inte skulle räcka föreslår de borgerliga partierna tillsammans ytterligare skattesänkningar på 100 miljarder kronor om de vinner valet i höst.

Hittills har den förda skattepolitiken inneburit kraftiga nedskärningar på en lång rad olika områden, inte minst gäller det a-kassan. En halv miljon löntagare tycker inte att det är lönt att vara med eller anser sig inte ha råd att betala den höjda a-kasseavgiften på upp till 5 000 kronor mer per år.

Dessutom har ersättningsnivåerna i a-kassan reducerats kraftigt. Enligt en rapport från TCO har Sverige rasat från 5:e till 21:a plats bland OECD-länderna när det gäller ersättningsnivåer vid arbetslöshet. Om utvecklingen fortsätter och den borgerliga regeringen sitter kvar kommer ersättningsnivåerna inom några år att ligga på 40 procent för en medelinkomsttagare.

När 30 000 industrijobb försvann i Västsverige hade jag många vänner i Göteborg som förlorade sina jobb. Edmund, Katarina och alla andra kände förtvivlan när de fick klart för sig att a-kassans ersättningsnivå bara var 50 procent av den tidigare lönen. Det blev kaos. Det handlade om att spara på alla områden. Man fick sälja bilen, byta till mindre bostad, sätta sig i skuld, avstå från den planerade semestern med familjen – alltså en massa saker som inte i första hand handlade om att skaffa ett nytt jobb. Först när kaoset hade lagt sig och man började komma någorlunda i ordning kunde man kämpa vidare för att få ett nytt jobb. Sådan är verkligheten för de 30 000 i Västsverige och för de andra tiotusentals som blev arbetslösa under krisen.

Det är därför vi Socialdemokrater så tydligt markerar att man måste ha en a-kassa som fungerar som en omställningsförsäkring när arbetslösheten slår till – och den kan drabba vem som helst.

Att se hur statsministern och finansministern driver igenom ytterligare skattesänkningar till välbeställda blir ett hån mot alla de människor som verkligen behöver ett ökat ekonomiskt stöd. Det är konkret så de ekonomiska klyftorna ökar i Sverige i dag med en borgerlig politik.

Sjukförsäkringen är ett annat område som också drabbas av stora nedskärningar. Sjuka människor har inte längre ersättningskydd för långvarig sjukdom utan tvingas ur försäkringen trots att de inte kan arbeta. Det är stupstocken som gäller för vanliga människor som inte kan arbeta. Pengar till rehabilitering har också skurits ned.

Regeringen har dessutom låtit arbetslösheten, som har debatterats under förmiddagen, skjuta i höjden med närmare 10 procent. Centralt är att var tredje person, eller 161 000, har varit arbetslösa i mer än 26 veckor, alltså ett halvår. Långtidsarbetslösheten biter sig fast. Vi vet av erfarenhet vad det innebär, nämligen att de människorna har mycket svårare att komma tillbaka till arbetsmarknaden när möjligheten finns, eftersom de inte har tillräcklig utbildning. Då blir det en långvarig arbetslöshet.

Nu ökas det på ytterligare med unga människor. Hela 30 procent, eller 190 000, av ungdomarna är arbetslösa. Det är bland de högsta siffrorna i Europa.

Nu kommer tydliga resultat av den förda politiken. Socialbidragen har ökat med 20 procent under de senaste åren. Av drygt 422 000 bidragstagare var 41 procent i åldern 18–29 år. Regeringens egna bedöm-

ningar i vårpropositionen är att socialbidragen inom några år kommer att öka med ungefär 5 miljarder kronor.

Vad händer? Kommunerna är, enligt socialtjänstlagen, tvungna att betala socialbidrag. De tvingas skära ned på skola och omsorg för att kunna betala socialbidrag till arbetslösa och sjuka. Återigen är det välfärden som drabbas när regeringen skjuter ifrån sig ansvaret.

Det är några exempel på vad som händer när skatterna sänks och det ska betalas genom nedskärningar i våra välfärdssystem. Det drabbar enskilda människor.

Inför valet i höst mörkar den moderatstyrda regeringen vad de ska skära ned på nästa gång för att finansiera sina skattelöften eller fortsätta att låna till skattesänkningar. Av erfarenhet vet vi att det är vanliga människor som får betala medan de välbeställda får nya förmåner.

Vi socialdemokrater väljer en annan väg. Vi vill skapa ett möjlighetersland där var och en oavsett bakgrund kan växa och ta sin del av ansvaret. Det gör Sverige starkt. Men det kräver målmedvetna satsningar, fler utbildningsplatser, ökat bostadsbyggande, stöd till företag som anställer unga arbetslösa samt fler och snabbare järnvägar. Fler jobb betyder bättre ekonomi. Då kan vi anställa fler och höja kvaliteten i skolan och sjukvården och minska de ökade klyftorna.

För att en sådan politik ska vara framgångsrik krävs en skattepolitik som säger nej till skattesänkningar och att skära ned på välfärden. Det är därför vi har lagt fram förslag om hur välfärden ska finansieras genom solidariska skatter där alla får vara med och betala efter bärkraft. Därför föreslår vi bland annat att den särskilda pensionärsskatten ska bort. Pension är inget bidrag, utan en uppskjuten lön. Ett första rejält steg tas i vårt förslag där alla pensionärer med inkomster på upp till 40 000 kronor i månaden får sänkt skatt. Det finansieras med vårt förslag med 7 ½ miljard kronor.

Vi föreslår att alla medlemmar i a-kassan ska ha samma avgift, 80 kronor i månaden. Då blir a-kassan en solidarisk försäkring där jurister och läkare med låg arbetslöshet får samma avgift som lågavlönade i branscher med hög arbetslöshet.

Vi föreslår att ROT-avdraget ska omfatta hyreshus och bostadsrätter i sin helhet. Jobbskatteavdraget behövs inte för miljoninkomster. Vi talar klarspråk när det gäller en höjning av koldioxidskatten och ger beskedet för hela mandatperioden att det handlar om 49 öre. Samtidigt utvidgar vi avdraget för att ta bilen till jobbet. Dyra fastigheter med ett värde på över 6 miljoner kronor får en skatt på 1 procent, samtidigt som vi sänker för flerfamiljshus. I övrigt ligger fastighetsskatten fast med tillägget att begränsningsregeln på 4 procent ska omfatta alla.

Kilometerskatt införs för att finansiera fortsatt utbyggnad av infrastrukturen. Kom ihåg att denna regering har infört trängselskatt i Stockholm och Göteborg. Tillsammans med avgifterna för Öresundsbron och Svinesundsbron tas det ut en skatt på 3,2 miljarder. Ändå hetsar man upp sig över vår kilometerskatt som ger 4 miljarder. Det är inte något principiellt nytt, utan det handlar om att skapa förutsättningar för infrastruktur-satsningar i framtiden. Våra förslag innebär att inte bara svenska bilar och lastbilar ska omfattas utan också utländska, precis som i Schweiz, Österrike och Tyskland.

Slutligen vill vi att Skatteverket ska kunna skärpa sina insatser mot skattefusk genom att man får ytterligare 100 tjänster som kan arbeta med både internationellt skattefusk och skattefusk i Sverige. Trots att skatterna har sänkts har inte skattefusket i Sverige minskat. Politiken har inte gett resultat där heller, som de borgerliga har trott.

Vi socialdemokrater vill, tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet, ge svenska folket en politik som investerar i en utveckling som gör både samhället och människorna friare. Mot det står en borgerlig politik som skapar ökade klyftor och ofrihet.

(Applåder)

I detta anförande instämde Laila Bjurling, Birgitta Eriksson, Agneta Gille, Monica Green, Christin Hagberg, Sonia Karlsson, Sylvia Lindgren, Hans Olsson, Raimo Pärssinen och Christina Zedell (alla s).

Anf. 51 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! En dag som denna är det väl dags att summera den här mandatperiodens skattepolitik. Jag kan konstatera att Alliansen har använt skattesänkningar som en medicin i både låg- och högkonjunktur. De kan nu summeras till drygt 100 miljarder kronor för den här mandatperioden. Vi menar att vi har sett ett systemskifte inom skattepolitiken.

Under de här fyra åren har vi kommit med en hel del kritik. Jag ska nämna några av de viktigaste punkterna som vi har tagit upp.

Vi tycker att skattepolitiken som ni har utformat den är fördelningspolitiskt felaktig. Många har i dag från den här talarstolen påpekat att den rikaste tiondelen har fått nästan lika mycket som 60 procent av befolkningen. Vi har varit upprörda över att er skattepolitik bidrar till orättvisan mellan olika grupper. Man beskattas olika om man har ett jobb, om man är arbetslös, om man är föräldraledig eller om man har a-kassa. Det tycker vi är djupt orättvist.

Vi har också sett att er skattepolitik ökar de ekonomiska skillnaderna mellan kvinnor och män. Något som vi har upptäckt i slutet av mandatperioden är att det fördelas ojämlikt mellan generationer. Det är faktiskt de äldre som förlorar mest på er skattepolitik och den omläggning ni har gjort. Det tycker jag är anmärkningsvärt. Vi menar att skattesänkningarna har bidragit till att begränsa möjligheten att investera i välfärd, jobb och nödvändig infrastruktur.

Er politik tar oss också flera steg bort från en likformig beskattning. Vi har ett annat betänkande som vi debatterar samtidigt. Det är också intressant.

Vi har också varit kritiska till att ni inte lägger tillräckligt med resurser till Skatteverket och inte jobbar tillräckligt hårt för att bekämpa skattefusk. Det tycker vi är allvarligt eftersom det måste finnas ett förtroende för Skatteverket, och Skatteverket måste bedriva ett viktigt preventivt arbete och kunna sända ut den typen av signaler till de skattskyldiga.

Jobbskatteavdraget har väl ändå varit flaggskeppet i er skattepolitik. Där har vi haft en debatt efter den granskning som Riksrevisionen gjorde. Jag tyckte att Riksrevisionen gjorde ett viktigt påpekande i sin rapport med anledning av att ni säger att ni på sikt kommer att tillskapa ca 80 000 nya jobb. Den typen av antaganden bygger på att alla har fullständig information om skattesystemet och skattereglerna. Av rapporten

framgår att Riksrevisionen har frågat svenska folket om man känner till konstruktionerna i jobbskatteavdraget. Det visade sig att kunskapen var allra sämst bland ungdomarna – 15–20 procent. Kunskapen var något bättre hos dem som är lite äldre. Men på något sätt skjuter detta era antaganden i sank om hur många jobb som jobbskatteavdraget ska tillskapa, anser jag och förmodligen många med mig.

Vi, alltså oppositionen – socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – har en gemensam reservation i finansutskottets betänkande där vi redogör för vår skattepolitik. Vi vill ha en skattepolitik som skapar välfärd och som kan finansiera en bra välfärd. Skattepolitiken ska vara rättvis, det vill säga att man tar ut skatt efter bärkraft och att man ska utjämna ekonomiska skillnader mellan kvinnor och män. Vi måste ha en politik som bidrar till den viktiga miljömställningen. Och inte minst, som jag sade förut, måste det finnas starka signaler om att vi vill bekämpa skattefusk. Detta är viktiga hörnstenar i vår politik.

Vad gör vi då? Jo, vi gör en avtrappning av jobbskatteavdraget för dem som tjänar över 40 000 kronor i månaden. Vi gör en konstruktion som innebär att vi sänker a-kassekostnaderna. Vi sänker skatten för breda pensionärsgrupper. Det vet jag att ni från Alliansen också lägger fram förslag om. Men vi har ytterligare skattesänkningar som ni inte har.

Vi vidtar också andra åtgärder för att komma till rätta med den olikformighet som ni har tillskapat. Det handlar om att vi vill sänka skatten för människor som har a-kassa, är föräldralediga eller har sjukersättning. Den exakta metoden för det har vi ännu inte utformat, men det är en mycket viktig signal från oss i oppositionen att vi inte vill ha den typen av system som ni har byggt upp under dessa år utan vi vill ha ett mer likformigt system för människor som har olika typer av inkomster.

I syfte att underlätta entreprenörskap föreslår vi sänkta arbetsgivaravgifter som är konstruerade så att de riktar sig i första hand till mindre företag. Det är dessa företag som får mest nytta av detta. Det handlar också om både arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Vi ska se över de små företagens sjuklönekostnader. Det är jättebra tycker jag. Det kanske är någon som har hört mig prata om det förut. Det är en viktig fråga som gynnar både de små företagen och dem som har svårt att komma in på arbetsmarknaden och som kanske har haft återkommande sjukdomsperioder.

Vi ger mer resurser till Forska och väx. Vi vill se över möjligheterna att införa ett riskkapitalavdrag.

När det gäller fastighetsskatten vill vi ta ut en högre skatt för fastigheter som har ett taxeringsvärde över 4 ½ miljon kronor. Samtidigt, vilket är ganska viktigt, vill vi ha en utvidgad begränsningsregel. Den ska omfatta alla och inte enbart dem som har pensionsinkomster, som Alliansen säger.

Vi höjer också drivmedelsskatterna. Vi höjer koldioxidskatten som naturligtvis får genomslag på drivmedelsskatten. Den frågan har redan debatterats ganska livligt här i dag, och den kommer kanske fortsatt att debatteras.

Vi lägger fram ett åtgärdsprogram för att komma till rätta med skattefusk.

När det gäller det andra betänkandet som vi debatterar här i dag, *Redovisning av skatteutgifter 2010*, kan jag bara konstatera att dagens skat-

tesystem består av krångliga regler, många undantag och många särlösningar. Jag tror att det också innebär att det är svårt att få förtroende hos medborgarna för ett sådant system. Vi är av den uppfattningen att en översyn av skatterna verkligen är nödvändig. Det är intressant att även här läsa vad Riksrevisionen skriver. Man skriver att sedan den stora skattereformen genomfördes i början av 1990-talet har över 500 förändringar gjorts av skattesystemet. Då har man ändå inte räknat in allt det som har gjorts i fråga om jobbskatteavdraget och som rör inkomstskatterna. Det är intressant. Det talar sitt tydliga språk att det är nödvändigt med en översyn för att få en enhetlig beskattning, ett skattesystem som är transparent och som människor helt enkelt känner sig hemma i och som känns rättvist.

Herr talman! Detta är min sista debatt. Då vill jag naturligtvis rikta ett stort tack till alla ledamöter i utskottet, till utskottets personal, till alla tjänstemän här i kammaren och till alla andra. Det har varit många bra år tillsammans med er i utskottet och er andra. Jag tycker att vi har haft många roliga debatter. Ibland har vi haft tråkiga debatter också, jättetråkiga. Vi kanske också har haft lite sömniga debatter. Men ibland har det också hettat till. Det är väl så det ska vara. Jag önskar alla en trevlig sommar!

Jag yrkar bifall till vår reservation.
(Applåder)

Anf. 52 HELENA LEANDER (mp):

Herr talman! Under denna mandatperiod har den borgerliga regeringen sänkt skatterna med i runda slängar 100 miljarder kronor. Jag betvivlar inte att det har gett ett välkommet bidrag i mången plånbok, även om de största sedlarna hamnat i de redan tjockaste plånböckerna. Men det går inte att dra undan 100 miljarder från den offentliga sektorn utan att det sätter sina spår.

Det innebär utmaningar för den regering som tillträder i höst. Vi rödgröna ser stora behov av satsningar inom välfärden, på trygghetssystemen och på en grön omställning som rustar Sverige för framtiden. Oavsett politisk färg borde vi också alla känna ett stort ansvar för att åter skapa ordning och reda i ekonomin. Att den här regeringen har vänt budgetöverskott till budgetunderskott är kanske inte helt förvånande med tanke på den finanskris och den lågkonjunktur som världen har gått igenom. Men i takt med att konjunkturen vänder uppåt måste vi också på ett ansvarsfullt sätt avveckla stimulanserna och se till att komma tillbaka till överskott.

Allt det här kostar förstås pengar. Under de kommande två åren föreslår vi rödgröna höjningar av skatter och socialavgifter på sammanlagt 18 miljarder kronor netto. Det är långt ifrån den borgerliga skattesänkningsschocken på 100 miljarder kronor. Men visst, jag ska inte låtsas att det kommer att gå obemärkt förbi.

Vi har varit måna om att utforma de här skatteförändringarna så att de inte i någon högre grad drabbar låg- och medelinkomsttagare. Tjänar man upp till 30 000 kronor i månaden handlar det om någon hundring mer eller mindre i månaden, lite beroende på hur mycket man i dag betalar för a-kassan. Den nedskalning som vi gör av jobbskatteavdraget kompenserar vi nämligen med en skattereduktion för a-kasseavgiften ef-

tersom vi tycker att det är viktigt att man har ett gott försäkringsskydd. Därutöver trappar vi ned jobbskatteavdraget från inkomster på 40 000 kronor i månaden, för har man en sådan lön är det svårt att hävda att man skulle förlora på att arbeta om det inte var för jobbskatteavdraget.

Vi har redan tidigare presenterat en rödgrön förändring av fastighetsskatten. Den nuvarande modellen – att skatt betalas utifrån taxeringsvärdet upp till ett tak på lite drygt 6 000 kronor om året för en villa – kompletteras med ytterligare steg för villor som är värda mer än 6 miljoner kronor – 1 procent av den överskjutande delen. I gengäld sänks fastighetsskatten för flerfamiljshus för att komma till rätta med den bristande neutralitet som vi i dag ser i beskattningen av olika boendeformer.

Dessutom vidgas den begränsningsregel som i dag finns så att ingen ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i fastighetsskatt. Så om nu någon här i kammaren har förberett ett litet brandtal om fiskaränkor som vi kommer att tvinga från hus och hem finns det fortfarande tid att ändra det innan det är vederbörandes tur att gå upp i talarstolen.

Den här omläggningsen innebär också att vi minskar den så kallade uppskovsskatten och i gengäld höjer reavinstskatten i syfte att underlätta rörligheten på bostadsmarknaden. Men totalt sett är omläggningsen skattemässigt neutral. Det handlar alltså inte om en total höjning av boendebeskattningen, utan det handlar om en omfördelning.

Den tidigare förmögenhetsskatten var tämligen värdelös. För att undvika konstiga effekter, inte minst för arbetande kapital, infördes med tiden det ena undantaget efter det andra. Kryphålen blev allt fler. Till slut var det så att säga mer håll än ost kvar i förmögenhetsskatten. Den som verkligen hade stora förmögenheter hade goda möjligheter att planera bort skatten.

Trots den stora trubbigheten innebar avskaffandet av förmögenhetsskatten stora skattesänkningar för relativt välbärgade grupper som redan fått stora skattelättnader av den här regeringen. För att minska de klyftor som skapas och för att finansiera vår gemensamma välfärd är vi därför beredda att pröva om det finns andra möjligheter att justera befintliga skatter eller att införa nya skatter på ett sådant sätt att det träffar gruppen förmögna. En sådan utredning måste ske i en bred samverkan med näringslivet och då med utgångspunkten att skatteförändringarna ska ha en bra fördelningspolitisk profil men inte ha de negativa samhällsekonomiska effekter som förmögenhetsskatten hade.

Herr talman! Skatter handlar inte bara om att finansiera vår gemensamma välfärd, utan skatter kan också användas som styrmedel, inte minst i miljöpolitiken. Faktum är att klokt utformade miljöskatter som låter förorenaren betala för sin miljöpåverkan kan vara ett kostnadseffektivt sätt att minska vår miljöpåverkan – mest miljönytta för pengarna helt enkelt.

Mitt första anförande här i riksdagens talarstol ägnade jag åt just det. Då hade vi nyss haft en valrörelse där vissa av Alliansens företrädare hårt hade kampanjat för sänkta skatter på drivmedel. Sedan ändrade man sig. 2008 höjde man faktiskt koldioxidskatten med 6 öre, med ungefär samma resonemang som jag hade fört här i mitt första riksdagsanförande. Nu är jag inte så förmäten att jag tror att det var av mig Anders Borg hade tagit intryck. Snarare var det kanske så att både jag och Anders Borg hade tagit intryck av ungefär samma nationalekonomiska teorier.

Tyvär tycks regeringen ha ändrat sig igen. Visserligen står det även i den miljöpolitiska rapport som en arbetsgrupp inom Alliansen så sent som i måndags lade fram att ”koldioxidskatt och energiskatter fortsatt ska användas som effektivt styrmedel i klimatpolitiken”. Ja det står faktiskt ”effektivt styrmedel” trots att det borde vara plural, men det är inte det som är problemet. Problemet är att vi rödgröna när vi gör just det, alltså använder koldioxidskatten och andra miljöskatter som effektiva styrmedel, ändå får skäll av de borgerliga. Trots att vi följer riktlinjerna i den proposition som de borgerliga i höstas lade fram för riksdagen. Där menade man att miljöskatter var centrala för att nå klimatmålen, och om miljöskatterna skulle ge betydande fördelningseffekter var det bättre att hantera det med andra verktyg än att låta bli att justera miljöskatterna.

Det är precis så vi nu gör. Vi höjer koldioxidskatten, det mest direkta och träffsäkra verktyget enligt regeringen, med 17 öre kilot och kompenserar fullt ut dem som har långt till jobbet med ett höjt reseavdrag. Vi inför en kilometerskatt på 1:40 kronor för lastbilar, något som ger samma drivkrafter för klimatåtgärder för såväl svenska som utländska åkare. Vi differentierar den geografiskt för att det inte ska bli orimliga effekter för skogsindustrin som har svårt att omlokalisera skogen eller att gå över till sjöfart eller järnväg eftersom skogen trots allt står där den står.

Det här är en politik som Miljöpartiet länge drivit. Ett tag trodde vi nästan att vi hade regeringen med oss. Under en lycklig period övergick den sedvanliga populistiska retoriken till någon form av insikt om att även en borgerlig regering måste göra någonting åt klimatet. Då är klimatskatterna i allmänhet det mest effektiva.

Men nu är det snart val igen, och plötsligt är vi tillbaka på ruta ett. De borgerliga politiker som lite famlande försökt argumentera för klimatskatternas förträfflighet kan nu luta sig tillbaka och köra på den sedvanliga svartmålningen.

Vad innebär det egentligen för politiken framöver? Jag ser egentligen bara tre möjligheter: Antingen menar man att klimatfrågan löser sig själv om vi bara låter bli att aktivt riva upp de klimatskatter vi i dag har. Eller också vill man faktiskt göra någonting åt klimatet, men det viktigaste är att man kan visa väljarna att man har någon form av miljöpolitik snarare än att klimatmålen verkligen nås. Då räcker det kanske med någon miljöbilsubvention eller någonting annat harmlöst. Eller också vet man innerst inne att även en borgerlig regering kommer att bli tvungen att framöver höja klimatskatterna. Men man föredrar att köra på det vinnande konceptet från förra valet: att kampanja mot klimatskatter före valet och att höja dem efter valet.

Det är en feg och oärlig taktik som både klimatet och väljarna förlorar på. Skulle det inte vara lite bättre om vi kunde vara ärliga med att vi inte har råd att avstå från de effektiva verktyg som klimatskatterna ändå är? Visst, klimatskatter är kanske inte så roliga alla gånger. Men de andra verktygen är knappast billigare. Och gör vi ingenting alls utan väntar på att klimatförändringarna ska komma över oss blir det riktigt dyrt.

Hur skulle det vara om vi i stället slog ihop våra kloka huvuden och försökte vara lite konstruktiva? Vi rödgröna har ett förslag om hur man kan utforma klimatskatterna, inklusive kompensation. Vi tycker att det är en bra utformning. Men vill ni diskutera detaljerna i utformningen av

kompensationen kan vi gärna göra det. Eller är det bara det att ni är emot?

Och hur skulle det vara om ni slutade skrämma upp folk med den onda bråda död som skulle drabba landsbygden och industrin, ja, Sverige över huvud taget? Tänk om vi någon gång kunde prata lite om vinnarna och kanske leta upp någon glad boråsare som snabbare tar sig till jobbet när vi moderniserar tågtrafiken med de pengar som vi får in på klimat-skatterna. Eller ta någon byggjobbare som får bråda dagar när vi rustar upp och energieffektiviserar bostäderna eller någon arbetslös metallare som får nytt jobb med att bygga spårvagnar. Kanske är det rentav något av alla företagen inom energieffektivisering, förnybar energi, transport-snäla kommunikationslösningar eller alla andra områden som blir vinnare i en kolsnål ekonomi. De finns också.

Vi rödgröna hymlar i alla fall inte. Vi tänker ta ansvar för klimatet på riktigt, och vi tänker göra det så smart vi kan. Vi tänker också ta ansvar för ekonomin, för jobben och för välfärden. En rödgrön regering tar helt enkelt ansvar för framtiden.

Jag hoppas innerligt att vi får väljarnas stöd för att ta det ansvaret i höst. I väntan på det, herr talman, yrkar jag bifall till den rödgröna reservationen och tillönskar alla en glad sommar.

(Applåder)

Anf. 53 LENNART HEDQUIST (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka ledamöter och ersättare i skatteutskottet för den gångna mandatperioden och för det samarbete som vi kunnat ha i skatteutskottet som under denna mandatperiod haft ett osedvanligt högt arbetstempo genom att vi har fått ta ställning till utomordentligt många viktiga skattereformer. Självklart tackar jag också skatteutskottets kansli för allt stöd som kansliet gett skatteutskottet i det arbetet.

Jag ska inledningsvis yrka bifall till förslagen i finansutskottets betänkande nr 20 och skatteutskottets betänkande nr 37. Vi debatterar ju i detta sammanhang båda dessa.

Herr talman! Jag ska inleda med ett klassiskt citat från det antika Grekland: Ho kronos didaskalos antropou estin. Det betyder: Tiden är människans lärare. Jag säger det med utgångspunkt i ett citat som fanns i Lindbeckkommissionens betänkande 1993, där man beskrev situationen för Sverige på följande sätt: I den mån det går att lära sig av gjorda misstag är situationen ljus för Sverige.

Det är i någon mening precis detta Sverige har gjort. Vi har lärt oss av de misstag som skedde under 1970- och 1980-talen, och under 1990-talet pågick ett reformarbete som har gjort Sverige och den svenska ekonomin starkare. Under den gångna finanskrisen har effekterna av detta arbete blivit alldeles påtagliga. Det är dessutom så att vi har haft en alliansregering som inte på något sätt har försökt göra om de misstag Sverige gjorde tidigare, trots att lockropen från oppositionen har varit ihärdiga.

I stället har den svenska regeringen hållit fast vid en mycket tydlig linje under hela den gångna finanskrisen, och det gör att Sverige i dag står utomordentligt starkt i en situation där det knakar betänkligt i övriga Europa. Man brukar säga att Europa har flera hundra miljoner invånare.

De flesta av dessa invånare kommer att påverkas av svallvågorna av den ekonomiska krisen. Vi ser vad som nu görs i Grekland, Spanien, Portugal, Storbritannien och Tyskland – jag kan i stort sett räkna upp land efter land.

Det är ungefär tio miljoner invånare i Europa som inte berörs av finanskrisens verkningar, och drygt nio miljoner av dem bor i Sverige. Det är något vi har anledning att vara stolta över när vi nu summerar den gångna mandatperioden. Sverige utmärker sig på ett positivt sätt när man betraktar vad som har hänt och händer i Europa. Det är tveklöst på det viset att man med utgångspunkt i min inledning kan säga att Sverige har lärt sig av tidigare erfarenheter. Tiden har talat för oss. Vi tog till vara möjligheterna att åstadkomma en bättre situation framåt i tiden.

Herr talman! Vi har från skatteutskottets sida haft att såväl bedöma regeringens förslag inför den kommande mandatperioden som att se på hur alternativet från oppositionen ser ut. Det är en i många avseenden trist läsning att ta del av oppositionens förslag. Här har talats om att oppositionen bara lägger fram ett förslag om en så kallad nedskalning av jobbskatteavdraget. Trots den kritik man under hela mandatperioden har riktat mot jobbskatteavdraget påstås det nu att man i stora drag, med vissa avvikelser, skulle acceptera att jobbskatteavdraget ska finnas kvar.

Så är det dock inte, herr talman, vilket vi ser om vi läser motionen. I tabellverket gör man mindre ändringar av jobbskatteavdraget och försöker dölja att det i själva verket är fråga om att nedskalningen skulle fortsätta under nästa mandatperiod om man får majoritet. I reservationen från finansutskottet står det också att fortsatta steg för att nå en mer likformig beskattning ska tas under nästa mandatperiod. Det innebär att steg ska tas för att skillnaderna i beskattning mellan löntagare och andra grupper ska minskas. Innebörden av detta är att jobbskatteavdraget successivt ska skalas ned.

Detta innebär stora skattehöjningar för vanliga låg- och medelinkomsttagare om man genomdriver det, och det innebär också att arbetslinjen – det är nämligen den som ligger bakom jobbskatteavdraget; det ska vara lönsamt att vara i arbete – ska ersättas med en bidragslinje. Jag skulle önska att mina meddebattörer från skatteutskottet tar och preciserar i vilken takt man tänker sig att dessa steg ska tas under nästa mandatperiod.

En annan sak som framgår tydligt av deras motion och reservationerna är återinförandet av fastighetsskatten. Visserligen är man också där väldigt försiktig och säger att det inledningsvis ska handla om de dyraste villorna, även om de kan råka ligga i kustnära områden och i stora städer. Det är ingen tvekan om att det genom detta återinförande av själva metoden är väldigt enkelt att sedan gå vidare och successivt återinföra den gamla, illegitima fastighetsskatten som med rätta upplevdes med vrede av stora människogrupper. Vi har under denna mandatperiod avskaffat den och ersatt den med en annan typ av beskattning, den så kallade kommunala fastighetsavgiften.

En annan sak i deras alternativa förslag är avskaffandet av skattereduktionen för RUT- och ROT-arbeten. I ett läge där vi har ett högt skatetryck med höga skatteklivar för privatpersoner som köper tjänster innebär denna skattereduktion att människor har möjlighet att arbeta mer med det de vill arbeta för i yrkeslivet och köpa hushållsnära tjänster eller

hantverkstjänster i bostaden. Det avser man att ta bort, och då tar man också bort effekten av att vi genom dessa reformer på ett framgångsrikt sätt har bekämpat svartarbete i samhället. Svarta arbeten har blivit vita arbeten. Effekten av förslagen att ta bort skattereduktionen för hushållstjänster blir att vi på nytt skulle få ett frätande svartarbete i samhället.

Jag skulle kunna fortsätta att räkna upp de reformer som har genomförts av alliansregeringen under denna period, hur de har påverkat såväl privatpersoner som företagande och hur de nu ifrågasätts. Den kritik man tidigare har haft upplever man kanske inte har någon klangbotten ute bland medborgarna, och därför anger man att man ska gå försiktigt fram. I själva verket ligger förslag om att helt och hållet ta bort viktiga reformer bakom denna retorik.

Herr talman! Det har varit väldigt viktigt för alliansregeringen och riksdagsmajoriteten att inom skatteområdet göra de saker som känns mest angelägna. Det blir lite olika vid olika tidpunkter vad som är mest angeläget. När man har ett högt skattetryck kan det vara av stor betydelse att man till exempel minskar skatteklivar. Om man har ett högt skattetryck kan det vara av stor betydelse att man säkerställer att det är lönsamt att vara i arbete, och det är den bakomliggande tanken bakom jobbskatteavdraget.

På det viset kan man rikta kritik mot att regeringen vidtar åtgärder och genomför reformer som strider något mot den ursprungliga skattereformen för ett tjugotal år sedan. Det är dock så att man i detta sammanhang alltid måste vara pragmatisk och göra rätt saker vid den tidpunkt då förslagen läggs fram för att nå önskat resultat, nämligen att till exempel öka tillväxten i samhället och åstadkomma bra villkor för företagande.

Jag började med ett citat på grekiska och tänkte avsluta med ett citat på latin som understryker just detta: Tempora mutantur et nos mutamur in illis. Tiderna förändras och vi förändras med dem. Jag tror att det är viktigt för politiska partier att man inser vad som händer i samhället, att man tar till vara de möjligheter som finns att anpassa sig efter reformer som måste vara tidsanpassade. Det tycker jag att alliansregeringen och riksdagsmajoriteten har gjort den här perioden.

Därmed, herr talman, vill jag tacka för mig, det här var mitt sista anförande i riksdagen.
(Applåder)

I detta anförande instämde Annicka Engblom (m) och Agneta Berliner (fp).

Anf. 54 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Tack, Lennart Hedquist, för ditt sista anförande; jag hoppas att det blir repliker.

Vi har i vår budgetmotion lagt fram våra förslag till vad vi skulle göra de första två åren om vi rödgröna kom till makten. Vi kan så klart spekulera i vad vi skulle göra år tre och fyra och kanske fem, sex, sju, åtta också, men det har vi inte så mycket underlag till, så jag tror att det blir intressantare för åhörare om vi håller oss till det vi har att prata om i dag.

Vi kan ta fina citat på grekiska och latin. Jag är dock inte så slängd i dessa språk, och jag ber om ursäkt för det. Men jag tycker att man kan lära sig någonting vettigt av dem: att vi lär oss av våra misstag. Jag tror

att alla partier lärde sig någonting av den ekonomiska kris vi hade under 90-talet i Sverige. Inte minst den socialdemokratiska regeringen har under många år byggt upp ett överskott som fanns när den här regeringen tillträdde och som innebar att vi stod väl rustade inför den här krisen. Det har varit till väldigt stor hjälp.

Med klimatkrisen är det däremot lite annorlunda, för vi har inte haft någon klimatkris tidigare. Därför kan vi inte riktigt pröva oss fram på samma sätt och se om det gick bra. Tack och lov har vi ändå lite forskning att gå på, till exempel den nationalekonomiska forskning som säger att miljöskatter är kostnadseffektiva verktyg att använda i klimatarbetet.

Tiderna förändras och människan likaså, sade Lennart Hedquist. Gäller det även Moderaterna och deras miljöskattepolitik? Det har varit lite fram och tillbaka under mandatperioden. Först var man emot, sedan var man för och nu är man emot igen fast för principiellt.

Jag har en fråga: Hur ser Lennart Hedquist på användningen av koldioxidskatter och andra miljöskatter framöver? Är det bra i teorin? Är det dåligt i teorin? Är det bra i praktiken? Är det dåligt i praktiken?

Anf. 55 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Herr talman! Jag ska börja med klimatskatter. I den mån man inför klimatskatter för att styra konsumtion eller motsvarande är det viktigt att man samtidigt sänker andra skatter. I annat fall blir klimatskatter enbart ytterligare ett sätt att höja det totala skattetrycket.

Det är det som Miljöpartiet inte har förstått när de har förhandlat med de röda partierna. Man ägnar sig åt att höja skatter och bland annat så kallade klimatskatter, med effekter som blir negativa för hela samhällsekonomin i det läge vi befinner oss i. Det är därför som det känns lite trist att ni inte har kunnat mäla er ut ur denna skattehjärfilosofi som präglar den rödgröna kartellen.

Jag kan göra den deklARATIONEN att jag tror att viktigare än att höja klimatskatter är att få till stånd en medvetenhet hos enskilda människor att de kan påverka klimatet genom sitt sätt att leva och konsumera. Det gör man inte enbart med nya skatter utan genom att människor får den medvetenheten. Den upplever jag, Helena Leander, ökar successivt i vårt land. Det är viktigt.

Jag spekulerar inte om vad som händer med en rödgrön kartell med till exempel jobbskatteavdraget. Det står i klartext i er motion att ni kommer att skala ned jobbskatteavdraget under den kommande mandatperioden. Det är första steget i det som ni har presenterat i tabellverket.

Anf. 56 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Jag skulle kunna spekulera i vad den blågrå kartellen tänker göra med skatterna framöver. Vi har hört olika bud från olika partier, och det är väldigt många miljarder sammanlagt det handlar om. Samtidigt vet vi att det är angeläget att vi ska komma tillbaka till budgetöverskott, och det hoppas jag att även er sida står fast vid. Men jag tänker inte spekulera om det utan prata om skattetrycket.

Ni sänkte skatterna innan vi lade fram den här budgeten – bara så att vi är klara över det. Vi vill höja skatterna med den utgångspunkten, och då har vi fortfarande långt kvar till den nivå som rådde innan ni tog över makten. Vi vill alltså höja skatterna och socialavgifterna med 18 miljard-

der, ni sänkte dem med 100 miljarder – bara så att vi har proportionerna klara.

Man skulle kunna tänka sig att alla dessa skulle ha gällt inkomstskatter, punktskatter, fastighetskatter. Vi har en liten mix. Genom att vi tar ut en del av dessa på miljöskatter kan vi ta ut en mindre del på skatten på arbete. Det sambandet finns ju. Det blir lite märkligt när Lennart Hedquist på något sätt tänker sig att det blir högre skattetryck totalt när vi tar ut en del av de skatter vi ändå hade tänkt ta in i form av miljöskatter i stället.

Då är frågan hur det här påverkar människors beteende, eller om det bara räcker med att hoppas att människor blir medvetna om klimatet ändå. Jag tycker att vi har sett en positiv utveckling under den här mandatperioden – Al Gore, IPCC och Sternrapporten har fått upp klimatfrågan på agendan. Fler människor har blivit medvetna. Men fortfarande finns det mycket att göra.

Er regering har varit mycket inne på att man kan påverka människors beteende med ekonomiska styrmedel i arbetsmarknadspolitiken. Om man bara drar ned ersättningarna tillräckligt mycket och om man bara sänker skatten tillräckligt mycket för dem som har arbete kommer de som inte har ett arbete att ta sig i kragen och skaffa sig ett jobb.

Om man nu har den starka tilltron till att ekonomiska styrmedel påverkar människors beteende är det rimligt att anta att det fungerar på motsvarande sätt på miljöområdet, kanske rent av ännu starkare där det inte måste finnas ett jobb att ta sig i kragen och gå till.

Anf. 57 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Herr talman! Det är rätt som Helena Leander säger, att vi har sänkt skattetrycket. Det har varit utomordentligt viktigt för framför allt låg- och mellaninkomsttagarna som är i arbete och som fått en ordentlig skattesänkning och därmed en ökad bestämmanderätt över sin egen ekonomi.

Det är den ena delen.

Den andra delen är att det har varit betydelsefullt i det läge Sverige har befunnit sig i under de senaste två åren, den finansiella krisen, att vi har bedrivit den skattepolitiken, som ju har varit möjlig inom ramen för en sund samhällsekonomi. Det har gjort att Sverige nu står starkt. Det ser vi till exempel i den senaste konjunkturprognosen från Konjunkturinstitutet.

Helena Leander gör felet att hon tar in de skattesänkningarna i sin kalkyl över i vad mån det skulle vara möjligt att nu höja klimatskatterna. Men det finns inget behov av att höja skattetrycket i Sverige. Därför måste Helena Leander vara fullständigt klar över att inför man klimatskatter och samtidigt börjar skala ned jobbskatteavdraget sker en successiv upptrappning igen av skattetrycket i Sverige. Det som det här valet i hög grad kommer att handla om är: Ska man höja skattetrycket för människor som är i arbete för att finansiera ökade bidrag? Ska man därutöver försvåra för människornas privatekonomi genom att höja en rad punktskatter, bland annat på energiområdet?

Jag är ganska säker på att ni kommer att få ta den debatten efter valet i fortsatt oppositionsställning.

Anf. 58 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Lennart Hedquist ställde ett par frågor från talarstolen, och jag ska försöka besvara dem. Sedan ska jag ställa en fråga till honom.

Det handlade om vi ska fortsätta att göra en nedskalning av jobbskatteavdraget. Det står ingenstans i reservationen att vi ska göra så. Det står att vi ska ta fortsatta steg för att nå en likformig beskattning. Det är inte riktigt samma sak. Vilken metod vi ska använda kommer vi att återkomma till.

Jag har från talarstolen tidigare kritiserat de problem ni har tillskapat i inkomstskattesystemet i och med att ni beskattar inkomst från lön, akassa och föräldraförsäkring på olika sätt. Det är vad vi vill råda bot på. Men vi skriver inte vilken metod vi vill använda. Det har vi varit noga med. Däremot skriver vi att vi ska fortsätta att arbeta för att få en likformig beskattning. Den här gången använder vi nedskalning av jobbskatteavdraget. Det är en väsentlig skillnad.

Jag har en fråga som gäller skattechock. När vi tar bort sänkningen av arbetsgivaravgiften för ungdomar är det en skattechock. När vi höjer drivmedelsskatter är det en skattechock. Men när ni höjer drivmedelsskatter eller när ni i början av mandatperioden tog bort en nedsättning av arbetsgivaravgifterna, vad vill Lennart Hedquist kalla de åtgärderna?

Anf. 59 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Herr talman! Det är enkelt att svara på den frågan. När vi höjer skatter sänker vi samtidigt andra skatter så att de tar ut varandra, och då blir det ingen skattechock. När vi har gjort en höjning av punktskatter har det samtidigt varit fråga om att vi har sänkt skatten, till exempel genom jobbskatteavdraget. Ni höjer ju enbart skatter.

Det är därför som det är så intressant att läsa er reservation. Ni säger att nedskalningen av jobbskatteavdraget är det ni nu gör i tabellverket. Men ni talar om att det är fortsatta steg som ska tas under nästa mandatperiod för att åstadkomma denna så kallade likformiga beskattning.

Det kan bara ske på två sätt. Det ena alternativet är att ni sänker skatten ordentligt för bidragstagare. Det andra alternativet är att ni höjer skatten för dem som är i arbete för att få denna likformighet. Den rödgröna kartellen har ingen record i att kunna sänka den typen av skatter, det vill säga personbeskattningen. Då återstår att vad ni tänker er göra är att skala ned jobbskatteavdraget.

Så måste man läsa det så länge det inte ges något annat besked. Det är väsentligt om vi nu ska föra en valdebatt. Ni har från olika partier när vi har kommit med stegen i jobbskatteavdraget talat om hur felaktig den politiken är. Då ligger logiken i att ni nu vill ta bort jobbskatteavdraget. Stå då för det i valdebatten.

Anf. 60 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Det är lite märkligt att göra så mycket väsen av det vi gör med jobbskatteavdraget eftersom vi egentligen är och pillar lite i kanten på jobbskatteavdraget som vi har utformat det i vår reservation. Det är viktigt att säga att vi kommer att förbehålla oss rätten att ta ut de skatter som vi tycker är nödvändiga för att upprätthålla en bra välfärd. Det är självklart på det sättet.

Jag vill återgå lite grann till frågan om skattechock. Totalt sett jämfört med er höjer vi skatten med 15–16 miljarder kronor. Men om man ser till offentliga sektorns totala skatteintäkter är de på drygt 1 400 miljarder kronor. Nu är i och för sig kommunernas skatteintäkter en stor del av detta, men ändå.

Det gäller att få lite perspektiv på de ord man använder i debatten. Vad är egentligen en skattechock? Möjligtvis kan jag tänka mig att det var en sådan i mitten på 90-talet efter den förra borgerliga regeringen när vi hade ett stort budgetunderskott.

Man fick höja skatterna med kanske 60–70 miljarder kronor samtidigt som man gjorde besparingar som var väldigt kraftiga och kännbara. Då kanske ordet chock hade kunnat användas eftersom så många människor med låga inkomster och även medelinkomsttagare fick vara med och betala efter er fest, eller vad vi ska kalla det, 1991–1994.

Är detta verkligen en skattechock, Lennart Hedquist?

Anf. 61 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Herr talman! Det är en skattechock som ligger framför Sverige om vi får en ny regering. Det är förvisso så att ni, Marie Engström, har insett att det är kinkigt att gå ut med en total skattechock och ta bort jobbskatteavdraget, fullständigt införa fastighetsskatten med mera. Ni tassar fram och markerar de första stegen. Men, för att nu använda ett annat språk: Man merkt die Absicht und man ist verstimmt, man märker avsikten och blir beklämd. Den rödgröna kartellens program inför en kommande mandatperiod är att på nytt höja skattetrycket. Det är rimligt att ni säger det rakt ut.

Anf. 62 LARS JOHANSSON (s) replik:

Herr talman! Jag tycker att det vore klokt om vi i stället klarade ut detta med skattekvoten, Lennart Hedquist. Påståendet att vi skulle komma med en skattechock är våldsamt överdrivet. Vi vet sedan gammalt var någonstans skattenivåerna i Sverige ska ligga.

Jag kan bara nämna att när Lennart Hedquist kom in i skatteutskottet 2002 var skattekvoten 48 procent. Nu är den 46,4 procent. Det kan väl hända att skattekvoten kan stiga något efter valet om det blir en socialdemokratiskt ledd regering, men det är ingen skattechock. Skattekvoten har sedan skattereformen för 20 år sedan legat någonstans strax under 50 procent, och det lär den göra också i fortsättningen.

Det är fördelningspolitiken och att ni sänker skatten för höginkomstagarna som vi kritiserar och att ni omfördelar så att vanliga människor får högre skatter. Jag kan ta ett exempel. Det gäller pensionärsskatten. Vad är det som gör att pensionärerna med uppskjuten lön ska betala högre skatt med i runda slängar 700 kronor i månaden jämfört med om de har haft samma inkomst vid en anställning?

Man får lägre ersättning när man går i pension än vad man hade som löntagare. Det kan vara 65 eller kanske 70 procent. Man har redan reducerat sin inkomst. Ändå lägger ni på en extra skatt för pensionärerna. Det är vad ni har gjort. Ni har höjt skatten för pensionärerna medan andra har fått skattesänkningar.

Är det något som ni kommer att fortsätta med, så att den skatteflyfta som nu finns kommer att bli ännu större om ni får förmånen att regera Sverige efter höstens val?

Anf. 63 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Herr talman! Man måste försöka att använda rätt ordval. Lars Johansson använde felaktiga uttryck. Han talar om pensionärsskatt ungefär som om det skulle finnas någon skatt på pensionärer. Hur ser den ut? Vad är det för någonting?

Det vi har gjort är att vi har infört en skattereduktion på arbete, jobbskatteavdraget. Den berör inte pensionärerna någonting. Det är en skattelättnad för dem som befinner sig i arbete. Det finns dessutom ett höjt jobbskatteavdrag just för pensionärer.

Vi har utöver det genomfört två steg av skattesänkningar för pensionärer och aviserat ett tredje steg för att pensionärer ska få en skattelindring. När, Lars Johansson, sänkte Socialdemokraterna skatten för pensionärer under den föregående mandatperioden?

Anf. 64 LARS JOHANSSON (s) replik:

Herr talman! Det finns en särskild skattetablell för pensionärer som innebär att de betalar en högre skatt än löntagare. Det är oomtvistat på det viset. Alliansen har infört en särskild pensionärsskatt. Jag uppfattar Lennart Hedquist som att den ska bestå.

Vi har tydligt redovisat att vi kommer att ta ett första rejält steg efter valet i höst om vi får möjlighet för att reducera och kanske till och med halvera skatteflyftan för att sedan ta ytterligare steg för att ta bort den.

Vi vill ha en lika beskattning av inkomst oavsett var man har sin inkomst ifrån – pension eller lön.

Vi genomförde också i samband med pensionsöverenskommelsen en överenskommelse som innebär att man i framtiden skulle ha samma beskattning. Det står till och med i överenskommelsen att om så är möjligt ska pension och lön beskattas lika.

Vad är det som gör att det inte är möjligt att ha samma skatt för pension som lön? Det är egentligen den fråga som de andra partierna i pensionsuppställningen är svaret skyldiga på. Det är klart att det är möjligt! Men ni gör inte så, och ni avviker därmed från pensionsöverenskommelsen på denna punkt när ni envisas med att påstå att man inte ska ha samma skatt.

Vi har visst genomfört sänkning av skatt för pensionärer. Det gjorde vi i samband med att vi införde grundavdraget som en kompensation för den skattehöjning som gjordes i samband med den ekonomiska krisen när vi sanerade ekonomin på 90-talet efter den förra borgerliga regeringen. Så visst har det skett. Men i övrigt tycker vi att det är rimligt att man ska ha samma skatt vid samma inkomst oavsett om den kommer från lön eller från pension.

Anf. 65 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Herr talman! Då är vi där igen. Vad Lars Johansson nu talar om är i praktiken en avveckling av jobbskatteavdraget. Alternativet, som man möjligen skulle kunna tala om, är att man sänker skatten på pension lika mycket som skattereduktionen på arbete genom jobbskatteavdraget motsvarar. Men något sådant förslag föreligger inte, och Socialdemokraterna

aktar sig noga för att tala om hur stor skattesänkning riktad till pensionärerna som i så fall skulle behövas. Vad ni beskriver för att ni ska åstadkomma detta är en fortsatt nedskalning av jobbskatteavdraget. Jag tycker att det är bra att det kommer fram tydligt i debatten.

När vi talar om pensionärerna har dessutom de pensionärer som har arbetsinkomster – ofta inte särskilt höga utan bara extrainkomster – ett förhöjt jobbskatteavdrag. Hur skulle man förfara med det om man nu ska åstadkomma en helt likformig beskattning? Den frågan har vi också ställt. Ska det över huvud taget finnas något jobbskatteavdrag?

Lars Johansson kan inte svara på frågan eftersom han inte har någon ytterligare replik. Men jag tror att det är viktigt i valrörelsen, inte minst för pensionärerna, att de får besked. Hur ser Socialdemokraterna egentligen på pensionärernas beskattning? Ska man motsätta sig fortsatta skattesänkningar som alliansregeringen genomför? Ska man arbeta för att pensionärernas barn och barnbarn ska få ökad beskattning av arbetsinkomsterna för att kunna åstadkomma likformigheten? Det är en intressant och viktig fråga för många pensionärer.

Anf. 66 KARIN NILSSON (c):

Herr talman! Jag vill inleda med att instämma i alla de tack till alla och envar som tidigare har räknats upp här från talarstolen.

Herr talman! Regeringen angav riktlinjerna för den ekonomiska politiken då de presenterade vårpropositionen den 15 april. Alla föregående talare från allianspartierna har argumenterat väl för regeringens politik tidigare i debatten, som startade redan kl. 9 i dag. Jag instämmer naturligtvis i det som har sagts och tillstyrker finansutskottets och skatteutskottets förslag till beslut.

I och med betänkandet kom äntligen den röda oppositionen ut på banan med sina motförslag. Jag säger äntligen, för det är nu vi äntligen får veta hur de tänker i en del frågor även om en hel del fortfarande är luddigt och man mörkar en hel del av effekterna. Det som ändå blir tydligt är att de röda vill införa en mängd röda skattehöjningar, ta bort skatteavdrag och återgå till en bidragspolitik. Men det återstår massor med frågetecken och dimridåer.

I De rödgrönas förslag ska RUT-tjänsterna städas bort och ROT-avdragen göras om till någon sorts statsbidrag till bostadsbolag som inte har skött sitt underhåll och energieffektiviserat i sina hyresbostäder. De röda ska minska jobbskatteavdraget med 9,3 miljarder kronor eftersom de anser att det är bättre att det är en röd regering som styr över skattebetalarnas löner än dem som har jobbat ihop pengarna. Och detta är bara den första delen av deras nedmontering av jobbskatteavdraget om de kommer tillbaka till makten.

De rödgröna ska införa en ny förmögenhetsskatt som de påstår inte är en förmögenhetsskatt utan en skatt på förmögna. De vet inte i dag hur skatten ska utformas, men de påstår att den inte ska drabba vanligt folk. Redan 2011 ska den ändå bidra med 4 miljarder i budgeten.

Genom höjd skatt på bensin och diesel samt kilometerskatt på transporter gör de det betydligt dyrare att bo och driva företag på landsbygden och på de mindre orterna, som ofta har längre avstånd till service. De tar in 4 miljarder på kilometerskatten. Detta försöker Thomas Östros i dag få att låta som att det bara är tyskar, danskar och andra européer som kör på

våra svenska vägar som ska stå för de kostnaderna. Det kommer inte att märkas, säger han. Det kallar jag för en dimridå.

Enligt åkeriföretagen här i Sverige finns det en uträkning där man har räknat samman kilometerskatten och dieselkostnadshöjningen till en summa på runt 7 miljarder. Då pratar vi om den svenska åkerinäringen och inte om alla de övriga som kanske också befinner sig på våra vägar men som ändå inte utgör stommen i den trafik som vi har i Sverige.

Man lägger kostnader på transporter där det inte finns några färdiga alternativ. Kilometerskatten ska undantas skogsnäringen, menar man. Men det finns ingen förklaring på hur det ska gå till.

De röda skriver i sin motion att de ska höja skatten på tunga lastbils-transporter för att kunna bygga järnväg för höghastighetståg. Det är alltså viktigare att kunna åka höghastighetståg i 300 kilometer i timmen de 45 kilometrerna mellan Göteborgs flygplats och Borås på 6 ½ minut än att ta hänsyn till dem som inte har några tåg eller järnvägar i sina regioner.

Jag har i sak inget emot de rödas satsningar på järnvägar; jag skulle gärna vilja se en Europakorridor framöver. Men det som oroar mig mer är vänsterpartiernas löften i relation till deras förmåga att finansiera löf-tena. Pengarna måste tas någonstans ifrån. Det stående svaret från deras partiledare och språkrör är att alla skatter ska tas från de förmögna och att det inte ska drabba vanligt folk. Men det stämmer inte.

Ett exempel på en lömsk indirekt beskattning som definitivt drabbar alla hushåll är skatten på vägtransporter. De rödgröna förslag att införa kilometerskatt på 14 kronor milen tillsammans med en dieselskatt höjning på 61 öre innebär att ett fjärrekipage som kör 20 000 mil om året får en kostnadsökning på 330 000 kronor. För en normal distributionsbil blir kostnadsökningen runt 100 000 kronor. Totalt blir kostnadsökningen 7 miljarder för den svenska åkerinäringens tunga lastbilar. När jag pratade med de svenska åkeriföretagens vd i Småland och Öland, Magnus Gunnarsson, konstaterade han att skatterna kommer att ge den småländska åkerinäringens tunga lastbilar en kostnadsökning på någonstans mellan 600 och 700 miljoner kronor. Det är inte lite för en region som vår, sade han.

Åkerinäringen är dessutom en lågavkastningsbransch. Snittavkastningen ligger kanske på 2–4 procent, vilket gör att åkerinäringen inte själv kan bära den föreslagna kostnadsökningen. I stället blir det privatpersoner och industrin som i slutänden får betala för denna röda politik.

Att styra över gods till järnväg genom höjda skatter för landsvägs-transporter har en begränsad effekt eftersom 6 procent av alla transporter ligger på under 10 mil. Varken skogen eller mjölken står på järnvägsstationen och väntar på ett tåg. Den måste hämtas där den befinner sig. Landets livsmedelsbutiker ligger inte heller på stationsområdet, och inte heller landets alla industriföretag som är beroende av transporter.

De föreslagna skattehöjningarna kommer att få en inflationsdrivande effekt. Ja, ni hörde rätt! De kommer att få en inflationsdrivande effekt som drabbar hushållens ekonomi genom höjda priser utan hänsyn till ålder och utan hänsyn till inkomst. Det försämrar konkurrenssituationen för de svenska transportföretagen och deras kunder.

Sverige behöver transporter. De binder oss samman och gör det möjligt för människor att resa och för varor att fraktas. Ibland är bästa transportsättet tåg. Andra gånger kan det handla om flyg, cykel, bil, båt eller

lastbil. Kombinationen skapar ett Sverige som håller samman. Att beskatta lastbilar och bilar hårt utan att samtidigt kompensera det genom en skatteväxling hotar rörligheten och därmed möjligheterna för oss i mitt län Kronoberg och för andra delar av Sverige att växa.

Herr talman! Centerpartiet lyfte in frågan om hushållsnära tjänster och familjernas livspussel i valrörelsen 2006. Både husavdragen RUT och ROT har haft stor betydelse för de anställda, för kunderna och för staten. Arbetslösa har fått jobb, och svarta jobb har blivit vita. Därmed har många fått pensionsgrundande och sjukpenninggrundande löner. Rapporten *RUT och ROT ger jobb* från arbetsgivarorganisationen Företagarna visar att nio av tio av de anställda i hemserviceföretagen var arbetslösa innan de fick ett jobb i den framväxande branschen.

Hushållen har getts ekonomiska förutsättningar för att köpa tjänster för att underlätta sin livssituation. Det handlar både om unga barnfamiljer och om pensionärer. Det har kommit in mer skattekonor genom dessa nya arbetstillfällen än vad skatteavdragen till hushållen har kostat. Avdragen för hushållsnära tjänster tillsammans med avdragen för renovering och ombyggnad är en succé i dag. Under det sista halvåret 2009 har 100 000 personer köpt hushållsarbete, och nästan 300 000 har köpt ROT-arbeten sedan fakturamodellen infördes.

Det har skapats många tusen jobb. Som centerpartist är jag väldigt stolt över mitt parti som så hårt drev den här frågan i valrörelsen 2006. Man kan fråga sig varför vänsterkartellen vill avveckla dessa jobb och rycka undan fötterna på dem som nu äntligen har fått riktiga och seriösa jobb att gå till. Vad blir svaret till de nystartade företagen inom ROT och RUT?

Herr talman! Jag har ytterligare två saker som jag vill nämna. Den ena handlar om skatten på alkohol och tobak som de röda vill öka med 2 miljarder samtidigt som de säger att de vill bekämpa skattefusk. Är det någon handel i detta land som är så känslig för prisökningar som just handeln med alkohol och tobak? Är det något som vi har diskuterat länge och många gånger i skatteutskottet är det just handeln med alkohol och tobak där prisskillnaden gentemot omvärlden är väldigt avgörande för var någonstans och i vilken mängd man köper smuggelsprit och cigaretter. Många gånger har vi också konstaterat att vi öppnar för en svart, olaglig försäljning som ökar tillgängligheten för minderåriga till alkohol och tobak.

Den andra saken jag vill ta upp är de rödas förslag att återinföra skatten på handelsgodslar då Sverige i så fall blir det enda land i världen som har denna skatt. Det försämrar de svenska jordbrukens konkurrenskraft gentemot omvärlden. Vad är det för mening med ekonomiska hinder för Sveriges lantbrukare som leder till att kunderna köper sina livsmedel från andra länder med lägre miljökrav för att de har ett lägre pris?

Herr talman! Jag vill på det bestämdaste yrka avslag på oppositionens motion i detta ärende.

I detta anförande instämde Annicka Engblom (m) och Agneta Berliner (fp).

Anf. 67 LARS JOHANSSON (s) replik:

Herr talman! Jag noterar att kilometerskatten är någonting som upprör Centerpartiet. Jag tycker att man som centerpartist skulle vara mer upprörd över att arbetslösheten stiger kraftigt. Vi har närmare 200 000 fler arbetslösa i dag än i oktober 2006. 87 000 fler ungdomar är arbetslösa i dag än i oktober 2006. Den borgerliga regeringens sysselsättningspolitik har gått i baklås.

Varför anser vi att man ska införa en kilometerskatt i Sverige? Jo, därför att vi vill investera oss ur krisen. Vi vill skapa förutsättningar för transporter inom landet på olika transportslag, vägar, järnvägar och till sjöss. Långa transporter ska till exempel kunna genomföras med kombivagnar på järnväg. Det är bra för miljön. Det borde också vara någonting som Centerpartiet, som tidigare har varit ett miljöparti men inte längre är det, kan ställa upp på.

Åkerinäringen tycker visst att det är bra med en kilometerskatt eftersom det innebär att åkeriföretag från andra länder också får vara med och betala för infrastrukturen i Sverige.

Jag har egen erfarenhet av diskussionen kring trängselskatten i Göteborg. Där säger Västsvenska Handelskammaren och andra företrädare för näringslivet att de tycker att det är bra med trängselskatt därför att den ska finansiera infrastruktursatsningar i Göteborg med omnejd.

Det är när man ser resultaten av politiken som man förstår sammanhangen. Vi ska inte använda kilometerskatten till någonting annat, utan vi ska använda den för att investera i infrastruktur som är bra för transporterna i Sverige.

Anf. 68 KARIN NILSSON (c) replik:

Herr talman! En av de frågor Lars Johansson nämnde var arbetslösheten. Visst har den stigit. Vi befinner oss i en lågkonjunktur. Men antalet personer i arbete har också ökat. Vi fick statistik så sent som i går i våra postfack som visade att antalet människor i arbete har ökat. Antalet arbetslösa människor har samtidigt ökat därför att vi har en väldigt stor ungdomsgrupp, en babyboomsgrupp, som slutade gymnasiet för bara någon vecka sedan. Det var den sista av de stora årskullarna. Vi har en ungdomsarbetslöshet som mycket riktigt är ett problem i dag. Centerpartiet presenterar en lång rad åtgärder mot detta inför valrörelsen. Vi kommer absolut att satsa mer på detta.

Jag förvånar mig över att Socialdemokraterna och oppositionen anser att den frågan skulle få en lösning genom att man fördubblar arbetsgivaravgiften för unga. Där har vi ett kort på hand som oppositionen saknar.

När det gäller kilometerskatten vill jag säga att jag är intresserad av investeringar i infrastruktur. Vi har investerat otroliga mängder under den här mandatperioden, mer än det någonsin har gjorts. Det togs många spadtag under den förra, socialdemokratiska regeringen, men det fanns också en brist på 100 miljarder i den budget som skulle finansiera alla dessa spadtag.

Jag tycker givetvis att det vore väldigt bra om det fanns järnväg på fler ställen, men så länge det inte finns det kan vi inte bara lägga över kostnaderna på de regioner som inte har tillgång till järnväg.

Anf. 69 LARS JOHANSSON (s) replik:

Herr talman! Men ta då bort förbudet för ungdomar att delta i aktivitetsstödet! Inför det vi vill, nämligen ett avdrag på socialavgifterna för arbetsgivare som anställer arbetslösa ungdomar! Det är det vi vill för att de som är långtidsarbetslösa ska komma in i arbete. Det handlar om en aktiv arbetsmarknadspolitik.

Vi är fler invånare i dag än för fyra år sedan. Det är därför som arbetsmarknadspolitiken, sysselsättningspolitiken och industripolitiken hela tiden måste utvecklas så att fler människor kommer i arbete och så att arbetslösheten går ned. Den går ju upp nu. Laborera inte med siffrorna utan konstatera fakta! Det är lägre sysselsättningsgrad i dag än vad det var 2006, och då kallade ni det för massarbetslöshet. I dag när den ligger uppemot 9–10 procent är det plötsligt ett normalt förhållande och inte någonting allvarligt. För oss är det oerhört allvarligt att vi har en så hög arbetslöshet och att så många människor står utanför arbetsmarknaden. Det leder framför allt till långvarig arbetslöshet för de människor som har varit utan arbete i upp till ett halvår.

Då måste man jobba med konkreta åtgärder, i stället för med coacher och sådant. När det inte finns några arbeten måste man se till att de människor som är arbetslösa blir anställningsbara, som man säger, och alltså får en utbildning som gör att de kan ta jobb på arbetsmarknaden. Då får de möjlighet att komma tillbaka till arbetslivet när hjulen börjar rulla igen.

Det är där problemet ligger, och det är där ni gör för lite. Ni monterar ned vuxenutbildningen och komvux, och ni satsar inte på aktiva åtgärder för de människor som skulle behöva det för att komma ut på arbetsmarknaden. Det är därför arbetslösheten inte går ned, och framför allt är det därför den långa arbetslösheten biter sig fast.

Anf. 70 KARIN NILSSON (c) replik:

Herr talman! Visst är det väldigt intressant att Lars Johansson inte har en fundering på att det faktiskt var en högkonjunktur 2006! Då gick det framåt för företagen och man skrek efter arbetskraft. I mitt eget län hade vi en arbetslöshet på någonstans runt 1 procent. Det gick inte att få tag på kompetent folk. I dagsläget har väldigt många av de här företagen varslat, och jag kan inte påstå att det har anknytning till regeringens politik att de var tvungna att varsla under en lågkonjunktur som drabbade hela världen och som vi faktiskt inte är ur än.

Vi vet inte hur det kommer att slå tillbaka att våra grannländer har en väldigt dålig ekonomi och inte går framåt, för de är också köpare av våra varor. Men som det ser ut just nu går det trots allt bättre och är på väg upp, och man börjar anställa på nytt. Det får vi vara väldigt glada och tacksamma för, men vi kan ju inte blunda för att vi varit nere i en djup kris. Det låter som att man från oppositionens och Lars Johanssons sida är måna om att blunda och låtsas som att den inte har funnits.

Vi har faktiskt massor av aktiva åtgärder. Vi gör en större utbildningsinsats än någonsin. Vi har fler platser på universitetet. Vi inför fler lärlingsplatser och lärlingsutbildningar. Vi har en coaching av unga som startar tidigt.

Vi vill inte betrakta det här med att starta eget som en arbetsmarknadsåtgärd. Vi vill ändra på det. Jag tror inte att de som har varit arbetslösa i en väldig massa månader är presumtiva nyföretagare.

Det finns väldigt många åtgärder som genomförs och kommer att genomföras för att förändra situationen. Att man blundar för att det över huvud taget har varit en lågkonjunktur och att vi nu inte befinner oss i samma läge som rådde 2006 förvånar mig.

Anf. 71 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Ibland får jag mina tvivel om Centerpartiets miljöengagemang, men jag trodde ändå ärligt och uppriktigt att Centerpartiet gillade närproducerad och närförädlad mat och att man stod upp för bonden och entreprenören som odlar lokalt och förädlar råvarorna till produkter som säljs i närområdet. De här bönderna och entreprenörerna kan i dag ha svårt att konkurrera med billig mat som körs hit på långtradare från andra delar av Europa. De skulle faktiskt kunna få stärkta konkurrensvillkor om vi lät långtradarna betala genom en kilometerskatt för de samhällskostnader som de ger upphov till när de kör. Det skulle faktiskt kunna vara ett litet lyft för de lokala entreprenörerna.

Men se, det gillar inte Centerpartiet, utan man är väldigt aktivt mot en kilometerskatt. Jag tycker att det är lite tråkigt, för jag ser att det finns potential. Den ser olika ut i olika delar av landet, men det finns potential att flytta transporter från väg till järnväg och sjöfart. Det finns potential att packa bättre och ha bättre logistikupplägg. Det finns potential att gynna det närodlade och det närproducerade.

Potentialen ser som sagt olika ut i landet, och därför föreslår vi en geografisk differentiering av kilometerskatten. Det är för att vi inte ska slå ut till exempel skogsindustrin som faktiskt har ganska dåligt med alternativ, om vi ska vara ärliga. Men transporterna med de stora långtradarna som kör kors och tvärs på det stora, breda motorvägsnätet skulle egentligen många gånger kunna gå med båt eller på järnväg, i alla fall delar av sträckan, och sedan kanske lastas om till lastbil för sista sträckan.

Utvecklingen av en sådan smartare logistik skulle vi kunna stödja genom en kilometerskatt. Men det är alltså Centerpartiet emot, och jag tycker att det är lite tråkigt och skulle vilja fråga varför.

Anf. 72 KARIN NILSSON (c) replik:

Herr talman! Nu har jag er som sitter här som vittnen till att jag härmed bjuder in Helena Leander att åka runt på småvägarna mellan lantgårdarna i mitt hemlän eller i Småland i övrigt.

Vi har en väldigt utspridd verksamhet i länet, och det krävs något sätt att transportera varorna som faktiskt produceras på landsbygden. Jag betraktar det givetvis som närproducerad mat, men den måste hämtas och köras med en lastbil för att levereras till butiken – kanske inte varje dag, för det gör man inte numera – medan den är färsk. Butiken ligger inte heller utmed järnvägen.

I Kronobergs län har vi visserligen en stambana som går rakt igenom och vi har fått till väldigt många stopp utmed stambanan, men resten av länet saknar järnväg till väldigt stor del. Vi har visserligen en järnväg på tvären också, men fortfarande krävs det en hel del transporter. Kombi-

terminaler är en lösning, och vi har försökt hitta alla möjliga lösningar för att lasta över till järnväg.

I dag har vi dock problemet att det krävs mycket större investeringar i järnväg. Vi har också en infrastruktursatsning som Åsa Torstensson har beskrivit. Den är finansierad, och där satsar man väldigt mycket på järnväg. Men likväl har vi områden som vi måste ha biltransporter till. Det gäller i väldigt stor utsträckning just landsbygdens produkter, till exempel skog, kött och annan livsmedelsproduktion som spannmål och mjölk. Mjölken är det som allra mest regelbundet måste transporteras och som faktiskt alla hushåll i stort sett är beroende av att få tillgång till.

Anf. 73 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Om det vore så att jag stod här och propagerade för att förbjuda alla lastbilar skulle jag kunna förstå att Karin Nilsson höll en liten föreläsning om hur lastbilar används. Men det är inte det som det handlar om, utan det handlar om en geografiskt differentierad kilometerskatt som medför att man styr över trafiken, packar smartare och minskar onödigt långa transporter där förutsättningarna finns.

En sak som är väldigt bra med ekonomiska styrmedel jämfört med förbud är att man kan anpassa sig efter sina förutsättningar. Men det är Karin Nilsson motståndare till. Eftersom man inte kan effektivisera *alla* lastbilstransporter ska man inte göra någonting alls.

Men ser inte också Karin Nilsson problem med de långträdare som kör kors och tvärs där det skulle kunna finnas alternativ? Ska man inte göra någonting åt detta bara för att man inte kan få bort alla lastbilar? Ska man i stället använda sig av koldioxidskatten som inte går att differentiera geografiskt, eller är det bara människorna som kör personbilar som ska ta hela ansvaret medan de som kör lastbil ska få fortsätta att öka sin trafik oavbrutet utan att vi gör någonting?

Jag tycker att det verkar smart att försöka göra någonting åt lastbilarna även om vi inte kan göra allt.

Jag har några sekunder kvar att tala, och dem ska jag ägna åt att prata om handelsgödsel. Jag pratade i veckan med en person som jobbar på Kemikalieinspektionen. Han var verkligen inte nådig i sin kritik mot att regeringen har tagit bort skatten på handelsgödsel, för den styr mot minskad övergödning av våra hav och mot att mindre kadmium sprids på våra åkrar och hamnar i vår mat och i våra kroppar. Att man nu tog bort handelsgödselskatten ger faktiskt konsekvenser, för kadmium är ju inte riktigt nyttigt att äta.

Höghastighetståg borde jag ha tagit upp när jag pratade om transporter. Jag trodde nästan att Centerpartiet var emot dem tills jag fick en broschyr i handen där det stod att ni är väldigt mycket för dem. Jag vill fråga Karin Nilsson om finansieringen. Vi har ju vår kilometerskatt. Ska ni finansiera med skattesänkningar?

Anf. 74 KARIN NILSSON (c) replik:

Herr talman! Det var väldigt många ämnen och frågor att besvara på en kort stund! Jag får upplysa om att jag är för höghastighetståg. Jag vill gärna se Europabanan bli förverkligad så att den också kan lösa ut en del av den inhemska flygtrafik som finns i dag. Men man plockar fram en liten snutt som går mellan Borås och Landvetter flygplats för att minska

tiden för en resa som tar 40 minuter med bil till 6 ½ minut om man kör i 300 kilometer i timmen, och det finns en bit mellan Linköping och Stockholm också. Det är när sträckan helt fullt planerad som jag känner att man kan ersätta inrikesflyg. Vi är nog överens om att vi ska försöka komma bort från flyget allt vad vi kan.

Det som mest har bekymrat mig när det gäller politiken från oppositionens sida handlar om hur man tänker finansiera det här. Om det ska gå ut över alla andra transporter som är nödvändiga för regionernas överlevnad känner inte jag att detta vore en lösning på problemet.

Helena Leander tycker att man ska packa smartare. Jag har besökt åkeriföretag och vet att de jobbar väldigt effektivt när det gäller eco-driving. De försöker spara på sina däck. De jobbar med logistiken något alldeles otroligt. De har gps och vet exakt var varje fordon är, så att de kan köra så korta sträckor som möjligt för att hämta upp varor längs vägen. De har också returkörningar ständigt. Det är inte den delen vi vill komma åt.

Självklart vill vi ha effektivitet, men när man väger det ena mot det andra och tar hänsyn till att olika delar av landet inte har samma förutsättningar känns inte det här som en sjyst modell. Jag ifrågasätter Miljöpartiets miljöpolitik, som har ett otroligt storstadsperspektiv. Det är kollektivtrafik som ska gälla för dem som bor i tätorterna. Det är väl bra. Men där det inte finns kollektivtrafik är vi fortfarande beroende av både bilen och andra transporter.

Anf. 75 AGNETA BERLINER (fp):

Herr talman! Jag yrkar bifall till finansutskottets betänkande FiU20 och skatteutskottets betänkande SkU37.

Till att börja med vill jag uttrycka min tillfredsställelse över att regeringen i sin proposition har gjort bedömningen att alkohol inte bör höja värdet på förmånsbilar. Det här är någonting som Alliansens företrädare i skatteutskottet redan tidigare har påtalat för regeringen. Anledningen är att ett stort antal människor dör och skadas i trafiken varje år i olyckor där alkohol är inblandad. Det är därför givetvis oerhört angeläget att vi gör allt som vi kan för att få bort alkoholpåverkade förare från våra vägar. Om man sätter in alkohol i förmånsbilar ska det därför inte straffbeskattas.

Herr talman! Det finns de som säger att det inte spelar någon roll vem man röstar på, att alla partier har gått mot mitten, så att politiken är densamma. Jag tycker att dagens debatt om finans- och skattepolitiken verkligen visar att det inte är så. Debatten har visat att det finns grundläggande skillnader mellan Alliansens och vänsteroppositionens politik vilka också gör skillnader för människorna i deras vardag. Det är bra att det märks inför valet.

I politiken är ord viktiga. Det är orden som bildar opinion. Det är ord som kan förändra. Men det är i handlingar och konkreta reformer som orden testas. Orden måste upp till bevis. Stämmer det som saluförs med orden? Utan en konkret realpolitik blir orden tumma tunnor som skramlar omkring utan att få fäste.

Jag tänkte ta upp några saker som oppositionen säger. Oppositionen vill driva en företagsvänlig politik. Vad betyder det? Vänsterpartiernas budgetförslag slår hårt mot dem som skapar jobben: företagen. Tack vare

Alliansen har Sveriges företagare fått skattelättnader på 50 miljarder kronor. Det här hotas nu av vänsterpartiernas politik. Företagarna får kraftiga skattehöjningar med oppositionens politik under de närmaste två åren. Vad som händer efter det vet vi inte. Kraftigt höjda miljö- och energiskatter kommer också att slå mot Sveriges företagare. Många jobb hotas, inte minst i den elintensiva basindustrin. Toppar man det med att oppositionen vill ta bort en annan sak som vi fattade beslut om förra året, nämligen att få utveckla kärnkraften, slår det ännu hårdare mot basindustrin.

En av de saker som har nämnts i debatten är att oppositionen vill införa en kilometerskatt för tung vägtrafik. Enligt de beräkningar som jag har tagit del av innebär det för ett enda åkare med en enda lastbil 170 000 kronor varje år i ökade kostnader. Kilometerskatten är ett förslag som har varit uppe på den politiska dagordningen flera gånger. Det har utretts och avvisats. Nu vill oppositionen ha upp det på dagordningen igen.

I mitt hemlän Västmanland har åkerinäringen ungefär 300 åkeriföretag. Hur många det finns i hela Sverige vet jag inte. Men jag vet att den samlade åkerinäringen har reagerat oerhört kraftigt mot den föreslagna kilometerskatten. Man har räknat ut att detta tillsammans med ökade koldioxidskatter, precis som Karin Nilsson nämnde tidigare, kommer att medföra ungefär 7 miljarder i kostnadsökningar. Det här är kostnader som sannolikt kommer att föras vidare till industrin och konsumenterna, till konsumenterna till exempel i form av höjda matpriser.

Jag noterade att Thomas Östros sade i sitt förmiddagsanförande att oppositionen vill införa en kilometerskatt för att utländska åkare ska vara med och betala slitage på svenska vägar. Men han glömde att nämna i sitt anförande att ert förslag också innebär att svenska åkerier ska betala.

Vad mer finns det konkret i era förslag som står i motsats till att ni säger att ni vill driva en företagsvänlig politik? Ja, till exempel kommer tillgången på kapital att försämrats med återinförd förmögenhetsskatt. Redan i dag är det alldeles för få som vill starta och driva företag i Sverige, och med er politik blir det ännu svårare att hitta kapital. På lite längre sikt leder det givetvis till färre jobb och lägre skatteintäkter. Ni beräknade att ni kommer att få in ungefär 4 miljarder på den nya förmögenhetsskatt som ni föreslår. Det ska ställas mot de ungefär 500 miljarder som försvann ut ur Sverige innan Alliansen avskaffade den tidigare förmögenhetsskatten. 500 miljarder är pengar som hade kunnat investeras i svenska företag och nya jobb.

Nu säger ni förvisso att den förmögenhetsskatt som ni vill införa inte ska drabba företagande och tillväxt. Då måste man fråga sig: Hur ska då en sådan här skatt se ut? Ska det vara en skatt på nedamorterade fastigheter? Det skulle drabba många villaägare hårt, inte minst pensionärer. Helena Leander i Miljöpartiet var inne på att man ska titta på olika möjligheter att ta ut en skatt på förmögna snarare än på förmögenhet. Jag vet att Miljöpartiets Mikaela Valtersson har sagt att hon kan tänka sig en skatt på kapital eller andra saker, till exempel en skatt på båtar. I Västerås finns det ungefär 3 000 båtplatser, och Västerås båtklubb har ungefär 1 000 medlemmar. Jag skulle jättegärna vilja att Helena Leander berättar hur mycket ni kan tänka er att ta ut i en sådan båtskatt om ni vill införa en sådan. Det är ett besked som jag gärna skulle vilja ha med mig till

Västerås. Jag tror säkert att Sveriges båtägare i resten av landet också är intresserade.

Nej, vänsterns förslag är ingen höjdare för företagare. Jag skulle vilja fråga representanterna från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet hur ni tror att det kan komma sig att alla företagargrupper reagerar så starkt negativt på er budgetmotion. Ni måste ha en fundering om det.

Svenskt Näringsliv dömer ut den rödgröna skattechocken. Det är inte jag som kallar det "skattechock", utan Svenskt Näringsliv. "De rödgrönas budgetmotion innebär kraftiga försämringar för näringslivet", säger de. De förutspår att er ekonomiska politik kommer att bli bekymmersam för många branscher. "Det här är en budget som minskar sysselsättningen – det gäller såväl företagarpolitiken som jobbpolitiken och miljöpolitiken." Det är ord och inga visor, mina vänner.

Den andra företagargruppen, Företagarna, säger: "Dyr nota för rödgrönt smörgåsbord." "Skuggbudgeten är skattehöjarpolitik och försämrar företagsklimatet." Den totala notan för det smörgåsbordet är för dyr utifrån ett företagarperspektiv. Företagarna menar att alltför många förslag i oppositionens budget minskar incitamenten till arbete och företagande för att den ska kunna få godkänt betyg.

Den tredje stora företagargruppen i Sverige, Företagarförbundet, gör också tummen ned och ger lägsta betyg till oppositionens skuggbudget. Så här säger de: De rödgröna ger med högerhanden men tar tillbaka flerfaldigt med vänstern. Totalt blir förslagen tyvärr kontraproduktiva och gynnar inte företagande, tillväxt och jobbskapande. Det säger alltså Företagarförbundet.

Det är tydligt att De rödgröna inte har förstått att välfärden skapas genom god företagsamhet.

Herr talman! Sveriges välstånd skapas i företagen. Vänsterpartiernas företagarpolitik skadar jobben och skapar inte förutsättningar för växande och välmående företag.

Jag vill helt kort nämna ett par andra saker som oppositionen brukar ta upp. En sak är att det bara skulle vara höginkomsttagare som använder sig av RUT-avdraget. Nu vet vi – det vet säkert ni också – genom Almega granskning av SCB:s siffror att det i själva verket är en av fyra som köper hushållsnära tjänster som tjänar mindre än 16 700 kronor i månaden.

Oppositionen vill gärna få det att framstå som att RUT-avdraget är riktat till dem med högst inkomster. Men statistiken talar alltså emot detta. När det gäller de över 90 000 personer som fick skattereduktion för hushållsnära tjänster 2008 visar undersökningen att det är en ganska jämn fördelning mellan olika inkomstgrupper.

Almega har sedan RUT-avdraget infördes låtit Demoskop göra undersökningar som är riktade till företag i branschen, till allmänheten och till köparna av tjänsterna. Samtliga resultat i de undersökningarna visar att köparna finns i alla segment, från barnfamiljer till ensamstående föräldrar, från låginkomsttagare till höginkomsttagare, från folk boende i storstäder till boende på mindre orter. Den senaste undersökningen, som är gjord i januari i år, visar att den största köpargruppen är barnfamiljer med medelinkomst.

AlmeGas uträkning, också från början av året, visar att över 11 000 personer är sysselsatta i hemservicebranschen i dag. Närmare 23 000 köpare tillkommer varje månad. 78 procent av allmänheten tycker att den här reduktionen är positiv. Det är förvisso en lite större andel av de traditionellt borgerliga väljarna. Men även bland era väljare i oppositionen säger sig 70 procent vara positiva. Det är rätt anmärkningsvärt, får jag säga, att ni vill ta bort den reduktionen vid ett eventuellt regeringsskifte.

Oppositionen säger att Alliansen har sänkt skatten för de rika, att skattesänkningarna är orättvist fördelade och att personer med miljoninkomster har gynnats. Det står i betänkandet att vänsteroppositionen vill avskaffa jobbskatteavdraget för miljonärer. Så här står det på s. 167 i betänkandet: Vi menar att den som har miljoninkomster inte behöver något förvärsavdrag.

Då tycker jag att det är bra att veta att dessa miljonärer är ungefär 1 procent av alla de personer som har jobbskatteavdrag i Sverige. Restande 99 procent är människor som inte är miljonärer. Det är alltså en väldigt vilseledande retorik, tycker jag.

De flesta som får jobbskatteavdraget är över huvud taget inte i närheten av att vara miljonärer. Och i det förslag som ni nu har lagt fram börjar nedtrappningen vid en månadslön på 40 000. Det är en bra lön, men det är inte precis någon miljonlön. Det är faktiskt inte ens en halv-miljonlön.

Jag vill också passa på att påminna om att ett vårdbidrag har fått sänkt skatt med nästan 1 500 kronor i månaden med jobbskatteavdraget. En sjuksköterska har fått sänkt skatt med drygt 1 700 kronor per månad, och en gymnasielärare har fått sänkt skatt med över 21 000 kronor om året.

Jag måste få ställa en fråga om vad ni egentligen menar när ni säger: Fortsatta steg för att nå en mer likformig beskattning ska tas under nästa mandatperiod. Vad menar ni med det? Jag har förstått att ni inte köper de tolkningar som vi i Alliansen gör. Men jag kan inte tolka det på något annat sätt än att ni i oppositionen vill att jobbskatteavdraget ska fortsätta att tas bort, steg för steg, och att ni även vill ta bort jobbskatteavdraget för personer med lägre inkomster. Jag vet att det inte står i betänkandet, men jag skulle vilja veta vad ni menar med fortsatta steg.

Det här handlar om pengar i plånboken men också om mycket mer. Det handlar om enskilda människors möjligheter att själva få styra sina liv, att själva få råda över sina pengar och att själva få skörda frukterna av sitt arbete.

Herr talman! Vänsteroppositionen i skatteutskottet skriver i sin avvikande mening att de vill göra samhället och individen friare. Men när jag läser de förslag som de lägger fram får jag en helt annan känsla. Jag får en känsla av att det kanske är lite frihet på marginalen, men först är det en riktigt rejäl skattehöjning. Det skapar ingen frihet.

(Applåder)

I detta anförande instämde Gunnar Andrén och Nina Lundström (båda fp), Annicka Engblom (m) och Karin Nilsson (c).

Anf. 76 LARS JOHANSSON (s) replik:

Herr talman! Agneta Berliner använder citat från olika näringslivsorganisationer för att understryka sin egen borgerliga politik. Det är inte förvånande. De här organisationerna är för marknadsekonomi på alla områden, även när det gäller den viktiga svenska modellen, vårt välfärds-system.

De är inte intresserade av att ha en välfärd där det är behoven som avgör, utan de vill ha ett system där det är plånbokens storlek som avgör, där du får köpa olika tjänster. Det är därför du får de svar du får när du frågar dem.

Vår skattepolitik innebär att man betalar efter bärkraft och fördelar utifrån de behov som föreligger.

När ni försöker skrämma med skatteuttag tycker jag att det är viktigt att påminna om att skatteuttaget för närvarande är 46,4 procent. 2002 var det 48 procent. Det ger en fingervisning om var en socialdemokratiskt ledd regering kommer att hamna. Vår erfarenhet bakåt i tiden säger att det kommer att ligga där någonstans, kanske på 48 procent eller 47 procent. Vad vet jag? För stunden kan jag inte bestämma det exakt. Men det kommer att ligga där någonstans. Någon skattechock handlar det inte om – långt ifrån. Vi är inte intresserade av det.

Men vi ska också komma ihåg att vi i vår historia har haft ett annat system, när vi regerade under tolv år. Vi hade ett socialförsäkringssystem som omfattade alla människor utan stupstock. Vi hade ett a-kassesystem som fungerade mer rättvist än vad det gör i dag. Och vi skapade ändå 300 000 nya jobb efter den senaste borgerliga regeringen.

Vi vet att man kan ha en aktiv arbetsmarknadspolitik, stimulera näringslivet för att satsa på utveckling av företag i nya branscher och se till att människor får jobb och på det viset få ekonomin att rulla.

(Applåder)

Anf. 77 AGNETA BERLINER (fp) replik:

Herr talman! Jag tycker att Lars Johansson faktiskt sätter sig på rätt höga hästar när han dömer ut de organisationer som merparten av svenska företagare – det är stora företag men också tusentals småföretag – är anslutna till och säger att de inte är intresserade av en välfärd.

Lars Johansson! Träffar du några småföretagare över huvud taget? Jag kan säga att alla småföretagare som jag träffar är intresserade av att ha en god skola för sina barn. De är intresserade av att ha bra boenden för sina äldre föräldrar. De är definitivt intresserade av att bidra till en bra välfärd i Sverige, och de gör det också.

Varifrån menar Lars Johansson att den svenska välfärden kommer? Menar Lars Johansson att det är vi politiker som skapar den, att vi liksom slänger ut den lite gentilt, som något slags manna från himlen? Nej du, så är det inte. Den svenska välfärden skapas i företagen.

Anf. 78 LARS JOHANSSON (s) replik:

Herr talman! Man måste göra skillnad på Svenskt Näringsliv som en branschorganisation och enskilda företagare. Vi träffar ofta enskilda företagare som är upprörda över att denna organisation bedriver kampanj mot välfärdssystemet och hela tiden driver på för att den borgerliga regeringen ska göra ännu mer skattesänkningar och skapa ännu större möjlig-

heter för marknadsekonomin att göra sig gällande med ökad privatisering i den offentliga sektorn etcetera.

Väldigt många företagare är i dag väldigt beroende av att det finns en välfungerande samhällsstruktur i Sverige med kommuner och landsting som köper väldigt mycket tjänster av olika privata företag. De är måna om att utveckla det, men man måste ha klart för sig att det är viktigt att den sektorn fungerar och att utgångspunkten är att alla människor ska behandlas lika och att man ska ha det stöd som behövs utifrån det behov som föreligger.

Men det vill inte dessa branschorganisationer, och det är det man måste läsa in. Jag har varit på många sådana konferenser och lyssnat på vad de säger. Jag vet precis hur de resonerar.

Låt oss ta ett annat område. Varför bryr sig inte Agneta Berliner ett dugg om den höga arbetslöshet som vi har bland ungdomar? Varför bekymrar man sig inte över att det har blivit fler socialbidragstagare nu än tidigare och att 41 procent av de 422 000 socialbidragstagarna är ungdomar som inte har a-kassa? A-kassan fungerar ju inte längre, eftersom ni har förstört den. Det är det som är det stora problemet i dag i samhället.

Vi har en långtidsarbetslöshet som blir allt större för allt fler som inte kommer in på arbetsmarknaden, för ni har ingen politik för detta. Ni har misslyckats. Inser inte Agneta Berliner det?
(Applåder)

Anf. 79 AGNETA BERLINER (fp) replik:

Herr talman! Om jag bara får avsluta den här diskussionen om företagarorganisationer: Jag vet inte om Lars Johansson uppmärksammade att det var samtliga tre företagarorganisationer i Sverige som helt sågade er skuggbudget – såväl Svenskt Näringsliv som Företagarna och Företagarförbundet. Jag skulle vilja säga att de sammantaget väldigt väl representerar de svenska företagarna i Sverige.

Den höga ungdomsarbetslösheten bekymrar mig verkligen. Nu vet Lars Johansson också att den är ingenting som har uppstått nu, utan Sverige har tyvärr haft en mycket hög ungdomsarbetslöshet under årtionden, oavsett om vi haft högkonjunktur eller lågkonjunktur.

Jag tror att vi behöver göra ofantligt mycket mer än vad vi har gjort, men det ni vill göra, det vill säga införa något slags straffskatt på dem som anställer unga och ta bort halveringen av arbetsgivaravgifter tror jag inte kommer att göra det ett dugg lättare för ungdomar att få jobb i framtiden.

Jag tror att många av våra åtgärder, till exempel att förbättra hela den svenska gymnasieskolan, införa lärlingsutbildningar och så småningom lärlingsanställningar, kommer att göra att vi på lite längre sikt kommer att få bättre förhållanden. Men självklart måste vi göra mycket mer även på kort sikt.

(Applåder)

Anf. 80 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Det är synd att inte jag också tog med mig lite tidningsurklipp från de här olika företagarorganisationerna om hur de har recenserat regeringens politik under mandatperioden, till exempel vad de skrev när man började med att ta bort den nedsättning som vi hade infört för

småföretag. Det var inte bara positiva tongångar. De var ganska arga till och med.

Man skulle också kunna ta med lite tidningsurklipp om vad de tycker om regelförenklingsarbetet som inte alls nått ens i närheten av det mål man satte upp. Man skulle kunna ta med något tidningsurklipp om vad de tycker om krångliga särregler som har införts och som krånglar till livet för småföretagare. Jag skulle säkert också kunna hitta lite roliga urklipp, om det var det det handlade om.

Vi har en lite annan linje. Vi förespråkar generella skattesänkningar för företagen. Det är kanske lite grann ett svar på Agneta Berliners fråga om vad vi menar när vi pratar om att öka likformigheten i beskattningen.

Det intressanta är att när man har låtit de här företagorganisationerna undersöka bland sina medlemmar hur de ser på olika företagarpolitiska förslag, utan att de får se avsändaren, kommer Miljöpartiets förslag om generella sänkningar av arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna för företagare i topp. Det är faktiskt lite spännande, tycker jag.

När det gäller kilometerskatten försöker Agneta Berliner få det att framstå som att det är någonting som tidigare avvisats av utredningar, men faktum är att Klimatberedningen, även Folkpartiet, var enig om att man skulle ha en kilometerskatt, för man såg att det kunde vara ett viktigt verktyg i klimatarbetet. Nu har man alltså ändrat sig.

Varför? De argument som gällde i Klimatberedningen om möjligheter att effektivisera transporterna, styra över transporterna till sjöfart och järnväg, att gynna närproducerat och att utländska och svenska åkare ska kunna konkurrera på lika villkor – gäller inte de argumenten längre?

(Applåder)

Anf. 81 AGNETA BERLINER (fp) replik:

Herr talman! När det gäller de citat som jag läste upp var det inte några enstaka tidningsurklipp här och där, Helena Leander, utan det var de tre företagorganisationernas samlade kritik mot er samlade skuggbudget. En av dem hade dessutom lagt till er miljöpolitik till det. Jag hade alltså inte bara ryckt ett litet citat här och där och att de hade reagerat lite på någon av era åtgärder, utan det här var när de hade tittat ur ett företagarperspektiv på er samlade politik. Det är lite skillnad.

Helena Leander får väl ta med sig lite citat nästa gång, även om det blir ett tag framåt i tiden.

Jag tyckte inte att det var speciellt bra när vi höjde arbetsgivaravgifterna precis när vi tillträdde. Det tyckte inte jag var något bra förslag. Däremot har vi gjort mycket bra efter det. Vi har sänkt arbetsgivaravgifterna på en rad områden. Vi har sänkt bolagsskatten. Vi har förbättrat 3:12-reglerna. Vi har nu, apropå det här med regelförenklarna, precis beslutat om att ta bort revisionsplikten för de mindre företagen, något som de allra flesta företag verkligen uppskattar som en stor regelförenkling. Vi har förbättrat trygghetssystemen för företagare. Vi har gjort kraftfulla satsningar på infrastruktur som gynnar företagarna, och så vidare.

Jag skäms inte på något sätt för Alliansens företagarpolitik. Tvärtom tycker jag den är oerhört bra, och jag ser fram emot att gå vidare med fler steg efter valet i höst.

Anf. 82 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Ni gjorde bra saker också, Agneta Berliner. Lite ödmjuka kan vi få vara. Det är ju ändå snart sommar.

Jag känner inte att jag fick något svar på det här med kilometerskatten. Jag tycker att det är lite betecknande för hela den debatt som varit att man är så duktig på att hitta förlorarna att man alldeles glömmer bort vinnarna.

Jag läste en rapport om några som hade tittat på vilka som blir vinnare och förlorare på ett höjt pris på koldioxid, lite mer i allmänna termer. Vi kan alla identifiera förlorarna, för de brukar vara ganska högljudda, men alla de vinnare som finns inom framtidsbranscherna, till exempel inom energiteknik, förnybar energi, ett transportsnålt samhälle – de försvinner i debatten.

Det finns så många olika saker som håller på att växa fram, där vi ser människor som vinner på en aktiv klimatpolitik, där vi från politiskt håll ser till att det blir mer lönsamt att ta klimatansvar. Jag skulle gärna vilja att vi faktiskt också kunde prata lite grann om dem.

Jag tänker tillbaka på när man införde datorer i stället för skrivmaskiner. Hade Agneta Berliner och hennes gäng stått här och sagt att jamen, det här blir så jobbigt för alla skrivmaskinstillverkare så det är nog bäst att vi aktar oss för de här datorerna?

Det tror inte jag. Jag tror att man hade sett att det var ganska bra med datorer. Tänk om vi kunde se det så med klimatomställningen också! Visst – det kommer att ske förändringar. På samma sätt som skrivmaskinstillverkare får börja tillverka datorer kommer människor som kör lastbil att köra tåg. Det kommer att ske förändringar. Men i slutändan tror jag att vi kommer att få ett bättre samhälle.

Skulle vi inte kunna avsluta terminen och inleda en glad sommar med att ha just lite framtidstro i den här omställningen?
(Applåder)

Anf. 83 AGNETA BERLINER (fp) replik:

Herr talman! Jag har en oerhört stark framtidstro. Det har Folkpartiet liberalerna också, liksom hela Alliansen.

Jag kan ställa upp på att sätta punkt där och att vi enas om att vi har en tro på framtiden, fast vi ser lite olika vägar för hur vi utformar den.

Anf. 84 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jag hade inte tänkt begära replik, men jag tycker nästan att jag måste säga till Agneta Berliner att jag inte ser det som att vi ska vara megafoner för några enskilda organisationer. Jag tycker att det är viktigt att lyssna på näringslivsorganisationer, på fackliga organisationer och andra intresseorganisationer. Vi politiker är ofta väldigt uppvaktade.

Jag vill i mitt politiska jobb tillskapa trygghet och bra förutsättningar för entreprenörer, men även för dem som är anställda i företagen. De anställda som blir sjuka ska ha en bra sjukersättning. När man blir arbetslös ska man ha en a-kassa som innebär att man inte behöver gå från hus och hem. Jag tycker att även företagarna är värda att ha en bra trygghet.

Om vi nu ska referera till vad företagarnas organisationer säger så är de inte jätteglada över de karensdagar som nyligen har införts i sjukförsäkringen för företagare. Listan kan göras väldigt lång.

Jag vet att vi allihop från oppositionen har påpekat de olika förslag från talarstolen som vi lägger fram just för ett bättre entreprenörskap. Det handlar om sänkta arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Vi ska se över sjuklönekostnader. Vi vill införa riskkapitalavdrag. Vi vill se till att det finns utbildad arbetskraft. Vi vill satsa på en bra utbyggd infrastruktur. Det är väldigt centrala och viktiga frågor, men vi ser vårt politiska uppdrag kanske lite bredare än Agneta Berliner gör.
(Applåder)

Anf. 85 AGNETA BERLINER (fp) replik:

Herr talman! Jag vill nog gärna tro att också jag ser mitt politiska uppdrag som väldigt brett. Men när vi pratar om vår framtida ekonomiska politik och när vi pratar om hur vi ska forma en finanspolitik och en skattepolitik där vi har råd med välfärden lägger jag en oerhört stor tyngdvikt vid företagen, för jag menar verkligen att det inte är vi politiker som sitter med guld och gröna skogar i våra händer och portionerar ut dem till människor i form av välfärd.

Välfärden skapas av att vi har driftiga personer som vågar och vill omsätta sina idéer i bärkraftiga affärsidéer. De vill ta risker. De vill anställa folk. De vill motivera sina medarbetare. De vill bidra till Sveriges välfärd. Jag menar därför att det är oerhört viktigt hur vi skapar gynnsamma förhållanden för företag. Annars finns det inga resurser att fördela.

Anf. 86 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Herr talman! Jag ber att få yrka bifall till förslagen i skatteutskottets betänkande nr 37 om redovisning av skatteutgifter 2010 samt finansutskottets betänkande nr 20 om riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Herr talman! Anledningen till att det är så många ledamöter i kammaren är inte att jag talar utan att det är avslutning för detta år och för hela mandatperioden. Då finns det all anledning att rikta ett varmt tack till samtliga ledamöter i skatteutskottet – alla är inte här – såväl ordinarie som suppleanter för ett väldigt trevligt samarbete. Jag ber om ursäkt för att jag svek festen och var med på den stora fotbollssegern då Alliansen vann för första gången på sju år mot de rödgröna partierna. Jag har gillat er allihop. Tack för väldigt sakliga debatter och kloka synpunkter från er sida, även om ni inte har fått allt stöd.

Jag vill rikta ett särskilt tack till en ledamot. Det är Lennart Hedquist, som har lett vårt arbete i utskottet och som jag har lärt mig mycket av. Han avslutade sin 19-åriga riksdagskarriär med ett tal på fem språk. Utöver svenska var det grekiska och latin, han fick in ett ord på engelska och även ett tyskt citat – en mardröm för protokollsskrivarna men ändå en värdig avslutning för en mycket kunnig ledamot och ordförande i vårt skatteutskott. Varmt tack till Lennart!

Jag vill tacka er på skatteutskottets kansli för er kunnighet och er professionalism. Man kan alltid lita på er. Tack så väldigt mycket!

Jag måste också uttrycka ett särskilt varmt tack till förste vice talmannen Jan Björkman, vars rötter i Kyrkhult i Blekinge jag är särskilt svag för. Jan Björkman har varit en synnerligen värdig företrädare för denna strävsamma bygd i nordvästra Blekinge där det ibland har funnits mer sten än mylla.

Herr talman! Jag tänkte gå in på den del av anförandet som handlar om skattepolitik. Det svenska folket är medvetet om den svåra kris som nu allvarligt skakat flera EU- och euroländer. Vi kan konstatera att finansorn inte har drabbat vårt land lika allvarligt och lika djupt som omvärlden. Det måste man säga har att göra med den ordning och reda som har skapats i statens finanser.

Jag träffade en sprudlande glad tidigare statsminister, Göran Persson, efter kronprinsessparets festkonsert som riksdagen bjöd på; det gjorde riksdagen rätt i. Han har bidragit till saneringen av statens finanser, men det har också alliansregeringen gjort genom en fast ledning av vårt land de senaste fyra åren.

Sverige tycks faktiskt vara ett av de länder som återhämtat sig snabbast efter finanskrisen. Medan man i England, Spanien och Grekland – och glöm inte bort den tidigare keltiska tigern på Irland – skär ned och genomför omfattande skattehöjningar eller lägger fram sparprogram kan vi faktiskt blicka fram mot kanske ytterligare en del skattelättnader för exempelvis pensionärskollektivet den kommande mandatperioden.

Herr talman! Skattepolitiken berör definitivt våra gemensamma grundläggande värden, som vi i Alliansen vill sluta upp kring och som jag inte heller vill ifrågasätta att oppositionen vill göra. Kärnvärden i vård, skola och omsorg i alla dess former, både sjukvård och äldreomsorg, vill vi ska vara av hög kvalitet. Vi har som parti, som kristdemokrater, varit pådrivande för de extra statsbidragen till kommunerna och landstingen, inte minst de 17 miljarder som riktades dit i fjol samt en nivåhöjning långsiktigt på 5 miljarder kronor.

Pensionärernas tre skattelättnader tillsammans med sänkt och förutsägbar fastighetsskatt och dessutom ett jobbskatteavdrag som jag i denna kammare alltid har kallat för förvärvsavdrag, för jag tycker att den benämningen är minst lika bra, är reformer som har gett ökad köpkraft och ökat utrymme för medborgarna i vårt land att klara den ekonomiska kris som vi alla har gått igenom.

Vi kristdemokrater gör för den kommande mandatperioden följande fyra skattepolitiska prioriteringar för välfärd och för tillväxt.

Vi vill för det första ytterligare sänka skatten i steg för pensionärerna. Det förtjänar de.

För det andra vill vi sänka skatten ytterligare för dem med låga inkomster.

För det tredje krävs det en höjning av den nedre skiktgränsen så att allt färre behöver betala statlig skatt.

För det fjärde behövs det en successiv sänkning av arbetsgivaravgifterna för företag med upp till tio anställda.

Herr talman! Det behöver alltså underlättas för fler att komma in på arbetsmarknaden. Det har funnits en hel del passion i debatten i dag som gör att voteringen blir senare än många kanske hade tänkt. Det har från oppositionens sida funnits en rädsla för, och vi har bemött denna som jag uppfattar det med ett engagemang, för att allt färre ungdomar kommer in på arbetsmarknaden i tid. De får vänta för länge. Därför upplever vi det från Alliansens sida som olyckligt att ni från oppositionen och från vänsterpartierna vill dubblera arbetsgivaravgiften för ungdomar upp till 25 år. Vi menar att detta leder fel, men ni har säkert en god förklaring. Vi tror inte att det underlättar för ungdomar att komma in på arbetsmarknaden.

Herr talman! Vänsterpartiernas förslag till skattehöjningar för ungdomar, för löntagare i största allmänhet, för hushåll, för företag och på transporter menar vi leder fel i kampen mot arbetslösheten. Det försvårar nämligen människors vardagsliv och ger en försämrad svensk konkurrenskraft och välfärd.

Förslaget från oppositionspartierna om återinförd förmögenhetsskatt verkar i förstone vara ett förslag med stark folklig förankring. Men fråga människorna i Östnors by, denna företagarcyby som Mora-Nisse kom från i Mora kommun, i småländska Gnosjö eller i min hembygd Torsås i södra Kalmar län om man vill att företagen ska vara ägda anonymt, långt borta, eller om man vill ha ett lokalt ägande där man känner företagsägaren och företagsledningen och där det finns en omsorg om bygden och bygdens företag.

Att vi kristdemokrater tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet och Folkpartiet har avskaffat förmögenhetsskatten har att göra med vår vilja att få tillbaka kapital till vårt land för att öka det lokala och det svenska ägandet. Vi tror att man bryr sig mer om företagen. Vi tror att det långsiktigt skapar mer jobb.

Herr talman! Även om utrymmet bedöms bli mer begränsat till 2014 är målet för Sveriges kristdemokratiska parti att fortsätta med Alliansens reformer.

Herr talman! Vi kristdemokrater trivs i Alliansen. Vi vill skapa fler jobb, och vi vill ha fler företag. Vi tror att man långsiktigt kan sänka skattenivåerna ytterligare utan att vi är maniska skattesänkare. Vi tror på ökad frihet och mindre krångel för den enskilde företagaren, och för detta är skattepolitiken ett viktigt instrument. Vi tror på ökat personligt ansvarstagande och bättre svensk konkurrenskraft.

Efter en helg som denna när Sverige visade sig som bäst, inte bara i väder utan också i medmänsklig kärlek till varandra och ett särskilt bröllopspar, men också när vi var väldigt fina mot varandra, den halva miljonen på Stockholms gator, tror vi kristdemokrater på detta land, på Sverige.

I detta anförande instämde Anders Andersson (kd).

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 12 §.)

6 § Årsredovisning för staten 2009

Föredrogs
finansutskottets betänkande 2009/10:FiU26
Årsredovisning för staten 2009 (skr. 2009/10:101, framst.
2009/10:RRS20 och redog. 2009/10:RRS32).

Förste vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 12 §.)

Föredrogs
finansutskottets betänkande 2009/10:FiU39
Uppskov med behandlingen av vissa ärenden.

Förste vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 12 §.)

8 § Utlåtande om förstärkt samordning av den ekonomiska politiken och Utlåtande om grönbok om företagsstyrning i finansiella institut och om ersättningspolicy

Föredrogs
finansutskottets utlåtande 2009/10:FiU40
Utlåtande om förstärkt samordning av den ekonomiska politiken (KOM(2010)250) och
finansutskottets utlåtande 2009/10:FiU41
Utlåtande om grönbok om företagsstyrning i finansiella institut och om ersättningspolicy (KOM(2010)284).

Utlåtande om förstärkt samordning av den ekonomiska politiken och Utlåtande om grönbok om företagsstyrning i finansiella institut och om ersättningspolicy

Anf. 87 ULLA ANDERSSON (v):

Herr talman! Så här inför midsommarfirandet känns det väl härligt med en debatt om finansiell samordning i EU. Det är vad alla längtar efter – jag hör jublet stiga i bänkarna. Låt oss göra ett litet försök.

Kommissionen anger svaga offentliga finanser i valutaunionens medlemsländer som en huvudförklaring till den senaste tidens ekonomiska turbulens. Utifrån den analysen har kommissionen lagt förslag som siktar till att stärka de budgetrestriktioner som stabilitets- och tillväxtpakten föreskriver och förslag som avser att stärka samordningen av den ekonomiska politiken, dels i EU i stort, dels framför allt bland valutaunionens länder.

Vänsterpartiet delar inte kommissionens analys av orsakerna till den senaste tidens ekonomiska turbulens. Vi menar att de stora underskotten i vissa av valutaunionens länder snarare är en följd av bristerna i valutaunionens konstruktion än en orsak till de ekonomiska problemen.

Utan möjlighet till självständig valutapolitik har flera sydeuropeiska länder fått se sin konkurrenskraft urholkad till följd av skillnader i produktivitetstillväxt bland valutaunionens länder. Detta har resulterat i stora underskott i bytesbalanserna och i de offentliga finanserna.

Den gemensamma penningpolitiken lade också grunden för en oerhört snabb kreditexpansion och finansiella bubblor i länder som Grekland, Spanien, Irland med flera.

Stramare budgetrestriktioner kommer inte att stärka de sydeuropeiska ländernas konkurrenskraft, snarare tvärtom. De åtstramningar som följer på ett striktare ramverk hotar den ekonomiska återhämtningen och riskerar att leda till permanent högre arbetslöshetsnivåer.

Utskottsmajoritetens utlåtande framhåller det svenska budgetpolitiska ramverk som växte fram efter 90-talskrisen som ett framgångsrikt exempel när det gäller att uppnå ekonomisk stabilitet och starka offentliga finanser. Det utskottsmajoriteten dock glömmet i sin redogörelse är att vi sanerade de offentliga finanserna innan detta ramverk var på plats. De glömmet också att det skulle ha tagit mycket längre tid för Sverige att sanera finanserna och hade varit väsentligt högre kostnader för oss om vi inte haft möjligheten att överge den fasta växelkurspolitiken och låta kronan deprecieras, vilket är ett verktyg som valutaunionens länder saknar. Därför ser vi också de stora besparingarna i socialförsäkringar, pensionssystem med mera.

Vänsterpartiet kan konstatera att det nuvarande ramverket inte heller har förhindrat att arbetslösheten i finanskrisens spår har ökat mer i Sverige än för EU i dess helhet.

Även om kommissionen förefaller se de svaga offentliga finanserna som huvudorsak till den senaste tidens finansiella turbulens är man inte helt blind för de ekonomiska spänningar som skillnaderna i konkurrenskraft och bytesbalanssaldona skapar. För att minska dessa skillnader lanserar kommissionen en rad förslag som syftar till att stärka samordningen av finanspolitiken, framför allt i valutaunionens länder men även inom EU i stort.

Kommissionen föreslår bland annat att en resultattavla för euroländerna införs. Denna ska innefatta en redovisning av en rad olika makroekonomiska förhållanden, som enhetsarbetskraftskostnader, produktivitetstillväxt, reala effektiva växelkurser, utlandsställning med mera. Utvecklingen av dessa makroekonomiska förhållanden ska sedan granskas och utgöra grund för policyrekommendationer från bland annat kommissionen.

Då kommissionen märkligt nog endast tycks betrakta underskott, men inte överskott, i bytesbalanserna som ett problem är det svårt att komma till någon annan slutsats än att kommissionens lösning på de makroekonomiska spänningarna inom valutaunionen stavas lönesänkningar och avreglerad arbetsmarknad i underskottsländerna.

Vänsterpartiet delar inte denna analys utan menar att en ökad inhemsk efterfrågan i överskottsländerna borde vara ett centralt inslag i en politik för ökad ekonomisk stabilitet i EU.

Kommissionen föreslår också att de nationella budgetarna i EU:s medlemsländer ska bli föremål för bedömning och granskning innan dessa har behandlats av de nationella parlamenten. Detta innebär ett kraftigt avsteg från den nationella bestämmanderätten över finanspolitiken som Vänsterpartiet kraftigt tar avstånd från. Men vi konstaterar att det gör samtliga andra partier också i riksdagen.

Med detta, herr talman, önskar jag dig en trevlig sommar och ett gott liv framöver. Jag kommer att sakna dig här i kammaren, men vi ska se till att det blir en rödgrön majoritet efter nästa val. Vi ska jobba på som tusan för att det ska bli ett bättre Sverige. Glad sommar allihop!
(Applåder)

Anf. 88 PEDER WACHTMEISTER (m):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till finansutskottets förslag och avslag på Vänsterpartiets reservation.

Detta gäller ett meddelande från kommissionen, och man kan säga att det redan är delvis överspelat. Den som lyssnade på statsministern under återrapporten vet att många av de punkter som kommissionen har skickat ut redan är överspelade.

Vänsterpartiets reservation bygger på att de inte tycker att de har samma världsbild som övriga i utskottet. Det förvånar väl ingen, eftersom vi i debatterna under dagen har hört att vi inte har samma verklighetsbild. Det är nu ingenting som vi kan göra så mycket åt.

Med de orden säger jag bara glad midsommar!

Anf. 89 ULLA ANDERSSON (v):

Herr talman! Jag vill enbart yrka bifall till vår motivreservation i ärendet.

I detta anförande instämde Gunilla Wahlén (v).

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 12 §.)

9 § Grönbok om att ta tillvara potentialen i den kulturella och den kreativa sektorn

Föredrogs
kulturutskottets utlåtande 2009/10:KrU14
Grönbok om att ta tillvara potentialen i den kulturella och den kreativa sektorn (KOM(2010)183).

Förste vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 12 §.)

10 § Uppskov med behandlingen av vissa ärenden

Föredrogs
kulturutskottets betänkande 2009/10:KrU15
Uppskov med behandlingen av vissa ärenden.

Förste vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 12 §.)

Utlåtande om förstärkt samordning av den ekonomiska politiken och Utlåtande om grönbok om företagsstyrning i finansiella institut och om ersättningspolicy

TU21 Ny kollektivtrafiklag m.m.

Punkt 1 (Ny kollektivtrafiklag)

1. utskottet
2. res. 1 (s, v, mp)

Votering:

158 för utskottet

149 för res. 1

42 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 m, 26 c, 23 fp, 20 kd, 1 -

För res. 1: 113 s, 19 v, 17 mp

Frånvarande: 17 s, 8 m, 3 c, 5 fp, 4 kd, 3 v, 2 mp

Punkt 2 (Åtgärder för att främja kollektivtrafiken)

1. utskottet
2. res. 2 (s, v, mp)

Votering:

159 för utskottet

152 för res. 2

38 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 m, 26 c, 24 fp, 20 kd, 1 -

För res. 2: 115 s, 20 v, 17 mp

Frånvarande: 15 s, 8 m, 3 c, 4 fp, 4 kd, 2 v, 2 mp

Punkt 4 (Färdtjänst och tillgänglig kollektivtrafik för funktionshindrade)

1. utskottet
2. res. 4 (s, v, mp)

Votering:

157 för utskottet

153 för res. 4

39 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 m, 25 c, 24 fp, 20 kd

För res. 4: 115 s, 20 v, 17 mp, 1 -

Frånvarande: 15 s, 8 m, 4 c, 4 fp, 4 kd, 2 v, 2 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

TU25 Uppskov med behandlingen av vissa ärenden
Kammaren biföll utskottets förslag.

Prot. 2009/10:143
23 juni

TU26 Framtidens strategi för de transeuropeiska transportnäten
Kammaren biföll utskottets förslag.
Utskottets utlåtande lades till handlingarna.

FöU6 Ny lag om brandfarliga och explosiva varor
Kammaren biföll utskottets förslag.

UU19 Nordiskt samarbete
Kammaren biföll utskottets förslag.

NU20 Auktorisation och tystnadsplikt för patentombud
Kammaren biföll utskottets förslag.

NU22 Förändrat uppdrag för Sveaskog AB

Punkt 1 (Förändrat uppdrag för Sveaskog)

1. utskottet
2. res. 1 (s, v, mp)

Votering:

159 för utskottet

151 för res. 1

39 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partvis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 m, 26 c, 24 fp, 20 kd, 1 -

För res. 1: 114 s, 20 v, 17 mp

Frånvarande: 16 s, 8 m, 3 c, 4 fp, 4 kd, 2 v, 2 mp

Punkterna 2 och 3

Kammaren biföll utskottets förslag.

NU27 Uppskov med behandlingen av vissa ärenden
Kammaren biföll utskottets förslag.

JuU31 Handlingsplan för att genomföra Stockholmsprogrammet
Kammaren biföll utskottets förslag.

UbU24 Riksrevisionens styrelses redogörelse om klassificering av kurser vid universitet och högskolor
Kammaren biföll utskottets förslag.

CU30 Uppskov med behandlingen av ärenden
Kammaren biföll utskottets förslag.

CU31 Ändring i lagen om alkoholutandningsprov
Kammaren biföll utskottets förslag.

12 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

FiU20 Riktlinjer för den ekonomiska politiken

Punkt 1 (Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken)

1. utskottet

2. res. (s, v, mp)

Votering:

159 för utskottet

152 för res.

38 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 m, 26 c, 24 fp, 20 kd, 1 -

För res.: 115 s, 20 v, 17 mp

Frånvarande: 15 s, 8 m, 3 c, 4 fp, 4 kd, 2 v, 2 mp

Punkt 2

Kammaren biföll utskottets förslag.

SkU37 Redovisning av skatteutgifter 2010

1. utskottet

2. res. (s, v, mp)

Votering:

158 för utskottet

151 för res.

40 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 87 m, 26 c, 24 fp, 20 kd, 1 -

För res.: 114 s, 20 v, 17 mp

Frånvarande: 16 s, 9 m, 3 c, 4 fp, 4 kd, 2 v, 2 mp

FiU26 Årsredovisning för staten 2009

Kammaren biföll utskottets förslag.

FiU39 Uppskov med behandlingen av vissa ärenden

Kammaren biföll utskottets förslag.

FiU40 Utlåtande om förstärkt samordning av den ekonomiska politiken

1. utskottet

2. utskottets förslag till beslut med godkännande av motiveringen i res. (v)

Votering:

291 för utskottet

20 för res.

38 frånvarande

Kammaren biföll utskottets motivering.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 115 s, 88 m, 26 c, 24 fp, 20 kd, 17 mp, 1 -

För res.: 20 v

Frånvarande: 15 s, 8 m, 3 c, 4 fp, 4 kd, 2 v, 2 mp

Prot. 2009/10:143

23 juni

FiU41 Utlåtande om grönbok om företagsstyrning i finansiella institut och om ersättningspolicy

Kammaren biföll utskottets förslag.

Utskottets utlåtande lades till handlingarna.

KrU14 Grönbok om att ta tillvara potentialen i den kulturella och den kreativa sektorn

Kammaren biföll utskottets förslag.

Utskottets utlåtande lades till handlingarna.

KrU15 Uppskov med behandlingen av vissa ärenden

Kammaren biföll utskottets förslag.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 14.46 på förslag av förste vice talmannen att ajournera förhandlingarna i cirka tio minuter.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.56.

13 § Avslutning

Avslutning

Anf. 90 TALMANNEN:

Ärade ledamöter! Detta riksmöte lider mot sitt slut och så även mandatperioden. Jag tänker inte summera arbetet i kammaren i siffror över antalet propositioner, motioner eller debatter. Statistik är *ett* sätt att beskriva riksdagsarbetet, men att vara ledamot är som ni alla vet så mycket mer.

Vi har ett förtroendeuppdrag och är valda att företräda de människor som lagt en röst på just oss och på våra respektive partier. Det gör vi här i kammaren men också när vi är ute bland människor, syns i medierna och är ute på resor. Som ledamot är man alltid i tjänst.

Därför kan det tyckas lite märkligt att vi kallar detta för avslutning – särskilt som många av oss ses här i kammaren igen redan på måndag och vi går mot en valrörelse som ju är långt ifrån en lugn period. Och så ska vi hinna med Almedalen också mitt emellan. Jag hoppas ändå att det ges tillfälle till någon vila denna sommar.

Det är dock inte alla av er som ställer upp för omval. För några av er är det en avslutning på en kortare eller längre period som riksdagsleda-

mot, även om uppdraget fortsätter tills den nya riksdagen är vald och samlad.

Det är hela 74 ledamöter som lämnar sitt uppdrag, men det är ändå något färre än förra mandatperioden då det var rekordmånga. Er vill jag tacka särskilt.

Men först några ord om två reformer som har införts under mandatperioden.

Riksdagsstyrelsen har fattat beslut om att erbjuda rådgivningsinsatser för dem av er som fortfarande har yrkesverksamma år framför er. Det är en möjlighet jag hoppas att ni tar. Som riksdagsledamot har man ju en ovärderlig kunskap och erfarenhet, men världen förändras och det yrke man en gång lämnade för uppdraget kan ställa helt andra krav i dag. Då kan det behövas stöd och rådgivning, något som många företag och institutioner erbjuder och jag är glad att även riksdagen kan göra det.

Jag vill också nämna de ändringar som har genomförts i vårt pensionssystem. Detta har varit något av en hjärtefråga för mig och jag är glad att vi kunde enas om ett nytt system där yngre ledamöter inte längre kraftigt missgynnas utan är likställda.

Att sammanfatta en mandatperiod är inte enkelt, och jag ska heller inte försöka. Men jag vill nämna några händelser och frågor som präglat arbetet i kammaren: finanskrisen, sysselsättningsfrågorna, klimatfrågorna, förändringar i socialförsäkringar och EU-ordförandeskapet.

Jag vill tacka er alla som ställt era krafter till riksdagens och svenska folkets förfogande, oavsett under hur lång tid.

Som riksdagsledamot har man bland de finaste uppdrag man kan ha. Ni har alla bidragit med stor kunskap, arbetsinsatser och engagemang. Det ska naturligtvis inte bara belönas med en pension.

Jag är därför stolt och glad att vi till sist även har kunnat enas i frågan vad ni som lämnar riksdagen skulle tackas av med. Efter många och långa diskussioner har det beslutats att de ledamöter som lämnar riksdagen får en medalj. Jag vågar säga att det avgörande argumentet var Skatteverket. Det kan tilläggas att det faktiskt nästan var svårare att enas om detta än om pensionsfrågan – det säger inte lite. Det är extra glädjande att kunna ge er beskedet att det blir både pension och en rejäl – nåja, men ändå – medalj för er som nu lämnar riksdagen.

Jag önskar att det fanns tid att tacka av er alla med några personliga ord, men jag inser att det skulle pröva ert tålamod väl mycket.

Som sagt är det 74 stycken av er som nu lämnar, och om jag skulle säga allt jag ville få sagt skulle ni få spendera en del av midsommarhelgen här i plenisalen. Därför kommer bara ni som tjänstgjort allra längst att få ett mer personligt avtackande.

När ni hör ert namn vill jag be er resa er upp inför era kamrater.

12 ledamöter har tillhört riksdagen innevarande mandatperiod:

Lennart Levi, Solveig Ternström, Lisbeth Grönfeldt Bergman, Rolf K Nilsson, Stefan Tornberg, Mats G Nilsson, Helena Rivière, Reza Khelili Dylami, Patrik Forslund, Staffan Appelros, Lage Rahm och Anna Tenje.

Tack ska ni ha!

(Applåder)

Det har sagts att denna riksdag har varit bland de yngsta och nyaste i den bemärkelsen att ovanligt många nya ledamöter kom in vid valet 2006 och att det var en yngre skara än tidigare. Men det är faktiskt färre som

tackas av i dag än vid avslutningen det året då hela 96 ledamöter lämnade riksdagen.

Nu de 14 ledamöter som har tillhört riksdagen i cirka åtta år.

Det är Elina Linna, Tommy Ternemar, Anne-Marie Pålsson, Bertil Kjellberg, Jan Andersson, Anneli Särnblad, Cecilia Wigström i Göteborg, Claes Västerteg, Åke Sandström, Inger Jarl Beck, Björn Hamilton, Britta Rådström, Gunnel Wallin och Ameer Sachet.

Tack för den här tiden. Vi hoppas få se er i olika sammanhang framöver.

(Applåder)

13 ledamöter har tillhört riksdagen i cirka tolv år, sedan valet 1998 – det år socialdemokraterna och de fyra borgerliga partierna nådde överenskommelsen om pensionssystemet och riksdagen beslutade om att Sverige skulle anslutas till Schengenavtalet.

Det är Ingemar Vänerlöv, Birgitta Sellén, Anna Lilliehöök, Rosita Rungrund, Karl Gustav Abramsson, Lars Wegendal, Gunilla Tjernberg, Gunilla Wahlén, Peter Pedersen, Kalle Larsson, Lars Lindblad, Anne Ludvigsson och Kjell Eldensjö.

Tack även till er. Vi kommer säkert att se er i det fortsatta politiska arbetet i en eller annan form.

(Applåder)

20 ledamöter har tillhört riksdagen i ca 16 år, sedan valet 1994 – det år svenskarna i folkomröstningen röstade ja till medlemskap i EU och det år då Estoniakatastrofen inträffade.

Det är Tone Tingsgård, Margareta Persson, Rolf Gunnarsson, Agneta Lundberg, Claes-Göran Brandin, Ronny Olander, Ola Sundell, Kristina Zakrisson, Laila Bjurling, Lars U Granberg, Christina Axelsson, Siw Wittgren-Ahl, Elisebeth Markström, Ingvar Svensson, Mats Berglind, Marie Engström, Sven Bergström, Nikos Papadopoulos, Marina Pettersson och Bosse Ringholm.

Stort tack till er alla. Jag skulle, som sagt, gärna velat säga några ord till var och en av er, men trots att det numera är tillåtet att dricka kaffe även i plenisalen verkar jag behöva snabba på lite om vi ska hålla uppmärksamheten uppe. Ni utgör en stor generation som kom in i riksdagen 1994. Ett stort tack för den här tiden.

(Applåder)

De 15 ledamöter som har tillhört riksdagen i mer än 16 år vill jag tacka av med några personliga ord.

Michael Hagberg kom in i riksdagen som ersättare 1991 och på eget mandat 1994. Han var en gång svetsare på Scaniabussar i Katrineholm, men arbetet som skyddsombud väckte insikten att det inte räcker med att bara arbeta med viktiga frågor på arbetsplatsen.

Michael gick med i SSU och blev sedan kommunalpolitiker.

År 1994 kom han in i riksdagen och har suttit bland annat i försvarsutskottet och varit en del av Europarådets svenska delegation där han har ansvarat främst för försvars- och säkerhetsfrågor.

Förutom det intresse som Michael har visat för minoritetsfolk är han också en naturmänniska som gärna ägnar sig åt jakt, fiske och idrott, något som han kanske får mer tid åt nu när riksdagsuppdraget avslutas, även om riksdagen kommer att fortsätta att vara närvarande i vardagen då Michaels fru också är ledamot av riksdagen.

Avslutning

Dessutom har han vid sidan om ledamotsuppdraget engagerat sig starkt för barn och unga. Tack!

(Applåder)

Karin Pilsäter kom in i riksdagen som ersättare 1991. Hon började sin bana i FPU, Folkpartiets ungdomsförbund. På 80-talet blev hon valombudsman i Folkpartiet.

Karin har suttit i sitt länsförbunds styrelse under 1990-talet, hon var ordförande i dess arbetsutskott och tillika valledare i valet 1994.

Hon har under många år varit Folkpartiets ekonomisk-politiska talesperson och tillika jämställdhetstalesperson. Hon har en stor arbetskapacitet, och tack vare den och hennes envishet har hon lyckats få igenom flera politiska förslag, bland annat på jämställdhetsområdet.

Karin kommer också att bli ihågkommen som den som sista dygnet på motionstiden höjde volymen på sin stereo och lät schlager- och dansbandsmusik fylla Folkpartiets korridorer. Det är ett bra sätt att göra alla på bättre humör, enligt Karin.

Karin utsågs i våras till statssekreterare i Utbildningsdepartementet med ansvar för vuxenutbildning, yrkesutbildning, folkbildning och studiestödssystemet. Tack, Karin!

(Applåder)

Alf Eriksson kom in i riksdagen 1992 men hade dessförinnan varit ersättare i kammaren.

Som tidigare anställd på pappersbruk är Alf Eriksson van att hantera papper, och det har han verkligen också fått göra här i riksdagen.

Under sina ca 20 år i riksdagen – Alf kom in i riksdagen första gången 1989 – har han hunnit med att vara ordinarie ledamot i fyra utskott och suppleant i inte mindre än sju utskott. Alf har också under fyra år suttit i Riksrevisionens styrelse.

Jag har hört sägas att riksdagen är det förnämsta universitet man kan studera vid, men enligt Alf är det bästa universitetet Folkets Hus i Varberg.

Under den senaste mandatperioden har Alf varit ledamot i näringsutskottet och främst arbetat med frågor om statliga företag och energipolitik, frågor som har tagit upp en stor del av näringsutskottets sammanträden. Tidigare satt Alf under många år som ordinarie ledamot i miljö- och jordbruksutskottet. Där var han bland annat mycket engagerad i klimatfrågor men också i skogsfrågor.

Just i skogen trivs nämligen Alf då han är en flitig jägare. Senast nu i vår har han jagat vildsvin, vilket han också försökt att lära mig ett och annat om.

Alf har också tidigare i kammaren berättat om hur han efter stormen Gudrun var ute med motorsågen på sina marker för att ta reda på alla omkullvräta träd.

Nu när Alf slutar i riksdagen hoppas jag att han får mer tid för jakten, utfärder med husbilen och oftare besök hos släkten i USA. Tack, Alf!

(Applåder)

Berit Andnor växte upp i en arbetarfamilj i Göteborg. Pappan var fackligt aktiv, och de många och långa samtalen om facket och politiken vid köksbordet väckte intresset för politik.

Hon kom in i riksdagen 1991. Att arbeta för ett rättvist, jämlikt och jämställt samhälle har alltid varit hennes drivkraft både i arbetet som socialchef och som politiker.

Hon var med och startade kvinnojouren i Östersund. År 1998 blev hon ordförande i socialförsäkringsutskottet i riksdagen, var sedan barn- och familjeminister 2002–2004, socialminister 2004–2006 och därefter ordförande i konstitutionsutskottet.

Berit har en mycket stark drivkraft och ett starkt patos och kan hantera både komplicerade och mindre angenäma arbetsuppgifter, vilket man ibland får göra i konstitutionsutskottet. Tack, Berit!

(Applåder)

Hans Stenberg arbetade som rörsvetsare och rörmontör åt ett stort företag innan han blev avdelningsordförande i Byggnads avdelning 19 i Sundsvall–Ådalen 1985. Han kom in i riksdagen redan 1991.

Han har alltid varit intresserad av trafikpolitiska frågor och har därför trivts bra i trafikutskottet. De flesta från Västernorrland tycks vara intresserade av trafikpolitik.

Hans är allmänt omvittnad som en gediget påläst, humoristisk och god utskottskamrat som är sprängfull av praktisk erfarenhet om allt från enskild väghållning till hamnförvaltning, lastbilstrafik och kollektivtrafik.

Åtskilliga utskottsmöten har också förhöjts kompetensmässigt av inpass från Hans om praktiska konsekvenser av utskottstexter men också av kvicktänkta inspel till allmän munterhet och nytta för en konstruktiv utskottsmiljö i trafikutskottet.

Hans har också ett starkt engagemang för fackliga rättigheter och är något av en kollektivavtalskämpe, i stark konkurrens med arbetsmarknadsministern, får man nästan säga, som påstår samma sak. Tack, Hans!

(Applåder)

Inger Davidson är lärare och kom in i riksdagen 1991 men blev genast civilminister – vi var kolleger i den regeringen – och var därför tjänstledig från riksdagen fram till 1994.

Innan dess var hon Sveriges första kvinnliga partisekreterare.

I riksdagen har hon varit bland annat ordförande i kulturutskottet och vice ordförande i justitieutskottet. Frågor om barns och ungdomars situation har alltid legat Inger nära.

Hon lade fram den första ungdomspolitiska propositionen när hon var ungdomsminister. Många motioner har också handlat om barnfrågor. Inger har varit ordförande i riksdagens tvärpolitiska barngrupp. Att utveckla den ideella sektorn är också en av hennes hjärtefrågor.

Inger har sagt att hon vill ha mer tid för familj och vänner, och det hoppas jag att du nu får. Tack, Inger!

(Applåder)

Kent Olsson var mellan 1991, då han kom i riksdagen, och 2002 ledamot i arbetsmarknadsutskottet. Han har även suttit i kulturutskottet och fungerat som idrotts- och kulturpolitisk talesperson för Moderaterna. I dag sitter Kent i riksdagens utrikesutskott.

Han är vice ordförande i organisationen Parliamentarians for Global Action, PGA, som samlar 1 800 parlamentariker från 114 länder. Kent är ordförande i Svensk-tibetanska Parlamentarikerförbundet. Dessutom sitter han i Europarådet och i OSSE-delegationen.

I Nordiska rådet har Kent varit medlem sedan år 1998. Han är vice ordförande för den konservativa partigruppen och medlem av presidiet.

För Kent är det nordiska samarbetet mycket viktigt. Han är väldigt engagerad i de gränshinder som fortfarande återstår att lösa, även efter hans avgång, vilka påverkar tusentals svenskar som arbetspendlar till framför allt Norge och Danmark.

Kent eller ”nordiske” Olsson har ibland även kunnat ses i Riksdags-
huset. Tack, Kent!

(Applåder)

Göran Lennmarker har under sina 19 år i riksdagen bland annat hunnit med att vara ordförande för utrikesutskottet, konstitutionsutskottet, EU-nämnden, Försvarsberedningen och OSSE:s parlamentariska församling.

Göran är även sedan en kort tid tillbaka ordförande för Jarl Hjalmarsson-stiftelsen.

Han är också OSSE:s sändebud för Georgien. Han var Moderaternas representant vid utformandet av det europeiska konventet 2002–2003 och ordförande för Ja till Europa.

Göran har även varit Moderaternas internationella sekreterare. Att Göran gillar att resa framgår tydligt av hans digra reseschema. Han svarar nästan alltid i mobilen, och varje gång är det lika spännande att få höra var i världen han befinner sig just då. Trots allt detta har han ett sommarställe i Bohuslän som han gärna är på de få stunder han är ledig, och fortfarande är han en entusiastisk vindsurfare – kanske en av de få återstående. Även Göran har ibland kunnat ses här i kammaren och i huset. Tack, Göran!

(Applåder)

Lennart Hedquist kom in i riksdagen som ersättare 1991 och på eget mandat 1994. Han är en duktig motionslöpare – ”snabbast i riksdagen”, men jag tror inte att det då rör motionslöpning utan mer syftar på någon fortkörning vid något tillfälle. Han är dessutom mycket aktieintresserad.

Han är ordförande i skatteutskottet men också ordförande i landstingsfullmäktige i Uppsala län. Dessutom är han ordförande i småbarnsskolan Liten Lär, en föregångsskola för tidigt lärande.

Lennart har köpt ett hus på västkusten där han med all säkerhet kommer att hinna spendera mer tid framöver. Men det är mycket troligt att han kommer att vara aktiv i Uppsala läns landsting även i framtiden. Tack, Lennart!

(Applåder)

Sylvia Lindgren arbetade som tidningsbud i ca 15 år innan hon blev heltidsengagerad facklig-politiskt. Hon har varit landstingsråd i Stockholms län, och hjärtefrågorna handlar om arbetsmarknadspolitik och personalfrågor.

Hösten 2006 blev Sylvia ordinarie ledamot i arbetsmarknadsutskottet och suppleant i näringsutskottet efter att det i flera år varit tvärtom – ordinarie i mitt kära NU och suppleant i AU.

Sylvia har också drivit frågor om arbetsmiljö och arbetslivsforskning och är utomordentligt kunnig på området. Hon är sprungen ur fackföreningsrörelsen och har hela tiden hållit den kontakten och sett det som sin uppgift att föra in de fackliga synpunkterna i riksdagsarbetet.

Hon har under många år aktivt sökt sina gotländska rötter och så snart tillfälle getts tagit sig till Gotland och sitt hus i Sanda. Man kan vara alldeles säker på att Sylvia när hon lämnat riksdagen kommer att tillbringa ännu mer tid där även om hon för mig är urtypen för en stockholmare; det måste jag säga. Tack, Sylvia!

(Applåder)

Inger René kom in i riksdagen 1991. Hon är en ärkepolitiker med ett mycket, mycket stort engagemang för utsatta människor. Hon är alltid redo att i svensk familjepolitik kämpa för barnens rättigheter och mot mödradödlighet i utvecklingsländer.

Parlamentariska grupper från andra kulturer bestående av enbart män som träffar svenska riksdagens IPU-delegation får en gång för alla lära sig att hälsa ordentligt även på en ordförande som är kvinna.

Inger är en omtänksam person med ett stort hjärta. Hon är mycket mån om ett fungerande och respektfullt samarbete i kommittén, alliansen, partiet och utskottet.

Inger ser till att stämningen hålls på topp genom sociala tillställningar. Management by Trivsel och Omtänksamhet är hennes metod – uppenbarligen en mycket framgångsrik sådan. Inger har nämligen lyckats hålla ihop civilutskottets alliansgrupp genom den för Alliansen så prövosamma processen att införa könsneutrala äktenskap. Tack, Inger!

(Applåder)

Sinikka Bohlin föddes 1947 i Finland och flyttade till Sverige 1968. Hon är folkskollärare med finsk examen och arbetade som hemspråkslärare i Gävle från 1975 och fram till dess att hon blev riksdagsledamot 1988.

Hon var tidigare också aktiv inom kommunpolitiken i Gävle. I riksdagen har hon varit gruppleddare i miljö- och jordbruksutskottet, något som passat hennes utomordentligt starka engagemang speciellt för miljöfrågor. Hon har också berikat kammaren med sin omiskännliga finlandssvenska accent.

Sinikka har även ett långvarigt engagemang i Nordiska rådet, ett engagemang som kröntes med uppdraget som dess president.

Sinikka är både jordnära och viljestark och fäster dessutom stor vikt vid ordning och reda – även på barnen när det gäller tapetsering i lägenheter, har vi fått lära oss. Tack, Sinikka!

(Applåder)

Sonia Karlsson kom in i riksdagen 1988. Hon är undersköterska till yrket. Hon kom in i politiken via SSU, Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund, och kommunpolitiken i Motala och har även varit fackligt aktiv i Svenska Kommunalarbetareförbundet, framför allt i sektionen på Motala lasarett.

Sonia är närmast extremt plikttrogen – där får vi alla dåligt samvete – och tillhör de verkliga veteranerna i finansutskottet. De andra ledamöterna frågar sig ofta vad Sonia tycker eller vad Sonia skulle ha gjort. Kanske beror det på att hon verkligen läser vartenda dokument, och noggrant. Ibland rättar hon även korrekturfel i dokumenten. Hon är dessutom den enda ledamoten i utskottet som varit verksam under två finanskriser, något som ytterligare bidrar till hennes erfarenhet och kompetens.

Sonia är särskilt engagerad i frågor om arbete och sysselsättning, välfärden och kampen mot arbetslösheten. Dessutom bjuder hon gärna på

tårta, vilket är lite orättvist mot oss andra som inte har samma förutsättningar som Sonia som verkar kunna äta hur mycket tårta som helst utan att det syns. Tack, Sonia!

(Applåder)

Margareta Israelsson har suttit i riksdagen nästan lika länge som jag har gjort. Hon kom in i riksdagen som ersättare 1982 och är vår, kan vi kalla det för, tillförordnade ålderspresident, något som hon skött med utomordentlig bravur.

Margareta är utbildad lågstadielärare. Även hon blev aktiv genom det socialdemokratiska ungdomsförbundet, och hon var med i ett klubbgäng som hette Livslust & Spelglädje. Under många år stod hon tillsammans med bland annat sin nuvarande partiledare också för underhållningen på Socialdemokraternas gruppfester.

Margareta har varit mycket engagerad i frågor som rör barns förhållanden och i internationella frågor och frågor om internationellt samarbete. Hon var 1986–1988 ordförande för Europarådets ungdomsfond. Hon har också deltagit i den svenska delegationen vid FN:s möte om befolkningsfrågor och vid andra barntoppmöten.

Margaretas dotter Anna tillhörde den första kullen av barn i riksdagens barnverksamhet, men var då redan så hemtam i riksdagen att hon fick agera vägvisare för föreståndaren när gruppen var ute och rörde sig i riksdagsbyggnaderna. Tack, Margareta!

(Applåder)

Ärade ledamöter! Jag vill tacka de vice talmännen Jan Björkman, Birgitta Sellén och Liselott Hagberg för det mycket goda samarbete vi har haft under hela mandatperioden. Jag vill särskilt rikta några ord till Jan Björkman och Birgitta Sellén som nu lämnar riksdagen efter 22 respektive 12 år.

De har det gemensamt att de båda vuxit upp på landsbygden och har suttit i utbildningsutskottet. Men Birgitta Sellén har också intresserat sig för kultur- och näringslivsfrågor. Och så klart – som västernorrälänning värnar hon som alla andra också om arbetstillfällen och infrastruktur i Norrland.

Birgitta är som vi alla vet glad och positiv, och hon ställer gärna upp för familjen. Birgitta kommer med stor säkerhet att ägna mer tid åt trädgårdsarbete och spendera mer tid i fjällstugan nu när hennes uppdrag avslutas, och med all säkerhet även hos barnbarnen här i Stockholm. Detta har varit till fördel för oss övriga i presidiet när vi haft brist på talmän.

Jag tror också att hon hoppas kunna fortsätta att få närvara på ambassadmottagningar. Det har blivit något av Birgittas specialinriktning som vice talman. Tack, Birgitta!

(Applåder)

Jan Björkman har sagt att man bör lämna sitt uppdrag innan folk börjar ställa sig frågan varför man inte gjort det tidigare. Vi har inte ställt oss den frågan ännu, så man kan väl säga att du inte överskridit den gränsen.

Jan har en bakgrund som studieombudsman och arbetade i många år med utbildningspolitik. Han var ordförande i utbildningsutskottet under hela den långa perioden 1994–2006. Det är få som slår detta. Det är en bakgrund som kommer väl till pass i det nya uppdraget som styrelseordförande för högskolan i Kristianstad och förmodligen också i lokalpoliti-

ken i Olofström, som jag tror att du har ambitionen att engagera dig i. Tack, Jan!

(Applåder)

Jag vill också tacka gruppledarna och riksdagsstyrelsen för deras arbete och vårt goda samarbete under mandatperioden. Jag vill rikta ett särskilt tack till Lars Lindblad, som inte ställer upp för omval.

Lars kom in i riksdagen 1998. Han har sagt att det aldrig varit hans ambition att leva ett helt liv i riksdagen men har ändå spenderat nästan en tredjedel av det som riksdagsledamot. Lars har bland annat varit ledamot i miljö- och jordbruksutskottet och EU-nämnden. Jag vill önska dig all lycka i framtiden.

(Applåder)

Dessutom vill jag passa på att särskilt tacka hela den mängd av mer eller mindre långa tjänstetider som det stora antalet ålderspresidenter har fått tjänstgöra här i kammaren. Tack!

(Applåder)

Ärade ledamöter! Jag vill också uttrycka min och ledamöternas uppskattning för riksdagsdirektör Anders Forsbergs arbete. Anders, som ju snart ska gå i pension, började som föredragande i Arbetsmarknadsutskottet 1975 för att sedan bli tf kanslichef och därefter kanslichef. De som inte sett hans första bild från arbetsmarknadsutskottet 1975 rekommenderas att titta på den. Det är svårt att känna igen de personerna.

År 1988 blev Anders förvaltningsdirektör, och han har sedan 1998 varit riksdagsdirektör. Han kom att bli den förste riksdagsdirektören som var chef för den samlade myndigheten riksdagsförvaltningen.

Med en mångårig bakgrund både i utskottsorganisationen och i den tidigare myndigheten, riksdagens förvaltningskontor, samt med erfarenhet som facklig företrädare var han väl skickad att vara den som såg till att organisationsförändringarna fick genomslag i praktiken.

Det är i hög grad Anders förtjänst att det som tidigare kunde beskrivas som ett konglomerat blev en myndighet och att man därmed fick en mycket mer sammanhållen förvaltning under en och samma chef.

Under Anders ledning har det bedrivits ett målmedvetet arbete med att öka samarbetet mellan utskottens och EU-nämndens kanslier inbördes, men också mellan utredningstjänsten, utskottskanslierna och centralkansliet – allt i syfte att på bästa sätt utnyttja de samlade personalresurserna till stöd för den parlamentariska processen.

Ombyggnaden av plenisalen hade aldrig kommit till stånd om det inte varit för att Anders med lyhördhet för ledamöternas synpunkter men också med betydande envishet drivit projektet framåt. Han har på ett lika helhjärtat sätt engagerat sig i arbetet för att skapa nya och moderna sammanträdeslokaler på den så kallade Puckeln, även om det arbetet ännu inte blivit lika framgångsrikt.

Anders är också en hängiven körsångare – riksdagskörens stöttepelare. Han är dessutom ålderspresident i riksdagskören. Han har även vid en karaokekväll på Bali inför parlamentsdirektörer från hela världen framfört en bejublad version av Frank Sinatras *Fly me to the moon*. Tack, Anders!

(Applåder)

Jag vill framföra mitt och alla ledamöters tack till Anders och till all personal i riksdagsförvaltningen: kammarkansliet, utskottskanslierna,

Avslutning

internationella kansliet, administrativa kontoret och kommunikationsavdelningen – kort sagt hela riksdagsförvaltningen. Tack för det arbete ni utför för att underlätta för oss ledamöter i det vardagliga arbetet!

Anf. 91 Tjänstgörande ålderspresident MARGARETA ISRAELSSON (s):

Herr talman! Jag skulle vilja börja med att på vägnar av alla oss som nu ska lämna riksdagen framföra ett tack för de vänliga orden. Det känns lite speciellt en sådan här examensdag.

Kära kolleger och arbetskamrater! Att vara riksdagsledamot är att vara folkvald. Det är att vara stolt, ödmjuk, påläst, ansvarig och granskad. Det är att ingå i en gemenskap men också att vara ensam.

Den nye ledamoten satt i kammaren när en äldre ledamot kom fram och frågade varför han såg så tyngd ut. Jag sitter och undrar över vad jag gör här, sade han. Ett halvår senare möttes de på nytt, och senioren frågade: Hur känns det nu? Jag sitter här och undrar vad de andra gör här.

(Applåder)

Jag har många roliga minnen från åren i riksdagen. Jag minns ledamoten som tog replik på sig själv för att han hade glömt sina tofflor i talarstolen, rafflande omröstningar och engagerade debatter. Jag minns krig, kriser och katastrofer – och Berlinmuren som föll.

Partier och ledamöter har kommit och gått – och kommit igen. Ledamöter har mött kärleken i riksdagen, och andra har förlorat en älskad anhörig. Men mitt i detta har det ändå funnits varm och fin kamratskap. Tack för den!

Under mina 28 år i riksdagen har mycket förändrats. Vi har gått från att bo på kontoret till att få egna bostäder, från kö för en elektrisk skrivmaskin till dator och mobil, från Ingvar Söfgren i bankhallen till en hel säkerhetsenhet.

En sak som inte förändrats genom åren är den höga kvaliteten på personalen inom riksdagsförvaltningen. Ni alla fantastiska, lojala människor som alltid är lika serviceinriktade har så många gånger bevisat att det går att göra det omöjliga möjligt, eller hur?

(Applåder)

Kom så ihåg professorn som ställde upp en stor glasburk framför filosofistudenterna och fyllde den till kanten med golfbollar. Han frågade studenterna om den var full, och de svarade: Ja.

Då lyfte professorn upp en ask med småsten och hällde dem i burken. Han skakade den lätt. Småstenarna rullade ned i luckorna mellan golfbollarna. Han frågade studenterna om burken var full, och de svarade: Ja.

Därefter lyfte professorn upp en ask med sand och hällde sanden i burken. Sanden fyllde upp resten av tomrummet. Han frågade studenterna om burken var full, och de svarade: Ja.

Då tog professorn fram två koppar kaffe och hällde kaffet i burken, vilket effektivt fyllde upp tomrummet mellan sandkornen. Studenterna skrattade.

Nu, sade professorn medan skratten klingade ut, vill jag att ni tänker er att den här burken representerar era liv. Golfbollarna är de viktiga sakerna som familj, barn och hälsa, sådant som skulle uppfylla och berika era liv även om allt annat gick förlorat. Småstenarna är andra saker som betyder något, som hem, jobb, bil. Sanden representerar allt det

andra, småsakerna. Om ni lägger sanden i burken först, fortsatte professorn, går det inte att få plats med golfbollarna eller småstenarna.

Samma sak är det med livet. Om du lägger all tid och energi på småsaker finns det inte plats för det som är viktigt för dig. Var uppmärksam på det som är oundgängligt för din lycka och nöjeslycka. Umgås med dina barn, ta med din partner på middag, ägna en omgång till åt det som gör dig passionerad. Tids nog kan du städa huset och göra annat som är mindre viktigt. Ta hand om golfbollarna först, sakerna som verkligen betyder något. Återställ det som är viktigast i ditt liv, resten är bara sand.

En av studenterna räckte då upp handen och frågade vad kaffet symboliserade. Professorn log och sade: Jag är glad att du frågar. Kaffet finns för att visa er att hur fullt och pressat än livet känns finns det alltid plats för en fika med en vän.

(Applåder)

Det blir också mitt ord på vägen till er, kära kolleger. Nu säger jag till talmannen, de vice talmännen och riksdagsdirektören, till kammar-, utskotts- och partikanslierna samt all övrig personal här i riksdagen från oss som nu lämnar: Farväl, farväl för sista gång, nu kommer vi ej igen.

Från oss alla till er alla: En riktigt skön sommar!

(Applåder)

14 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Propositioner

2009/10:237 Ny delgivningslag

2009/10:239 Älgförvaltningen

Skrivelse

2009/10:234 Redovisning av den särskilda jämställdhetsutredningen

15 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 23 juni

2009/10:895 Närståendepenning vid vård utomlands

av *Ulf Nilsson* (fp)

till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

2009/10:896 Strafföreläggande och fängelsestraffet

av *Thomas Bodström* (s)

till justitieminister *Beatrice Ask* (m)

2009/10:897 Helcom och ambitioner för Östersjön

av *Birgitta Eriksson* (s)

till miljöminister *Andreas Carlgren* (c)

2009/10:899 Sveriges miljökatastrofberedskap

av *Birgitta Eriksson* (s)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2009/10:900 Försvarsmaktens informationskampanj

av *Michael Hagberg* (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2009/10:901 Utredning av instituten tomträtt och bostadsarrende

av *Carina Moberg* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2009/10:902 Satsning på matematik

av *Raimo Pärssinen* (s)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2009/10:904 Vindkraft kring flygplatser

av *Peter Jeppsson* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2009/10:905 Situationen i Kirgizistan

av *Ameer Sachet* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2009/10:906 Handelsavtal som gynnar befolkningen

av *Ameer Sachet* (s)

till statsrådet Ewa Björling (m)

2009/10:907 Försvarsmaktens rekrytering

av *Ameer Sachet* (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2009/10:908 Framtiden för kultur i arbetslivet

av *Birgitta Eriksson* (s)

till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2009/10:909 Arbetskada

av *LiseLotte Olsson* (v)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2009/10:910 Ungdomsarbetslösheten

av *Sven-Erik Österberg* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2009/10:911 Sparbanksaktie/egenkapitalbevis för att trygga sparbankernas framtid

av *Per Åsling* (c)

till statsrådet Mats Odell (kd)

2009/10:916 Diskriminering av synskadade

av *LiseLotte Olsson* (v)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2009/10:918 Importstopp för varor producerade med farliga bekämpningsmedel

av *Margareta Persson* (s)

till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 29 juni.

Förhandlingarna leddes
av förste vice talmannen från sammanträdet början till och med 5 §
anf. 28 (delvis),
av talmannen därefter till och med anf. 58 (delvis),
av förste vice talmannen därefter till ajourneringen kl. 14.46 och
av talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Ledighet.....	1
3 § Hänvisning av ärenden till utskott	1
4 § Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott.....	1
5 § Riktlinjer för den ekonomiska politiken och Redovisning av skatteutgifter 2010	2
Finansutskottets betänkande 2009/10:FiU20	2
Skatteutskottets betänkande 2009/10:SkU37	2
Anf. 1 ANN-CHARLOTTE HAMMAR JOHNSSON (m).....	2
Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s)	2
Anf. 3 ULLA ANDERSSON (v)	6
Anf. 4 MIKAELA VALTERSSON (mp).....	10
Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd).....	12
Anf. 6 THOMAS ÖSTROS (s) replik	15
Anf. 7 STEFAN ATTEFALL (kd) replik	16
Anf. 8 THOMAS ÖSTROS (s) replik	16
Anf. 9 STEFAN ATTEFALL (kd) replik	17
Anf. 10 ULLA ANDERSSON (v) replik	18
Anf. 11 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	19
Anf. 12 ULLA ANDERSSON (v) replik	19
Anf. 13 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	20
Anf. 14 BERTIL KJELLBERG (m).....	20
Anf. 15 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	23
Anf. 16 BERTIL KJELLBERG (m) replik	24
Anf. 17 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	24
Anf. 18 BERTIL KJELLBERG (m) replik	25
Anf. 19 ROGER TIEFENSEE (c).....	25
Anf. 20 THOMAS ÖSTROS (s) replik	28
Anf. 21 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	29
Anf. 22 THOMAS ÖSTROS (s) replik	29
Anf. 23 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	30
Anf. 24 ULLA ANDERSSON (v) replik	30
Anf. 25 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	31
Anf. 26 ULLA ANDERSSON (v) replik	31
Anf. 27 ROGER TIEFENSEE (c) replik.....	32
Anf. 28 CARL B HAMILTON (fp)	33
Anf. 29 ULLA ANDERSSON (v) replik	36
Anf. 30 CARL B HAMILTON (fp) replik.....	37
Anf. 31 ULLA ANDERSSON (v) replik	37
Anf. 32 CARL B HAMILTON (fp) replik.....	38
Anf. 33 THOMAS ÖSTROS (s) replik	38
Anf. 34 CARL B HAMILTON (fp) replik.....	39
Anf. 35 THOMAS ÖSTROS (s) replik	39
Anf. 36 CARL B HAMILTON (fp) replik.....	40
Anf. 37 Finansminister ANDERS BORG (m)	41

Anf. 38	THOMAS ÖSTROS (s) replik	43
Anf. 39	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	44
Anf. 40	THOMAS ÖSTROS (s) replik	45
Anf. 41	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	45
Anf. 42	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik.....	46
Anf. 43	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	47
Anf. 44	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik.....	47
Anf. 45	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	48
Anf. 46	ULLA ANDERSSON (v) replik	48
Anf. 47	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	49
Anf. 48	ULLA ANDERSSON (v) replik	50
Anf. 49	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	50
Anf. 50	LARS JOHANSSON (s)	51
Anf. 51	MARIE ENGSTRÖM (v)	54
Anf. 52	HELENA LEANDER (mp).....	56
Anf. 53	LENNART HEDQUIST (m).....	59
Anf. 54	HELENA LEANDER (mp) replik	61
Anf. 55	LENNART HEDQUIST (m) replik	62
Anf. 56	HELENA LEANDER (mp) replik	62
Anf. 57	LENNART HEDQUIST (m) replik	63
Anf. 58	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	64
Anf. 59	LENNART HEDQUIST (m) replik	64
Anf. 60	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	64
Anf. 61	LENNART HEDQUIST (m) replik	65
Anf. 62	LARS JOHANSSON (s) replik	65
Anf. 63	LENNART HEDQUIST (m) replik	66
Anf. 64	LARS JOHANSSON (s) replik	66
Anf. 65	LENNART HEDQUIST (m) replik	66
Anf. 66	KARIN NILSSON (c).....	67
Anf. 67	LARS JOHANSSON (s) replik	70
Anf. 68	KARIN NILSSON (c) replik.....	70
Anf. 69	LARS JOHANSSON (s) replik	71
Anf. 70	KARIN NILSSON (c) replik.....	71
Anf. 71	HELENA LEANDER (mp) replik	72
Anf. 72	KARIN NILSSON (c) replik.....	72
Anf. 73	HELENA LEANDER (mp) replik	73
Anf. 74	KARIN NILSSON (c) replik.....	73
Anf. 75	AGNETA BERLINER (fp)	74
Anf. 76	LARS JOHANSSON (s) replik	78
Anf. 77	AGNETA BERLINER (fp) replik.....	78
Anf. 78	LARS JOHANSSON (s) replik	78
Anf. 79	AGNETA BERLINER (fp) replik.....	79
Anf. 80	HELENA LEANDER (mp) replik	79
Anf. 81	AGNETA BERLINER (fp) replik.....	80
Anf. 82	HELENA LEANDER (mp) replik	81
Anf. 83	AGNETA BERLINER (fp) replik.....	81
Anf. 84	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	81
Anf. 85	AGNETA BERLINER (fp) replik.....	82
Anf. 86	LENNART SACRÉDEUS (kd)	82

(Beslut fattades under 12 §.)	84
6 § Årsredovisning för staten 2009	84
Finansutskottets betänkande 2009/10:FiU26	84
(Beslut fattades under 12 §.)	84
7 § Uppskov med behandlingen av vissa ärenden	85
Finansutskottets betänkande 2009/10:FiU39	85
(Beslut fattades under 12 §.)	85
8 § Utlåtande om förstärkt samordning av den ekonomiska politiken och Utlåtande om grönbok om företagsstyrning i finansiella institut och om ersättningspolicy	85
Finansutskottets utlåtande 2009/10:FiU40	85
Finansutskottets utlåtande 2009/10:FiU41	85
Anf. 87 ULLA ANDERSSON (v)	85
Anf. 88 PEDER WACHTMEISTER (m).....	87
Anf. 89 ULLA ANDERSSON (v)	87
(Beslut fattades under 12 §.)	87
9 § Grönbok om att ta tillvara potentialen i den kulturella och den kreativa sektorn	87
Kulturutskottets utlåtande 2009/10:KrU14	87
(Beslut fattades under 12 §.)	87
10 § Uppskov med behandlingen av vissa ärenden	87
Kulturutskottets betänkande 2009/10:KrU15	87
(Beslut fattades under 12 §.)	87
11 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 22 juni	88
TU21 Ny kollektivtrafiklag m.m.....	88
TU25 Uppskov med behandlingen av vissa ärenden.....	89
TU26 Framtidens strategi för de transeuropeiska transportnäten.....	89
FöU6 Ny lag om brandfarliga och explosiva varor	89
UU19 Nordiskt samarbete	89
NU20 Auktorisation och tystnadsplikt för patentombud.....	89
NU22 Förändrat uppdrag för Sveaskog AB	89
NU27 Uppskov med behandlingen av vissa ärenden	89
JuU31 Handlingsplan för att genomföra Stockholmsprogrammet	89
UbU24 Riksrevisionens styrelses redogörelse om klassificering av kurser vid universitet och högskolor	89
CU30 Uppskov med behandlingen av ärenden	89
CU31 Ändring i lagen om alkoholutandningsprov	89
12 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde	90
FiU20 Riktlinjer för den ekonomiska politiken.....	90
SkU37 Redovisning av skatteutgifter 2010.....	90
FiU26 Årsredovisning för staten 2009	90
FiU39 Uppskov med behandlingen av vissa ärenden.....	90
FiU40 Utlåtande om förstärkt samordning av den ekonomiska politiken	90

FiU41 Utlåtande om grönbok om företagsstyrning i finansiella institut och om ersättningspolicy	91
KrU14 Grönbok om att ta tillvara potentialen i den kulturella och den kreativa sektorn.....	91
KrU15 Uppskov med behandlingen av vissa ärenden	91
Ajournering.....	91
Återupptagna förhandlingar	91
13 § Avslutning.....	91
Anf. 90 TALMANNEN.....	91
Anf. 91 Tjänstgörande ålderspresident MARGARETA ISRAELSSON (s).....	100
14 § Bordläggning.....	101
15 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	101
16 § Kammaren åtskildes kl. 15.45.....	103

Prot. 2009/10:143
23 juni

Tryck: Elanders, Vällingby 2010